

การจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
ในพื้นที่กองทัพเรือ ในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจ
ภาคตะวันออก

โดย

พลเรือตรี อนุสรณ์ ศรีศิริวิบูลย์
รองปลัดบัญชาทหารเรือ
สำนักงานปลัดบัญชาทหารเรือ

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๕๕
ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๕๕ - ๒๕๖๐

บทคัดย่อ

เรื่อง การจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในพื้นที่กองทัพเรือ
ในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก

ลักษณะวิชา การทหาร

ผู้วิจัย พลเรือตรี อนุสรณ์ ศรีศิริวิบูลย์ หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ ๕๘

การวิจัยเรื่องการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในพื้นที่กองทัพเรือ
ในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัญหา
อุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยในปัจจุบัน และวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งศูนย์วิจัย
และพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในพื้นที่กองทัพเรือ ในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาค
ตะวันออก แนวทางในการพัฒนาพื้นที่ และรูปแบบในการบริหารจัดการศูนย์วิจัยและพัฒนา
อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาโครงสร้างพื้นฐาน
ด้านคมนาคม รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก
และสิทธิประโยชน์แก่นักลงทุน กฎหมาย กฎ และระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการจัดตั้งศูนย์วิจัยและ
พัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยผลที่ได้จากการวิจัยสรุปได้ว่า พื้นที่กองทัพเรือ จำนวน
๒๐๐ ไร่ บริเวณสนามบินอู่ตะเภาและพื้นที่บริเวณอู่ราชนาวิกโยธินชลบุรี เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพ
มีระบบการคมนาคมขนส่งทั้งทางบก ทางเรือ ทางอากาศ และทางราง รวมทั้งมีสิทธิพิเศษต่าง ๆ ของ
นักลงทุน เหมาะสมในการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ สำหรับการบริหาร
จัดการศูนย์วิจัย ฯ นั้นเห็นควรใช้แนวทางของสถาบันวิจัยและอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของ
ประเทศเกาหลีใต้ มาดำเนินการ เนื่องจากแนวทางดังกล่าว ใกล้เคียงกับการดำเนินการในพื้นที่ระเบียง
เศรษฐกิจภาคตะวันออก มีการทำงานที่สัมพันธ์และเกื้อกูลซึ่งกันและกัน โครงสร้างองค์กรไม่ซับซ้อน
แต่ต้องได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐอย่างจริงจัง ไม่ว่าจะเป็นทางด้านการลงทุน งบประมาณในการ
บริหารจัดการ ตลอดจนการกำหนดคน โยบายที่ให้อุตสาหกรรมป้องกันประเทศใช้ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจาก
โรงงานที่ผลิตภายในประเทศ ซึ่งหากดำเนินการได้สำเร็จก็จะส่งเสริมความมั่นคง การพึ่งพาตนเอง
และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจได้

คำนำ

อุตสาหกรรมป้องกันประเทศคือปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมความมั่นคงและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ประเทศไทยปัจจุบันจัดอยู่ในระดับ Third Tier คือประเทศที่มีความสามารถจะผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ได้เพียงบางส่วนเท่านั้น โดยปัจจัยที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศคือทำให้ความสำคัญต่อการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีด้านการป้องกันประเทศ ผู้วิจัยได้มีโอกาสเป็นส่วนหนึ่งในคณะทำงานของกองทัพเรือพัฒนาพื้นที่ของกองทัพเรือในพื้นที่โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าพื้นที่ดังกล่าวมีศักยภาพ มีระบบการคมนาคมขนส่งทั้งทางบก ทางเรือ ทางอากาศ และทางราง รวมทั้งมีสิทธิพิเศษต่าง ๆ ของนักลงทุน เหมาะสมที่จะใช้เป็นที่ตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศได้ จึงได้เขียนเอกสารวิจัยเรื่องการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในพื้นที่กองทัพเรือในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของกระทรวงกลาโหมและของประเทศไทยได้ไม่มากนัก

พลเรือตรี

(อนุสรณ์ ศรีศิริวิบูลย์)

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ ๕๕

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
คำนำ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญแผนภาพ	ง
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๓
ขอบเขตของการวิจัย	๓
วิธีดำเนินการวิจัย	๓
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	๔
บทที่ ๒ อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	๕
อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	๕
ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย	๑๓
การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของต่างประเทศ	๑๔
สรุป	๒๔
บทที่ ๓ โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก	๒๕
โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก	๒๕
ร่างพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ.....	๓๕
การพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก	๔๔
สิ่งอำนวยความสะดวกและสิทธิพิเศษของนักลงทุน	๔๗
กฎหมาย กฎ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๔๘
สรุป	๕๒

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๔	
การจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	๕๓
แนวทางการพัฒนาพื้นที่	๕๓
แนวทางในการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	๕๗
สรุป	๖๓
บทที่ ๕	
สรุปและข้อเสนอแนะ	๖๔
สรุป	๖๔
ข้อเสนอแนะ	๖๕
บรรณานุกรม	
ประวัติย่อผู้วิจัย	

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า	
๓-๑	พื้นที่โครงการระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก	๒๕
๓-๒	คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก	๒๗
๓-๓	อุตสาหกรรมเป้าหมาย	๓๐
๓-๔	บทบาทเมืองสำคัญในพื้นที่ EEC	๓๑
๓-๕	เมืองการบินภาคตะวันออก	๓๓
๓-๖	โครงการที่กองทัพเรือดูแลรับผิดชอบในพื้นที่ EEC	๓๔
๓-๗	การเชื่อมโยงการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ	๔๓
๓-๘	ระบบคมนาคมขนส่งในพื้นที่ EEC	๔๔
๓-๑๐	เป้าหมายการพัฒนาท่าเรือพาณิชย์ดัตช์ พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔	๔๕
๔-๑	แผนการพัฒนาสนามบินอู่ตะเภา	๕๓
๔-๒	พื้นที่ภายในอู่ราชนาวีมหิดลอดุลยเดช	๕๔
๔-๓	เขตส่งเสริมเมืองการบินภาคตะวันออก	๕๕
๔-๔	ขั้นตอนการพิจารณา EEC Track	๕๖
๔-๕	ฟังก์ชันหลักของทั้ง ๓ องค์กร	๕๘
๔-๖	การจัดองค์กรของ KDIA	๕๙
๔-๗	ภาพแสดงความสัมพันธ์ของสมาคม KDIA สถาบันวิจัย KRISO และ Poongsan Coporation	๖๐
๔-๘	ผังการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	๖๒

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อุตสาหกรรมป้องกันประเทศคือปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมความมั่นคงและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้กับประเทศนั้น ๆ โดยอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ มีการแบ่งออกได้เป็น ๓ ระดับ คือ ระดับ First Tier คือ กลุ่มประเทศที่จัดอยู่ในกลุ่มประเทศชั้นนำที่มีอุตสาหกรรมป้องกันประเทศสมบูรณ์แบบและครบวงจร สามารถพัฒนาองค์ความรู้ต่อยอดได้ถึงระดับสูงสุด เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา รัสเซีย สาธารณรัฐประชาชนจีน และกลุ่มประเทศยุโรปตะวันตก ระดับ Second Tier คือ กลุ่มประเทศที่มีอุตสาหกรรมป้องกันประเทศครบวงจร แต่ยังไม่สามารถพัฒนาองค์ความรู้ต่อยอดได้ถึงระดับสูงสุด ด้วยข้อจำกัดบางประการ เช่น ข้อจำกัดด้านเศรษฐกิจหรือ การเมือง เช่น ประเทศเกาหลีใต้ อินเดีย บราซิล อิสราเอล สิงคโปร์ เป็นต้น ระดับ Third Tier คือ กลุ่มประเทศที่มีความสามารถผลิตยุทธโปกรณ์ได้เพียงบางส่วน เช่น ประเทศไทย และประเทศในกลุ่มอาเซียน ยกเว้น สิงคโปร์ ปัจจุบันมาเลเซียได้ประกาศที่จะพัฒนาอุตสาหกรรมทางทหาร อุตสาหกรรมต่อเรือ และอุตสาหกรรมอากาศยานให้ก้าวหน้าขึ้นสู่ระดับโลก ด้วยการดึงดูดบริษัทชั้นนำของโลก อาทิเช่น บริษัท EADS บริษัท Spirit Aero บริษัท GE บริษัท Honeywell และบริษัท Thales เป็นต้น ให้เข้ามาลงทุนในนิคมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่กำลังจัดสร้าง พัฒนาอุตสาหกรรมต่อเรือให้แข่งขันได้ในระดับโลก รวมถึงการจัดตั้งหน่วยงานขายอาวุธของรัฐบาลที่จะช่วยนำบริษัทของมาเลเซียออกไปสู่ตลาดโลก สำหรับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มระดับ Third Tier นั้น ปัจจุบันมีความ สามารถที่จะผลิตอาวุธยุทธโปกรณ์ได้เพียงบางส่วน ถึงแม้จะมีการจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ มีฐานะเป็นองค์การมหาชนของกระทรวงกลาโหม แต่การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยก็ยังไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร โดยปัจจัยที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ คือ การให้ความสำคัญต่อการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีด้านการป้องกันประเทศอันเปรียบเสมือนองค์ความรู้ที่จะใช้ในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๕๕ เห็นชอบในหลักการ โครงการระเบียบโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor EEC) ให้เป็น

เขตเศรษฐกิจชั้นนำของอาเซียน เพื่อส่งเสริม ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมายให้เป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต (New Engine of Growth) โดยมีพื้นที่ดำเนินการใน ๓ จังหวัด ภาคตะวันออก ชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดฉะเชิงเทรา มีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจชั้นนำของเอเชีย พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงอย่างมีประสิทธิภาพ อำนวยความสะดวกและสิทธิประโยชน์แก่นักลงทุนและสนับสนุนอุตสาหกรรมเทคโนโลยีขั้นสูง โดยจะมีการออกพระราชบัญญัติพื้นที่เขตเศรษฐกิจภาคตะวันออก พ.ศ..... ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๕๘ และอยู่ระหว่างกระบวนการเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบและตราเป็นกฎหมายต่อไป ในการนี้ นายกรัฐมนตรี ได้มอบหมายให้นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรี ร่วมกับกระทรวงการคลัง กองทัพอากาศ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาจัดทำแผนการดำเนินโครงการและงบประมาณค่าใช้จ่ายในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๑ ให้แล้วเสร็จภายใน ๓ เดือน เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป โดยให้มีรายละเอียดครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๑. การลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการขนส่งที่เชื่อมโยงทั้งระบบ ด้านพลังงาน ด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งด้านการวิจัยและพัฒนา

๒. แผนดำเนินการด้านผังเมืองและการใช้ประโยชน์ที่ดิน แผนการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการขยะและมลภาวะต่าง ๆ

๓. กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนและดึงดูดการลงทุนจากภาคเอกชน โดยเฉพาะการให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษี สิทธิการเช่าที่ดินและการจัดหาแรงงาน รวมทั้งการจัดตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จการลงทุน (One Stop Service) เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนในการขออนุมัติ อนุญาตการประกอบกิจการและให้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ

๔. แผนการพัฒนาศูนย์ซ่อมบำรุงอากาศยาน

รองนายกรัฐมนตรี(นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) ได้มอบหมายให้กองทัพเรือเป็นเจ้าภาพหลัก ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนการพัฒนาศนวมบินอู่ตะเภา ท่าเรือพาณิชย์สัตหีบ - กองทัพเรือ และระบบสาธารณูปโภคโดยรอบพื้นที่ดังกล่าว ทั้งนี้ กองทัพเรือมีแผนที่จะพัฒนาศนวมบินอู่ตะเภาให้เป็นท่าอากาศยานเชิงพาณิชย์แห่งที่ ๓ โดยมีกรอบแนวทางการดำเนินการที่สำคัญ คือ กิจการสาธารณูปโภคและบริการเพื่อการขนส่ง ศูนย์รวมกิจการ โลจิสติกส์ที่ทันสมัย การบริการซ่อมบำรุงอากาศยาน (MRO) สถาบันศึกษาและฝึกอบรมด้านการบิน รวมทั้งได้จัดเตรียมพื้นที่บางส่วนบริเวณสนามบินอู่ตะเภาเนื้อที่ประมาณ ๒๐๐ ไร่ และพื้นที่บางส่วนในอู่ราชนาวีมหิตลอดุลยเดช สำหรับใช้ในการจัดตั้ง

ศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าพื้นที่ของกองทัพเรือในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก มีที่ตั้งและโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกและสิทธิประโยชน์แก่นักลงทุน เหมาะสมที่จะใช้ในการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ซึ่งหากดำเนินการได้สำเร็จก็จะเป็นการสร้างความมั่นคงด้านการทหารของประเทศสนองตอบค่อนโยบายของรัฐบาลและระบบเศรษฐกิจของประเทศ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์ภาพของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยในปัจจุบัน
๒. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก
๓. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ในพื้นที่ของกองทัพเรือ ในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก

ขอบเขตของการวิจัย

การจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ จะเน้นเฉพาะการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในพื้นที่ของกองทัพเรือ ในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก แนวทางในการพัฒนาพื้นที่ และรูปแบบในการบริหารจัดการศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เท่านั้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาวิเคราะห์ปัญหาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยในปัจจุบัน ศึกษาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกและสิทธิประโยชน์แก่นักลงทุนในพื้นที่โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก รวมทั้ง

ศึกษารูปแบบการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศต่าง ๆ ศึกษา กฎหมาย กฎ และระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้มาซึ่ง แนวทางในการพัฒนาพื้นที่ แนวทางในการจัดตั้งและรูปแบบในการบริหารจัดการศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในพื้นที่ของกองทัพเรือ ในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจ ภาคตะวันออก

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑. ได้รับทราบสถานภาพที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและยกระดับประสิทธิภาพ การดำเนินการของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย

๒. ได้รับทราบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกัน ประเทศในพื้นที่ของกองทัพเรือในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก

๓. ได้แนวทางในการพัฒนาพื้นที่ แนวทางในการจัดตั้ง และรูปแบบในการบริหาร จัดการศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ในพื้นที่ของกองทัพเรือ ในโครงการพัฒนาระเบียง เศรษฐกิจภาคตะวันออก ซึ่งจะเป็นการสร้าง ความมั่นคงด้านการทหารของประเทศ สนองตอตอบต่อ นโยบายของรัฐบาล และระบบเศรษฐกิจของประเทศ

บทที่ ๒

อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๑. ความสำคัญของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

อุตสาหกรรมป้องกันประเทศคือปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมความมั่นคงและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้กับประเทศนั้น ๆ แต่สำหรับประเทศไทยแล้ว อุตสาหกรรมป้องกันประเทศกลับกลายเป็นอุตสาหกรรมที่ไม่ปรากฏชื่อในระบบอุตสาหกรรมของประเทศไทย ในขณะที่หลาย ๆ ประเทศได้ให้ความสำคัญอย่างมากต่ออุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เช่น กลุ่มประเทศที่จัดอยู่ในกลุ่มประเทศชั้นนำ หรือ “First Tier” ซึ่งเป็นประเทศที่มีอุตสาหกรรมป้องกันประเทศสมบูรณ์แบบและครบวงจร สามารถพัฒนาองค์ความรู้ต่อยอดได้ถึงระดับสูงสุด เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา รัสเซีย จีน และกลุ่มประเทศยุโรปตะวันตก ส่วนกลุ่มประเทศที่จัดอยู่ในชั้นที่ ๒ หรือ “Second Tier” ที่มีอุตสาหกรรมป้องกันประเทศครบวงจร แต่ยังไม่สามารถพัฒนาองค์ความรู้ต่อยอดได้ถึงระดับสูงสุดด้วยข้อจำกัดบางประการ เช่น ข้อจำกัดด้านเศรษฐกิจ หรือการเมือง ตัวอย่างประเทศในกลุ่มนี้ ได้แก่ ประเทศเกาหลีใต้ อินเดีย บราซิล อาร์เจนตินา อิสราเอล ออสเตรเลีย สิงคโปร์ แคนาดา และแอฟริกาใต้ โดยภาคอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของทั้งสองกลุ่มนี้มีขนาดใหญ่สามารถนํารายได้เข้าประเทศอย่างมหาศาล นอกจากนี้ยังสร้างความมั่นคงในลักษณะของการพึ่งพาตนเองได้อีกด้วย สำหรับประเทศไทยจัดอยู่ในกลุ่มชั้นที่ ๓ หรือ “Third Tier” ซึ่งมีความสามารถที่จะผลิตยุทโธปกรณ์ได้เพียงบางส่วน เนื่องจากสถานภาพของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยในปัจจุบันเป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็ก มีขีดความสามารถเพียงเพื่อการซ่อมบำรุง และสร้างอาวุธยุทโธปกรณ์บางประเภทสนับสนุนให้แก่กองทัพเท่านั้น หากพิจารณาจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในสังกัดกระทรวงกลาโหม ซึ่งมีจำนวน ๔๘ โรงงาน โดยอยู่ในสังกัดของกองทัพบก จำนวน ๒๑ โรงงาน กองทัพเรือ จำนวน ๗ โรงงาน กองทัพอากาศ จำนวน ๑๒ โรงงาน กองบัญชาการกองทัพไทย จำนวน ๑ โรงงาน และสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม จำนวน ๗ โรงงาน นอกจากนี้ยังมีอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในภาคเอกชนอีกประมาณ ๖๐ บริษัท ซึ่งส่วนมากเป็นบริษัท ที่รับซ่อมแซมปรับปรุง หรือผลิตยุทโธปกรณ์ทางทหารบางประเภท เช่น วัตถุระเบิด

เชื้อปะทุ กระสุนปืน รถยนต์นั่งกันกระสุน ยานพาหนะช่วยรบ เลือเกราะป้องกันกระสุน แอมโมเนียมไนเตรต ไนโตรเซลลูโลส รวมถึงอุตสาหกรรมต่อและซ่อมเรือ ซึ่งบริษัทเหล่านี้ส่วนมากยังไม่มีขีดความสามารถสูงพอที่จะส่งออกสินค้า หรือแข่งขันในตลาดสากลได้ (สุนทรตรา จันทบุรี, ๒๕๕๕... หน้า ๑๕)

อย่างไรก็ดี ปัจจัยที่สำคัญที่สุดอีกประการหนึ่งของการสร้างอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ คือการให้ความสำคัญต่อการวิจัยและพัฒนาด้านเทคโนโลยีป้องกันประเทศ อันเปรียบเสมือนองค์ความรู้ที่จะใช้เป็นจุดกำเนิดของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ซึ่งหากพิจารณาภาพรวมด้านงานวิจัยของประเทศไทย จะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยในด้านอื่น ๆ ที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการทหาร หรืออุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เพราะจากข้อมูลของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย หรือ สกว. พบว่าจากงานวิจัยในส่วนที่สนับสนุนทุนวิจัยจำนวน ๗,๓๘๕ โครงการ มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพียง ๔ โครงการ หรือร้อยละ ๐.๐๕ ของจำนวนงานวิจัยที่สนับสนุนทั้งหมด ในขณะที่กระทรวงกลาโหมก็มีงบประมาณสำหรับการวิจัยอยู่ในระดับที่ต่ำมาก คือน้อยกว่าร้อยละ ๐.๑ ของงบประมาณกระทรวงกลาโหม ในขณะที่ประเทศพัฒนาแล้วจะมีงบประมาณในส่วนนี้อยู่ที่ประมาณร้อยละ ๒ หรือมากกว่า เช่นประเทศสิงคโปร์ ได้รับงบประมาณด้านการวิจัยและพัฒนาทางทหาร ประมาณร้อยละ ๔ ซึ่งสิ่งนี้เป็นอุปสรรคสำคัญอีกประการหนึ่งในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย

ในภาพรวมอาจกล่าวได้ว่าอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยในปัจจุบันยังอยู่ในระยะเริ่มต้น อย่างไรก็ตามอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่เป็น โอกาสและมีศักยภาพที่จะสร้างและพัฒนาให้ตอบสนองตรงตามความต้องการด้านยุทธโธปกรณ์ของกองทัพ และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อภาคเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งหลายประเทศในโลก รวมถึงประเทศอาเซียน เช่น มาเลเซีย อินโดนีเซีย และสิงคโปร์ ก็ได้พัฒนาอุตสาหกรรมด้านนี้อย่างจริงจัง เพราะนอกจากจะนํารายได้เข้าสู่ประเทศ และสร้างงานให้แก่ประชาชนเช่นเดียวกับอุตสาหกรรมประเภทอื่นแล้ว ยังเป็นการสร้างความมั่นคงในด้านการทหารของชาติอีกด้วย

กระทรวงกลาโหมได้ให้ความสำคัญในการผลิตยุทธโธปกรณ์เพื่อใช้งานเอง ดังจะเห็นได้จากโรงงานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในสังกัดกระทรวงกลาโหม มีจำนวนถึง ๔๘ แห่ง แต่ในส่วนของภาคเอกชนนั้น กิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศส่วนใหญ่ยังมีขนาดค่อนข้างเล็ก และเป็นการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนแก่กองทัพเป็นหลัก ขีดความสามารถด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยในปัจจุบันเป็นการซ่อมบำรุงขั้นต้น และมีโครงการภายในประเทศ

ซึ่งต้องพึ่งพาเทคโนโลยีจากต่างประเทศ รายงานวิเคราะห์ของ Jane's ระบุว่า เมื่อเทียบกับประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ด้วยกัน มีขีดความสามารถระดับเทียบเท่ากับประเทศเวียดนาม ซึ่งน้อยกว่าทั้ง สิงคโปร์ มาเลเซีย และอินโดนีเซีย ประเทศต่างๆ ที่ประสบความสำเร็จในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ จะมีการสร้างและพัฒนาเทคโนโลยีด้วยตนเอง โดยจะมีองค์กรที่ทำหน้าที่บริหารจัดการเทคโนโลยีป้องกันประเทศ เช่น องค์กร The Defense Advanced Research Projects Agency (DARPA) ของสหรัฐอเมริกา องค์กร The Defense Acquisition Program Administration (DAPA) ของสาธารณรัฐเกาหลี องค์กร The Defence Science and Technology Agency (DSTA) ของสาธารณรัฐสิงคโปร์ และ องค์กร Science and Technology Research Institute for Defence (STRIDE) ของสหพันธรัฐมาเลเซีย เป็นต้น สำหรับประเทศไทยมีการจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน) (สทป.) ขึ้นในปี พ.ศ.๒๕๕๒ โดยเป็นหน่วยงานภายใต้กำกับของกระทรวงกลาโหม มีภารกิจหลักในการผลักดันให้ประเทศไทยสามารถพึ่งพาตนเองได้ในด้านยุทธโศปกรณ์ ด้วยการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีป้องกันประเทศ ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่เข้มแข็ง นอกจากนี้ รัฐบาลยังมีแนวโน้มที่จะส่งเสริมการวิจัยและการพัฒนามากยิ่งขึ้น สืบเนื่องจากการเพิ่มขึ้นของงบประมาณการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีป้องกันประเทศเพื่อสร้างขีดความสามารถทางอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ตั้งแต่ภาคการวิจัยพัฒนาถึงภาคการผลิต ดำเนินการประสานความร่วมมือของภาครัฐในฐานะผู้กำหนดทิศทางและนโยบายเหล่าทัพในฐานะหน่วยใช้ และภาคเอกชนในฐานะภาคการผลิต สำหรับเทคโนโลยีขั้นสูงนั้น จะมุ่งเน้นไปที่การวิจัยและพัฒนาต่อยอดจากเทคโนโลยีที่มีอยู่เดิม และการเป็นเจ้าของเทคโนโลยีจากหลากหลายวิธี เช่น การถ่ายทอดเทคโนโลยี (Technology Transfer) การทำวิศวกรรมย้อนกลับ (Reverse Engineering) เป็นต้น

สทป. ได้ดำเนินการศึกษาความต้องการ ทิศทางและแนวโน้มของ เทคโนโลยี ตลอดจนศักยภาพโดยรวมแล้วจึงกำหนดแผนที่น่าทางซึ่งประกอบด้วยยุทธศาสตร์หลัก ๔ ด้าน โดยมียุทธศาสตร์การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีป้องกันประเทศเป็นยุทธศาสตร์แรก และภายใต้ยุทธศาสตร์ดังกล่าว สทป. ได้ดำเนินงานด้านการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. เทคโนโลยีการจำลองยุทธและการฝึกเสมือนจริง
๒. เทคโนโลยียานไร้คนขับ
๓. เทคโนโลยีต่อต้านการก่อการร้ายและสงครามนอกแบบ

๔. เทคโนโลยียานรบและระบบอาวุธ

๕. เทคโนโลยีพลังงานสำหรับกิจการป้องกันประเทศ

๖. เทคโนโลยีต่อต้านอาวุธทำลายล้างสูง

การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ อย่างยั่งยืนนั้น นอกจากจะต้องอาศัยการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีป้องกันประเทศแล้ว ยังต้องส่งเสริมภาคการผลิตด้วย จึงมีความจำเป็นต้องใช้ศักยภาพของภาคเอกชนเข้าร่วมดำเนินการเชิงธุรกิจ ในการบูรณาการศักยภาพของทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและภาคเอกชนนั้น สทป.จะทำหน้าที่เป็นผู้สร้างเครือข่ายและประสานความร่วมมือของ หน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ โดยภาครัฐเป็นผู้กำหนดทิศทางและให้การสนับสนุนให้ภาคเอกชนสามารถพัฒนากิจการไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ หากพิจารณาจากศักยภาพตลอดจนการตอบรับจาก ภาคเอกชนในการดำเนิน โครงการวิจัยและพัฒนาที่ผ่านมาทำให้ เชื่อได้ว่าประเทศไทยกำลังก้าวเดินสู่การเป็นประเทศที่มีขีดความสามารถทางด้านเทคโนโลยี ป้องกันประเทศและอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่มั่นคงสามารถพึ่งพาตนเองได้

อุตสาหกรรมป้องกันประเทศคือปัจจัยสำคัญ ในการส่งเสริมความมั่นคง และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้กับประเทศนั้นๆ โดยถือเป็นหลักประกันถึงความอยู่รอดของชาติได้ หรืออีกนัยหนึ่งอุตสาหกรรมป้องกันประเทศถือเป็นสัญลักษณ์ของอธิปไตยแห่งชาติของรัฐ โดยสามารถจำแนกออกได้เป็น ๓ ด้าน คือ

๑. ด้านการเมือง

๑.๑ ความต้องการเป็นอิสระและการพึ่งพาตนเองในเรื่องของแหล่งอาวุธด้วยการที่ตระหนักว่าการที่ต้องพึ่งการสนับสนุนทางด้านอาวุธจากประเทศที่พัฒนาแล้วอยู่ตลอดเวลา นั้น จะเป็นการลดความเป็นอิสระของประเทศลง เพราะจะทำให้ประเทศผู้ส่งอาวุธให้สามารถที่จะแทรกแซงกิจการภายในหรือมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายเหนือประเทศผู้รับอาวุธได้ ดังตัวอย่างที่ทั้งสหรัฐฯ และสหภาพโซเวียตได้ใช้การส่งอาวุธเป็นเครื่องมือของนโยบายทางการทูตของตน เพื่อเป็นแรงกดดันให้รัฐผู้รับกระทำตามปรารถนาของรัฐผู้ให้ ตัวอย่างที่เกิดขึ้นกับแอฟริกาได้เป็นสิ่งที่ชัดเจน สำหรับกรณีนี้ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๑๙๖๓ สมัชชาความมั่นคงแห่งสหประชาชาติได้เรียกร้องให้มีการยุติการขายและการส่งอาวุธ กระสุนทุกชนิดและยานยนต์ทหารให้แก่แอฟริกาได้ จึงทำให้แอฟริกาได้หันไปพยายามสร้างอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของตนเอง เพื่อจะลดแรงกดดันดังกล่าวและทั้งยังจะทำให้กองทัพของแอฟริกาได้สามารถพึ่งพาตนเองได้ หรือในกรณีของอิสราเอลที่มีความขัดแย้งกับรัฐอาหรับทั้งหลาย จึงทำให้อิสราเอลพยายามลดการพึ่งพา-

ที่ตนมีอยู่กับสหรัฐ ฯ และบรรดารัฐอาหรับทั้งหลาย โดยการหันไปพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในประเทศ อันจะทำให้ตนเองมีอิสระในระดับหนึ่ง ฉะนั้นอุตสาหกรรมป้องกันประเทศจึงเป็นเสมือนสัญลักษณ์ของอธิปไตยแห่งชาติ

๑.๒ เพื่อเป็นการขยายบทบาทและส่งเสริมสถานะของรัฐ ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าการที่ประเทศจะเป็นมหาอำนาจได้นั้น จะต้องมีความสามารถทางทหารในระดับที่เพียงพอ และมีความสามารถทางทหารดังกล่าวได้มาด้วยการพึ่งตนเองในการผลิตอาวุธ (เหมือนกับประเทศมหาอำนาจที่เป็นประเทศพัฒนาแล้วทั้งหลาย ล้วนแต่ผลิตอาวุธเองได้ทั้งสิ้น) ดังนั้น หลาย ๆ ประเทศถึงแม้จะเป็นประเทศในโลกที่สาม แต่ก็พิจารณาเห็นว่า การสร้างและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศภายในประเทศจะเป็นหนทางที่จะสร้างควมมีอำนาจให้แก่ตนเองได้ เช่น กรณีของบราซิล เพราะการกระทำของบราซิลได้ยกฐานะของบราซิลเป็นประเทศมหาอำนาจในภูมิภาค อเมริกาได้ อีกทั้งยังทำให้บราซิลสามารถขยายอิทธิพลไปในประเทศต่าง ๆ ที่ต้องการอาวุธจากบราซิลได้อีกด้วย

๑.๓ เพื่อลดผลกระทบอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการโยกย้ายอาวุธระหว่างประเทศ การเปลี่ยนแปลงนโยบายของประเทศผู้ส่งอาวุธย่อมจะมีผลกระทบโดยตรงต่อการโยกย้ายอาวุธมาสู่ประเทศผู้รับ เช่น การเปลี่ยนแปลงนโยบายของสหรัฐ ฯ จากในรูปของการให้เปล่า ในช่วงทศวรรษที่ ๕ และ ๖ มาเป็นขายและการให้สินเชื่อนับจากทศวรรษที่ ๗ เป็นต้นมา หรืออย่างกรณีการขึ้นมามีอำนาจของประธานาธิบดีคาร์เตอร์ที่หัน ไปใช้นโยบายสิทธิมนุษยชน โดยจะให้มีการพิจารณาสถานะทางด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศพันธมิตร ซึ่งจะเป็นผู้รับอาวุธจากสหรัฐ ฯ ควบคู่ไปกับนโยบายการให้ความช่วยเหลือด้านความมั่นคง ปราบกฏการณ์เช่นนี้ทำให้ประเทศพันธมิตรผู้รับอาวุธเกิดความรู้สึกที่ไม่มั่นคงอันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายของประเทศผู้ส่งอาวุธ ดังนั้นทางออกของประเทศโลกที่สามหลาย ๆ ประเทศ จึงได้หันไปสร้างอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของตนเองขึ้น โดยคาดหวังว่าอุตสาหกรรมป้องกันประเทศจะเป็นปัจจัยที่ทำหน้าที่ดูดซับผลกระทบต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายของประเทศผู้ส่งอาวุธให้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายอย่างฉับพลันที่อาจทำให้กองทัพของประเทศผู้รับอาวุธต้องกลายเป็นอัมพาตได้ในระยะเวลาอันสั้น หรือทำให้รัฐผู้พึ่งอาวุธไม่มีความยืดหยุ่นทางด้านการเมือง

๒. ด้านการทหาร

๒.๑ เพื่อเป็นหลักประกันต่อการบรรลุถึงจุดมุ่งหมายทางทหารที่ต้องการในกรณี-

ที่รัฐต้องพึ่งแหล่งอาวุธจากภายนอกประเทศนั้น หากเกิดกรณีพิพาทขึ้น จึงไม่มีหลักประกันว่าการสนับสนุนทางด้านอาวุธที่มีอยู่จะไม่ถูกตัดขาดลงอันเนื่องมาจากสถานการณ์ทางการเมืองภายในประเทศผู้ส่งอาวุธ หรือในสถานะที่กองทัพของรัฐดังกล่าวกำลังดำเนินการกิจการในการรุกเพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายดังที่ตั้งไว้ แต่ต้องถูกหยุดไว้เพราะความขาดแคลนอาวุธหรือกระสุน เนื่องจากแหล่งสนับสนุนนอกประเทศพยายามจะเข้ามาแทรกแซงหรือระงับกรณีพิพาท ดังเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับกองทัพอิสราเอลในปี ๑๙๗๓ เมื่อกองทัพอิสราเอลพยายามที่จะตัดกำลังกองทัพที่ ๓ ของอียิปต์ออกให้ได้ แต่ก็ต้องยุติการปฏิบัติการทางทหารดังกล่าวไว้เสียเพราะสหรัฐ ฯ ซึ่งเป็นผู้สนับสนุนด้านอาวุธ กระสุนและอะไหล่ พยายามบีบให้อิสราเอลหยุดการรุกทางทหารนี้ไว้ การใช้อำนาจของสหรัฐ ฯ จึงทำให้กองทัพของอิสราเอล ไม่สามารถที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้ จึงอาจกล่าวโดยสรุปได้ว่าการพึ่งพาทางทหารที่เกิดขึ้นนั้น ทำให้ผู้พึ่งพาไม่สามารถมีความยืดหยุ่นในการนโยบายทางทหารได้

๒.๒ เพื่อเป็นการปรับปรุงขีดความสามารถของกองทัพ การนำเทคโนโลยีทางทหารเข้าประเทศนั้น ทำให้รัฐผู้นำเข้ามีขีดความสามารถทางทหารมากขึ้น เพราะจะเป็นการทำให้ทหารในกองทัพ ได้มีโอกาสในการเรียนรู้ถึงวิทยาการทางทหารใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น อีกทั้งการนำเอาเทคโนโลยีทางทหารที่มีความทันสมัยเข้ามานั้น ยังอาจสะท้อนให้เห็นว่ากองทัพของประเทศนั้นย่อมจะมีขีดความสามารถในการใช้ระบบอาวุธที่ทันสมัยมากขึ้น หรือในทำนองเดียวกันการรับเอาระบบอาวุธที่ทันสมัยเข้ามาใช้ในกองทัพของตนย่อมจะถือได้ว่ากองทัพดังกล่าวยังจะมีความรู้ทางเทคโนโลยีในระดับที่เหมาะสม นอกจากนั้นการผลิตอาวุธได้เองยังทำให้กองทัพไม่จำเป็นต้องติดอยู่กับระบบอาวุธของประเทศผู้ส่ง เพราะการผลิตอาวุธได้เองนั้น จะทำให้มีความพยายามและความคิดริเริ่มในการปรับปรุงอาวุธที่ทำขึ้นเองภายในประเทศให้มีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของประเทศตน ทั้งนี้เป็นเพราะว่าระบบอาวุธทั้งหลายที่มาจากประเทศพัฒนาแล้ว ไม่ว่าจะเป็นจากค่ายตะวันตกหรือค่ายตะวันออก ล้วนแต่ถูกออกแบบเพื่อให้เหมาะสมกับยุทธวิธีสภาพแวดล้อม และลักษณะของการรบในยุโรปเป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้อาวุธเหล่านั้นไม่มีความเหมาะสมกับเงื่อนไขของประเทศในโลกลที่สาม อันทำให้เกิดข้อพิจารณาว่าการสร้างและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศจะทำให้บรรดารัฐในประเทศโลกที่สามได้รับอาวุธที่สอดคล้องกับความต้องการของกองทัพของตน

๓. ด้านเศรษฐกิจ

ความต้องการทางด้านเศรษฐกิจเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้รัฐในประเทศโลกที่สาม

หันไปพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของตนเอง เพราะภาวะทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการนำเข้าอาวุธนั้น ทำให้ประเทศต่าง ๆ ตระหนักถึงความอ่อนแอที่อาจเกิดขึ้นได้

๓.๑ การผลิตอาวุธจะส่งเสริมต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ โดยเชื่อว่าการสร้างอุตสาหกรรมป้องกันประเทศขึ้นภายในประเทศนั้น จะมีส่วนทำให้อุตสาหกรรมของประเทศพัฒนาก้าวหน้า ดังกรณีของญี่ปุ่นและเยอรมนี ที่แสดงให้เห็นว่าอุตสาหกรรมป้องกันประเทศก่อให้เกิดกระบวนการทำให้เป็นอุตสาหกรรมขึ้น (Industrialization) และยังทำให้อุตสาหกรรมในส่วนอื่น ๆ ขยายตัวออกไปได้ อันจะก่อให้เกิดผลในเชิงบวกต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจอีกด้วย เพราะได้ถือเสมือนหนึ่งว่าอุตสาหกรรมป้องกันประเทศก็เป็นเหมือนเช่นอุตสาหกรรมทางด้านพลเรือนอื่น ๆ หากแต่อุตสาหกรรมป้องกันประเทศต้องใช้ระดับทางเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า อันก่อให้เกิดการพัฒนาในการใช้เทคโนโลยี (Technological Development) สำหรับประเทศนั้น ๆ อันเท่ากับว่าความสามารถทางด้านอุตสาหกรรมที่รองรับต่อการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพิ่มขึ้น บรรดาประเทศในโลกที่สามจึงเชื่อว่าอุตสาหกรรมป้องกันประเทศซึ่งมีระดับการนำเข้าและการใช้เทคโนโลยีที่สูงขึ้นย่อมส่งผลให้แรงงานในภาคอุตสาหกรรมดังกล่าวเป็นแรงงานมีฝีมือ (Skill Labors) และแรงงานประเภทนี้ถือได้ว่าเป็นส่วนสำคัญต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมของรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ที่เทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทมากขึ้นในการประกอบการทางด้านอุตสาหกรรมสมัยใหม่

๓.๒ การผลิตอาวุธได้เองจะเป็นการสงวนเงินตราของประเทศ อันเนื่องมาจากการนำเข้าอาวุธ และการส่งออกอาวุธจะนำมาซึ่งเงินตราจากต่างประเทศ

๓.๓ การผลิตอาวุธเองไม่ได้นั้น ทำให้รัฐในโลกที่สามต้องสั่งซื้ออาวุธจากต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของการซื้อด้วยเงินสดหรือด้วยสินเชื่อก็ตาม ดังนั้นในขณะที่ประเทศต่าง ๆ กำลังประสบกับสถานการณ์ทางด้านเศรษฐกิจของโลก การสั่งซื้ออาวุธจะทำให้เสียเงินตราต่างประเทศที่รัฐสะสมไว้ อีกทั้งยังเป็นการก่อให้เกิดการเสียดุลย์การชำระเงินหรือก่อให้เกิดสถานะหนี้สินระหว่างประเทศเกิดขึ้น อันล้วนแต่เป็นการบั่นทอนเสถียรภาพระบบเศรษฐกิจของประเทศทั้งสิ้น ฉะนั้นเพื่อเป็นการลดปัญหาและผลกระทบทางเศรษฐกิจอันเนื่องมาจากการนำเข้าอาวุธจากต่างประเทศ จึงทำให้ประเทศในโลกที่สามหัน ไปสู่การผลิตอาวุธเพื่อใช้เอง หรือการส่งออกอาวุธ ที่ผลิตได้ไปสู่ตลาดต่างประเทศ อันจะเป็นการนำเงินตราเข้าประเทศ

๓.๔ อุตสาหกรรมป้องกันประเทศก่อให้เกิดการจ้างแรงงานภายในประเทศ จากหลักความเชื่อที่ว่าอุตสาหกรรมป้องกันประเทศจะเป็นตัวกระตุ้นหรือปัจจัยที่ก่อให้เกิดการทำ ให้เป็นอุตสาหกรรมขึ้นในประเทศโลกที่สาม โดยอุตสาหกรรมป้องกันประเทศจะเป็นส่วนหนึ่ง ของการว่าจ้างแรงงานของประเทศ โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่ตลาดต่างประเทศหดตัวลง ซึ่งทำให้ ภาวะการผลิตและการส่งออกของประเทศโลกที่สามได้รับผลกระทบ

๒. แผนงานการพัฒนากิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในปี พ.ศ.๒๕๖๐ ที่เป็นรูปธรรม

ตามยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศของ กท.และแผนการพัฒนาของเหล่าทัพ ได้ ระบุแนวทางการเตรียมกำลังและการใช้กำลังของเหล่าทัพรองรับสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อ ความมั่นคงของประเทศ ซึ่งระบบงานการส่งกำลังบำรุง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดหายุทธโศปกรณ์ เพื่อการพัฒนาและเสริมสร้างกำลังกองทัพ ให้มีขีดความสามารถในการปฏิบัติการทางทหารถือ ได้ว่าเป็นระบบงานหนึ่งที่มีความสำคัญ

โดยในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ รัฐบาลและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ได้มอบนโยบายให้กระทรวงกลาโหมส่งเสริมและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการป้องกัน ประเทศเพื่อมุ่งไปสู่การผลิตใช้ในราชการและเพื่อการพาณิชย์ ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกัน ประเทศและพลังงานทหาร (สอพท.) ในฐานะหน่วยรับผิดชอบงานด้านอุตสาหกรรมป้องกัน ประเทศ ได้บูรณาการการทำงานร่วมกันบนพื้นฐานของความต้องการที่แท้จริง ตามขีดความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และศักยภาพของกองทัพ โดยกำหนดเป็นแผนงานการพัฒนากิจการอุตสาหกรรม ป้องกันประเทศที่เป็นรูปธรรม ในปี พ.ศ.๒๕๖๐ ของ กท.ดังนี้

๑. ด้านการผลิต จะบูรณาการขีดความสามารถในการผลิตสิ่งอุปกรณ์สำคัญ (โดยเฉพาะ สป.๕) และนางานวิจัยสู่การผลิต โดยการจัดทำแผนความต้องการจัดหา สป.๕ ทุกประเภท และจัดหางานวิจัยในระยะ ๕ ปี (ปีงบประมาณ ๖๑ - ๖๕) ร่วมกับ บก.ทท. เหล่าทัพ และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง โดยให้ภาคเอกชนที่มีขีดความสามารถในการผลิตมีส่วนร่วม

๒. ด้านการควบคุมยุทธภัณฑ์ มีแนวคิดในมาตรการผ่อนปรนการควบคุม เพื่อให้ ภาคเอกชนมีความคล่องตัว โดยทำการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตของ กท. เช่น การครอบครอง การนำเข้าส่งออก และการประกอบกิจการโรงงานผลิตอาวุธ โดยขยายระยะเวลา จากเดิมที่มีอายุ ๑ ปี เป็นมีอายุ ๓ ปี

๓. ด้านการส่งเสริม มีแนวคิดในการผลักดันให้ภาคเอกชนมีความเข้มแข็ง ด้วยการผลักดันกลุ่มอุตสาหกรรมอาวุธ กระสุน และวัตถุระเบิด และกลุ่มงานยนต์ของภาคเอกชน เข้าเป็นสมาชิกสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และจัดทำแผนการพัฒนาเป็นการนำร่องให้ภาครัฐส่งเสริมให้ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อการพาณิชย์ รวมทั้งการจัดตั้งโรงงานซ่อมสร้างยุทโธปกรณ์ที่จัดหางานจากรัฐประชาชนจีนที่จะจัดตั้งขึ้น โดยอาจมีภาคเอกชนเข้าร่วมลงทุนด้วย

๔. ด้านความร่วมมือ ภาครัฐและเอกชนมีความเห็นร่วมกันเกี่ยวกับการจัดตั้งสำนักมาตรฐานของ กท. เพื่อเป็นองค์กรกลางในการกำหนดมาตรฐานยุทโธปกรณ์ เพื่อให้การผลิตและจัดหาเป็นมาตรฐานเดียวกัน ทั้งนี้ในปี พ.ศ.๒๕๖๐ จะจัดตั้งสำนักมาตรฐานทางทหารของ วท. กท. เพื่อทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการขององค์กรกลางดังกล่าว

ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย ก็ยังไม่มี ความก้าวหน้าเท่าที่ควร โดยมีปัญหาและอุปสรรค ดังนี้

๑. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศส่วนใหญ่เป็นกฎหมายที่เก่า และล้าสมัย ขาดความคล่องตัว ทำให้ภาคเอกชนติดขัดในการพัฒนาตลาดยุทโธปกรณ์ทั้งในและ ต่างประเทศ

๒. ปัญหาภายนอก คือ การแข่งขัน ซึ่งผลผลิตของประเทศไทยยังมีตลาดไม่กว้าง เท่าที่ควร อันเป็นผลมาจากการขาดการส่งเสริมและขาดยุทธศาสตร์การดำเนินการอย่างชัดเจน

๓. ปัญหาภายใน คือ แนวคิดของกำลังพลในกระทรวงกลาโหมที่ไม่ให้การสนับสนุน การใช้อาวุธที่ผลิตในประเทศอย่างแท้จริง แตกต่างจากในต่างประเทศ เช่น ประเทศมาเลเซียและ ฟิลิปปินส์จะซื้ออาวุธมาใช้งานก่อน แล้วต่อเรื่องการค้าถ่ายเทเทคโนโลยีเพื่อให้สามารถสร้าง เองได้ในอนาคต โดยจะสามารถพัฒนาเทคโนโลยีในการผลิตบนพื้นฐานขององค์ความรู้ที่มีการ พัฒนา มาก่อนแล้ว ทำให้สะดวกและรวดเร็วในการต่อยอดองค์ความรู้เหล่านั้น ส่วนประเทศ อินโดนีเซียก็ ทำการซื้อเทคโนโลยีจากต่างประเทศมาผลิตด้วยตนเอง จนสามารถสร้าง อุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่มีขนาดใหญ่โตมากขึ้นได้

๔. ปัญหาเรื่องระบบงบประมาณ ที่กองทัพได้รับงบประมาณจำนวนจำกัดและจะต้อง เสนอขอตั้งงบประมาณล่วงหน้า ทำให้เกิดข้อจำกัดและขาดความคล่องตัวในการใช้จ่ายงบประมาณ

นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องธรรมาภิบาลซึ่งเป็นเรื่องใหญ่ที่สุดกองทัพต้องให้ความสำคัญแก่สินค้าภายในประเทศเสียก่อน ส่วนปัญหาเรื่องคุณภาพและราคาที่สูงเนื่องจากผู้ผลิตอาวุธไทย มีตลาดเล็ก ต้นทุนจึงสูงและต้องเสียภาษีทุกขั้นตอน ส่วนอาวุธที่นำเข้าไม่ต้องเสียภาษี และผลที่เหล่าทัพมีอิสระในการจัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์ของตนเอง จึงขาดการบูรณาการในการจัดหาอาวุธจากเหล่าทัพ

๕. อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ต้องมีนโยบายที่ชัดเจนในทุกระดับ และจะต้องมีมาตรการในการสนับสนุนภาคเอกชนให้ได้เปรียบมากกว่าปกติ และการเปิดเสรีอาเซียนจะทำให้คู่แข่งจากภายนอกประเทศเข้ามาแทรกแซงตลาดมากยิ่งขึ้น

๖. ขาดแผนส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาอย่างจริงจังในระดับประเทศ ทำให้เกิดการขาดแคลนนักวิจัย ซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศ เพราะนักเรียนไม่นิยมเรียนทางด้านวิทยาศาสตร์

๗. การขาดมาตรฐานของยุทโธปกรณ์ ซึ่งยังไม่ได้มีการกำหนดอย่างชัดเจนและครอบคลุมในเรื่องต่าง ๆ ทำให้การควบคุมการผลิตในกลุ่มอุตสาหกรรมป้องกันประเทศกระทำได้ยาก ซึ่งปัจจุบันทางราชการได้ใช้เกณฑ์อ้างอิงมาตรฐานของสหรัฐ ฯ หรือ NATO ซึ่งไม่ได้สร้างมาสำหรับยุทโธปกรณ์ที่ใช้ในประเทศไทยโดยตรง จึงยังไม่มี ความเหมาะสมเท่าที่ควร ประกอบกับการพัฒนาระบบมาตรฐานของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศจำเป็นต้องสร้างองค์ความรู้ขึ้นมาใหม่ ต้องใช้เครื่องมือและงบประมาณการวิจัยและพัฒนาเป็นจำนวนมาก ภาคเอกชนของไทยจึงยังไม่ได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้มากเท่าที่ควร เนื่องจากต้องผลิตยุทโธปกรณ์ต้นแบบพร้อมกับต้องทำการทดสอบทดลอง ซึ่งจะต้องใช้เงินเป็นจำนวนมาก

๘. รัฐบาลยังไม่ได้ให้การส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในด้านการพัฒนาวัตถุดิบ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมต้นน้ำและกลางน้ำ อย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม มีเพียงนโยบายกว้าง ๆ ที่ไม่สามารถจับต้องได้

การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของต่างประเทศ

๑. ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี

รัฐบาลเกาหลีได้เริ่มสนับสนุนให้อุตสาหกรรมป้องกันประเทศของเกาหลีได้ให้เกิดขึ้น และมีความเข้มแข็งขึ้นตั้งแต่ช่วงต้นทศวรรษ ๑๙๗๐ โดยกำหนดนโยบายในรูปแบบของ

กฎหมาย ๓ ฉบับ ได้แก่กฎหมายอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ปี ค.ศ.๑๙๗๓ แผนปรับปรุงกองทัพเกาหลีใต้ ปี ค.ศ.๑๙๗๔ และกฎหมายภาษีป้องกันประเทศ ปี ค.ศ.๑๙๗๕ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ถูกออกแบบให้สนับสนุนทางการเงินให้สำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของเกาหลีใต้ โดยช่วงทศวรรษ ๑๙๗๐ นโยบายของรัฐบาลให้การสนับสนุนแก่อุตสาหกรรมต่อเรือ อุตสาหกรรมเหล็ก และอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ การเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมเหล่านี้มีส่วนอย่างสำคัญในการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมเหล่านี้พัฒนาก้าวหน้าและเติบโตจนกลายเป็นส่วนที่สำคัญ อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และก้าวหน้าจนกระทั่งกลายเป็นการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ที่เป็นการรวมตัวกันระหว่างอุตสาหกรรมการต่อเรือ และอุตสาหกรรมเครื่องจักรกลหนักอื่นๆ ในช่วงทศวรรษ ๑๙๘๐ อุตสาหกรรมภายในประเทศของเกาหลีใต้สามารถผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์สนองตอบต่อความต้องการของกองทัพเกาหลีใต้ได้ถึงร้อยละ ๗๐ ทั้งอาวุธยุทโธปกรณ์ต่างๆ อุปกรณ์สื่อสาร ยานยนต์ เสื้อผ้า เครื่องใช้ ยุทธภัณฑ์และยุทธปัจจัยต่างๆ โดยมีสำนักงานจัดซื้อจัดจ้างกลาโหม (The Defense Procurement Agency : DPA) ของกระทรวงกลาโหมเกาหลีใต้ เป็นผู้รับผิดชอบการจัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์ ยุทธภัณฑ์และยุทธปัจจัยกว่าร้อยละ ๘๕ DPA ทำหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างทุกอย่างสำหรับกองทัพเกาหลีใต้ รวมทั้งการจัดการส่งกำลังบำรุง การประมาณการสำหรับอาวุธยุทโธปกรณ์ต่างๆ เปรียบเทียบราคา กำหนดคุณลักษณะและการกำหนดมาตรฐานอาวุธยุทโธปกรณ์ของกองทัพ

กองทัพเกาหลีใต้เคยพึ่งพาความช่วยเหลือทางทหารจากสหรัฐอเมริกาเต็มรูปแบบจนกระทั่งในปี ค.ศ.๑๙๗๑ กระทรวงกลาโหมเกาหลีใต้ได้จัดตั้ง DPA ทำหน้าที่เป็นสำนักงานจัดซื้อจัดจ้างแบบบูรณาการ เพื่อปรับปรุงอาวุธยุทโธปกรณ์ของกองทัพเกาหลีใต้ให้ทันสมัยเป็นการเสริมสร้างศักยภาพของกองทัพบกเกาหลีใต้ ในปัจจุบัน DPA จัดการงบประมาณกว่า ๔ ล้านล้านวอน การผลิตอาวุธสำหรับกองทัพเกาหลีใต้เกิดขึ้นในปี ค.ศ.๑๙๗๑ เมื่อกระทรวงกลาโหมสร้างโรงงานเพื่อผลิต ประกอบปืนเล็กกลแบบ M-16 ตามข้อตกลงระหว่างรัฐบาลสหรัฐฯ และรัฐบาลเกาหลีใต้ โดยยินยอมให้ผลิตอาวุธปืนให้กองทัพบกเกาหลีใต้ได้อย่างเต็มที่ แต่ห้ามผลิตอาวุธดังกล่าวเกินกว่าจำนวนที่กองทัพบกเกาหลีใต้ต้องการ โดยปราศจากความยินยอมของรัฐบาลสหรัฐฯ ซึ่งรัฐบาลเกาหลีใต้ได้ทำข้อตกลงในลักษณะนี้ในการผลิตอาวุธชนิดต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นระเบิดมือ กับระเบิด และปืนไร้แรงสะท้อน ตลอดจนกระสุนสำหรับอาวุธที่ผลิตให้กองทัพบกเกาหลีใต้ ในปี ค.ศ.๑๙๘๐ บริษัทผลิตอาวุธในเกาหลีใต้ได้รับสัญญาจากกองทัพบกเกาหลีใต้ให้ผลิตรถถัง ปืนใหญ่อัตตาจรและปืนใหญ่อากาศ รถเกราะ ๒ แบบ และเฮลิคอปเตอร์ อีก ๒ แบบ

บริษัทฮุนไดได้รับสัญญาผลิตรถถังแบบ K-1 มีปืนใหญ่รถถังขนาด ๑๐๕ mm. ซึ่งพัฒนาจากรถถัง M48A5 ที่กองทัพเกาหลีใต้ใช้ ซึ่งมีการนำเข้าชิ้นส่วนเพียงไม่กี่ชนิด เช่น ระบบควบคุมการยิง และระบบส่งกำลัง นอกจากนั้นแล้วผลิตในเกาหลีใต้ทั้งหมด บริษัทซัมซุงได้รับสัญญาผลิตปืนใหญ่ อัดตากร ๑๕๕ mm. M-109 บริษัทเกียได้รับสัญญาผลิตปืนใหญ่ลากจูง KH-178 ขนาด ๑๐๕ mm. และ KH-179 ขนาด ๑๕๕ mm. บริษัทแควและเอเชียมอเตอร์ได้รับสัญญาผลิตรถหุ้มเกราะลักษณะ KM-900 ที่ออกแบบโดยบริษัท FIAT (อิตาลี) บริษัท เบลล์เฮลิคอปเตอร์ของสหรัฐ ฯ และ บริษัท ซัมซุงร่วมกันผลิตเฮลิคอปเตอร์ แบบ UH-1 บริษัทซิกอร์สกีของสหรัฐ ฯ และแควร่วมกันผลิต เฮลิคอปเตอร์แบบ S-76 บริษัท โคเรียนแอร์กลายเป็นศูนย์ซ่อมอากาศยานส่วนใหญ่ของ กองทัพอากาศเกาหลีใต้ และกองทัพอากาศของสหรัฐ ฯ ได้ทำสัญญาจ้างบริษัท โคเรียนแอร์ในการ ปรนนิบัติบำรุงเครื่องบินแบบ F-4 F15 A-10 และ C-130 ที่ประจำการในเกาหลีใต้ ญี่ปุ่น และ ฟิลิปปินส์

ห้วงทศวรรษ ๑๙๗๐ ถึง ๑๙๘๐ เกาหลีใต้กลายเป็นผู้ต่อเรือรายใหญ่ของโลก ทั้ง เรือบรรทุกน้ำมันขนาดใหญ่ และแท่นขุดเจาะน้ำมัน ซึ่งมีบริษัทฮุนไดเป็นบริษัทชั้นนำ และต่อมา บริษัทแควก็เข้าร่วมแข่งขัน ในอุตสาหกรรมนี้ ต่อมาจากสภาพเศรษฐกิจตกต่ำของโลก ซึ่งการ สนับสนุนของรัฐบาลญี่ปุ่นต่ออุตสาหกรรมต่อเรือของญี่ปุ่น บริษัทต่อเรือเกาหลีใต้จึงหันความสนใจ มายังการต่อเรือรบ ซึ่งต่อมาได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีในการต่อเรือนำเข้าจากสหพันธ์ สาธารณรัฐเยอรมันในการต่อเรือดำน้ำแบบ U-209 ขนาด ๑,๕๐๐ ตัน ซึ่งกองทัพเรือเกาหลีใต้ ได้สั่งซื้อเพื่อใช้ในการป้องกันภัยคุกคามจากเรือดำน้ำของเกาหลีเหนือ ปลายทศวรรษ ๑๙๘๐ เกาหลีใต้ มีอุตสาหกรรมป้องกันประเทศติดอันดับโลก ด้วยงบประมาณในการจัดหาอาวุธกว่า ๑.๔ หมื่นล้าน เหรียญสหรัฐ ฯ โดยบริษัทในประเทศเกาหลีใต้เป็นผู้ผลิตอาวุธส่วนใหญ่ที่ใช้ในกองทัพเกาหลีใต้ ทั้งมีศักยภาพในการวิจัยและพัฒนา และผลิตระบบอาวุธแบบใหม่ อีกทั้งบริษัทขนาดเล็กอีกเป็น จำนวนมากมีส่วนร่วมในฐานะคู่สัญญารับเหมาช่วงของบริษัทใหญ่ๆ เหล่านั้น รัฐบาลเกาหลีใต้เอง ก็ต้องการปฏิรูปกองทัพเกาหลีใต้ให้มีความแข็งแกร่งในระดับเดียวกับความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ ของตน ยิ่งทำให้อุตสาหกรรมป้องกันประเทศของเกาหลีได้รับอานิสงส์จนสามารถเจริญเติบโต ได้ อย่างรวดเร็วอีกด้วย

ปัจจุบันเกาหลีใต้ส่งออกรถถังยุโรปกรรมไปยังหลายประเทศในภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้และตะวันออกเฉียง เช่น เครื่องบินฝึกแบบ KAI KT-1 Woongbi

ให้กองทัพอากาศอินโดนีเซีย ตุรกี และเปรู เครื่องบินโจมตีปีกแบบ KAI T/A-50 Golden Eagle ให้กองทัพอากาศอินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ อิรัก และ ไทย จำนวน ๔ ลำ นอกจากนี้เครื่องบินรบแล้ว อาวุธยุทโธปกรณ์อื่นๆ ที่ผลิตโดยเกาหลีใต้ ก็ยังเป็นที่น่าสนใจของตลาดอาวุธอีกด้วย ไม่ว่าจะเป็นปืนใหญ่อัตตาจร K-9 ๑๕๕/๕๒ mm ซึ่งมีระยะยิงมากกว่า ๕๐ กิโลเมตร รถถังแบบ K2 Black Panther รถสายพานลำเลียงพลแบบ K21 ดัดปืนใหญ่อัตตาจร ๔๐ มม. สามารถเดินทางที่ความเร็วสูงสุดถึง ๗๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง และ ๗.๘ กิโลเมตรต่อชั่วโมงในน้ำ นอกจากนี้แล้วอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของเกาหลีใต้ ยังมีขีดความสามารถในการผลิตขีปนาวุธที่มีเทคโนโลยีสูง เช่น ขีปนาวุธต่อต้านเรือรบแบบ Haeseong (SSM-700K Haeseong (C-Star) Anti-ship Missile) ซึ่งจะแทนที่ขีปนาวุธต่อต้านเรือรบแบบ Harpoon ของสหรัฐฯ และขีปนาวุธต่อสู้อากาศยานแบบ Singung (KP-SAM Shin-Gung or Shin-Kung or Chiron) ซึ่งจะแทนที่ขีปนาวุธต่อต้านอากาศยานแบบ Stinger ของสหรัฐฯ ในอนาคตอีกด้วย

นอกจากนี้เกาหลีใต้ยังมีการจัดตั้งสถาบันที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยและอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ได้แก่

๑ . Korea Research Institute Of Ship and Ocean (KRISO) ตั้ง อยู่ใน จังหวัด Daejeon ซึ่งเป็นเมืองที่อยู่ใจกลางประเทศ ก่อตั้งเมื่อปี ค.ศ.๑๙๗๓ ในฐานะสถาบันวิจัยวิศวกรรมทางเรือและเทคโนโลยีมหาสมุทรของเกาหลีใต้ชนิดครบวงจร ที่มุ่งมั่นในการเป็นผู้นำการพัฒนาเทคโนโลยี ทางเรือและมหาสมุทร ที่สำคัญสถาบันแห่งนี้เป็นหน่วยที่ดำเนินการทดสอบทดลองหุ่นจำลองของ ร.ล.ทำจิ้น ที่กำลังสร้างอยู่ที่อู่ต่อเรือ DSME ที่ผ่านมา KRISO ได้ช่วยแก้ปัญหา ระดับชาติที่ใช้การประยุกต์องค์ความรู้เดิมมาพัฒนาต่อยอดเพื่อสนองตอบความต้องการด้านเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องของประเทศ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านเทคโนโลยีขนส่งในอนาคตของเรือ เทคโนโลยีด้านนาวาสถาปัตยกรรม ชลพลศาสตร์ พลศาสตร์ทางเรือ วิศวกรรมมหาสมุทร วิศวกรรมและเทคโนโลยีใต้น้ำ รวมถึงเทคโนโลยีอุปกรณ์หุ่นยนต์จะเห็นได้ว่าภารกิจของ KRISO มีความสำคัญต่อการพัฒนาเทคโนโลยีเชิงนวัตกรรมของประเทศ ซึ่งต้องใช้นักวิจัยจำนวนมาก โดยในปัจจุบันมีนักวิจัยมากถึง ๑๐๘ คน เจ้าหน้าที่ที่สนับสนุน จำนวน ๒๖ คน และวิศวกร จำนวน ๓๓ คน การบริหารจัดการของสถาบันในช่วงเริ่มต้นดำเนินการ KRISO ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาลกว่า ๕ ปีๆ ละประมาณ ๔,๐๐๐ ล้านบาท โดยการป้อนงานวิจัยให้กว่าร้อยละ ๕๐ ของงานทั้งหมด ซึ่งส่วนใหญ่มาจากกระทรวงกิจการมหาสมุทรและการประมง

๒. Korea Defence Industry Association (KDIA) สมาคมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของเกาหลีใต้ ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ.๑๙๗๖ โดยมีพระราชบัญญัติจัดตั้งรองรับ มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาความร่วมมือและการประสานกันของอุตสาหกรรมการป้องกันประเทศ โดยการเสริมสร้างความเข้มแข็งของการแข่งขัน โดยการอำนวยความสะดวกด้านการส่งออก การมีส่วนร่วมในการกำหนด โจทย์วิจัย ความร่วมมือกับนานาชาติ และเป็นสื่อกลางในการประสานประโยชน์ระหว่างผู้ซื้อกับผู้ผลิต โดยมีรายได้หลักมาจากการเก็บค่าสมาชิกและคอมมิชชั่นที่ผู้ผลิตเป็นผู้จ่ายหากการตกลงซื้อขายสำเร็จ

การบริหารจัดการ โครงสร้างองค์กรมีคณะกรรมการบริหารที่คัดเลือกมาจาก ๑๒๒ บริษัทที่เป็นสมาชิก ปัจจุบันมีอยู่ ๔ แผนกที่ขับเคลื่อนหน่วยงานคือ Defence Industry Promotion Division , Int'l Affairs Division , Support & Management Division , Guarantee Insurance Division และมีศูนย์กลางด้านการศึกษา (Education Center) รวมถึงมีหน่วยงานที่ดูแลด้านการติดต่อประสานงานกับนานาชาติ (Inter - Cooperation & PR Office) ทำให้ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาสมาคมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของเกาหลีใต้มีการเติบโตและขยายความร่วมมือระหว่างประเทศ ผ่านองค์กรนี้อย่างต่อเนื่อง เป็นผลให้อุตสาหกรรมป้องกันประเทศเกาหลีใต้เติบโตขึ้นเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมหลักของประเทศ

๒. ประเทศมาเลเซีย

ในปี ค.ศ.๑๙๙๗ รัฐบาลมาเลเซียประกาศแผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมการบินของประเทศในงานแสดง ทางทหาร LIMA 1997 หรือ Langkawi International Maritime and Aerospace ที่จัดขึ้น ณ เกาะลังกาวี ประเทศมาเลเซีย เป็นประจำทุกสองปี จนถึงวันนี้ มาเลเซียมีอุตสาหกรรมการบินที่ก้าวหน้า บริษัทของมาเลเซียสามารถแทรกตัวเข้าไปอยู่ในโซ่อุปทานของบริษัทผลิตเครื่องบินยักษ์ใหญ่ระดับโลกด้วยการผลิตชิ้นส่วนอากาศยานทั้งพลเรือนและทหาร อุตสาหกรรมต่อเรือเริ่มพัฒนาขึ้นจนมีขีดความสามารถในการต่อและซ่อมบำรุงเรือรบได้เอง ล่าสุดในงานแสดง ทางทหาร LIMA 2011 ในปีนี้ นายกรัฐมนตรีของมาเลเซีย นายนาจิบ ราซัค ได้ประกาศที่จะพัฒนาอุตสาหกรรมทางทหาร อุตสาหกรรมต่อเรือ และอุตสาหกรรมอากาศยาน ให้ก้าวหน้าขึ้นไปสู่ระดับโลก ด้วยการดึงดูบริษัทชั้นนำของโลกอย่าง EADS, Spirit Aero, GE, Honeywell, Thales และอื่น ๆ ให้เข้ามาลงทุนในนิคมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่กำลังจัดสร้าง พัฒนาอุตสาหกรรมต่อเรือให้แข่งขันได้ในระดับโลก รวมไปถึงการจัดตั้งหน่วยงานขายอาวุธของรัฐบาลที่จะช่วยนำบริษัทของมาเลเซียออกไปสู่ตลาดโลกได้

นายกรัฐมนตรีของมาเลเซียแถลงในงาน LIMA 2011 ว่า มาเลเซียต้องเตรียมพร้อมกับการแข่งขันที่รุนแรงในการดึงดูดเงินลงทุนจากต่างประเทศ เมื่อค่าแรงของชาวมาเลเซียไม่ถูกอีกต่อไป และนั่นทำให้รัฐบาลมาเลเซียได้ปรับปรุงเพื่อเตรียมประเทศให้พร้อมในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านการสร้างอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ที่แม้มาเลเซียจะมีนโยบายเรียกร้องการชดเชยเพื่อความเสมอภาค (Offset Policy) ที่กำหนดให้ประเทศที่ขายอาวุธให้กับมาเลเซียต้องถ่ายทอดเทคโนโลยีและทำการลงทุนในมาเลเซียกว่า ๒๐ ปีแล้ว เพื่อให้ Offset Policy ของมาเลเซียในรุ่นที่สองมีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ต่อมาเลเซียมากที่สุด ในขณะที่มาเลเซียกำลังเตรียมจัดหาเครื่องบินขับไล่แบบใหม่จำนวน ๑๘ ลำเพื่อทดแทน MiG-29 ที่จะต้องปลดประจำการลง รัฐมนตรีกลาโหมของมาเลเซียได้แถลงอย่างชัดเจนในงาน LIMA 2011 ซึ่งมีบริษัทผลิตเครื่องบินขับไล่จำนวนมากเข้าร่วมงานว่า Offset จะเป็นส่วนสำคัญที่จะตัดสินใจว่าเครื่องบินแบบใดจะเหมาะสมกับมาเลเซียมากที่สุด (โดยไม่ได้คำนึงถึงประสิทธิภาพของเครื่องบินเพียงอย่างเดียว) ซึ่งมาเลเซียกำหนดให้ประเทศที่ขายอาวุธให้กับมาเลเซียต้องทำการค้าต่างตอบแทน (Counter Trade) เป็นมูลค่าไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของเงินที่มาเลเซียจ่ายไป โดยมีเป้าหมายที่ร้อยละ ๑๐๐ และครึ่งหนึ่งของมูลค่าเหล่านั้นต้องเป็นการให้ Offset ต่อมาเลเซีย ไม่ใช่เพียงแค่การจัดหาเครื่องบินในครั้งนี้อย่างเดียวเท่านั้นที่มาเลเซียเรียกร้อง Offset ในอดีตการจัดซื้อ Su-30 MKM ก็ทำให้มาเลเซียได้รับ Offset จำนวนมากจากรัสเซีย ทั้งการพัฒนาโครงการอวกาศของมาเลเซีย การจัดตั้งศูนย์ซ่อมบำรุงเครื่องบินของรัสเซียในมาเลเซีย ไปจนถึงการให้บริษัทของมาเลเซียทำการผลิตชิ้นส่วนบางชิ้นของเครื่องบินรบ เพื่อส่งออกไปยังประเทศอื่น ๆ ที่ใช้เครื่องบินแบบเดียวกัน เช่นการผลิตหมวกความเร็วของเครื่องบินแบบ Su-30 และ MiG-29 การผลิตเบตเตอร์ของ Su-30 การผลิต Pylon ของ Hawk ซึ่งล้วนแต่เป็นเครื่องบินที่มาเลเซียจัดซื้อเข้าประจำการทั้งสิ้น ทำให้ออกจากมาเลเซียจะสบายใจได้ว่าอุตสาหกรรมภายในประเทศของมาเลเซียอย่างบริษัท SME Aerospace, Aerotree, CTRM หรือ Aniod มีความสามารถในการซ่อมบำรุงเครื่องบินแล้ว ยังสามารถสร้างรายได้จากการส่งออกและนำเงินตรากลับเข้าประเทศได้อีกด้วย ไม่เพียงแต่เครื่องบินรบเท่านั้น มาเลเซียยังขยายความรู้ความเชี่ยวชาญไปในการรับการผลิตชิ้นส่วนอากาศยาน ให้กับเครื่องบินโดยสารอย่าง Airbus หรือ Boeing เช่นการรับผลิต Share Float Assembly และ Leading Edge ให้กับ Boeing 747-800 การผลิต Spoiler Center Hinge รวมถึงการประกอบชิ้นรูปในส่วน Aileron, Spoiler และ Trailing Edge ให้กับ A320 ของ Airbus นอกจากนั้นจากการจัดซื้อเรือ ตรวจการณ์ไกลฝั่งชั้น MEKO A-100 จากเยอรมันจำนวน ๖ ลำ ซึ่งในจำนวนนี้ ๒ ลำทำการต่อในเยอรมัน แต่จากการ

เรือกร้อง Offset ก็ทำให้อู่ต่อเรือของมาเลเซียอย่าง Penang Shipbuilding and Construction - Naval Dockyard Sdn Bhd และ Boustead Naval Shipyard Sdn. Bhd. ได้รับ Offset ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการต่อเรือรบอีก ๔ ลำที่เหลือในมาเลเซียจนกลายมาเป็นเรือตรวจการณ้ชั้น Kedah ซึ่งแม้ว่าการดำเนินงานจะมีปัญหาและความล่าช้า แต่จากความมุ่งมั่นก็ทำให้ปัญหาค่อย ๆ หดไป จนในที่สุดรัฐบาลได้สั่งต่อเรือเพิ่มอีก ๖ ลำโดยฝีมือของอู่ต่อเรือในประเทศ เพื่อให้ครบตามเป้าหมายการมีเรือตรวจการณ้จำนวน ๒๗ ลำเข้าประจำการในกองทัพเรือมาเลเซีย และแม้ว่าอุตสาหกรรมยานยนต์ของมาเลเซียจะไม่ได้เป็นผู้นำในภูมิภาคเหมือนไทยและอินโดนีเซีย แต่สำหรับการพัฒนายานยนต์ทางทหารนั้น มาเลเซียมีความต้องการที่จะพัฒนาอุตสาหกรรมให้เทียบเท่าอินโดนีเซียและสิงคโปร์ และความพยายามหนึ่งก็คือการซื้อรถเกราะล้อยาง PARS 8x8 จำนวน ๒๕๗ คันที่พัฒนาโดยบริษัทของตุรกี โดยมาเลเซียยอมจ่ายงบประมาณแพงขึ้นเพื่อให้ตุรกีนำรถเกราะมาพัฒนาและผลิตในประเทศโดย DRB-Hicom Defence Technologies Sdn Bhd หรือ Deftech ซึ่งเป็นบริษัทของมาเลเซีย

๓. ประเทศตุรกี

ภายหลังการก่อตั้งสาธารณรัฐตุรกีสมัยใหม่ รัฐบาลตุรกีพยายามฟื้นฟูอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่เคยแข็งแกร่งในยุคจักรวรรดิออตโตมัน ให้เรื่องอำนาจขึ้นมาอีกครั้ง แต่ไม่ประสบความสำเร็จด้วยข้อจำกัดด้านการเงิน และความขาดแคลนทรัพยากรในประเทศ อย่างไรก็ตาม ในฐานะพันธมิตรสำคัญของสหรัฐฯ ในภูมิภาค ตุรกีได้รับเงินช่วยเหลือจำนวนมากจากรัฐบาลสหรัฐฯ เพื่อจัดซื้ออาวุธยุทโธปกรณ์ของสหรัฐฯ ไว้ใช้ในการป้องกันประเทศ แต่ภายหลังจากตุรกีส่งกองกำลังทหารเข้าไปแทรกแซงวิกฤตการณ์ไซปรัสในปี ค.ศ.๑๙๗๔ สภากองเกรสของสหรัฐฯ ได้แก้ไขกฎหมาย Foreign Assistance Act และห้ามการขายอาวุธ (arms embargo) ให้แก่ตุรกี เป็นการผลักดันให้ตุรกีต้องเร่งพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อสามารถพึ่งพาตนเองได้ ในปีนั้นเองได้มีการก่อตั้ง Turkish Armed Forces Foundation ซึ่งมีบทบาทในการจัดตั้งวิสาหกิจผลิตอาวุธรายแรกๆ ของตุรกี เช่น Aselsan, Havelsan เป็นต้น แต่ในไม่ช้า รัฐบาลตุรกีตระหนักว่า Turkish Armed Forces Foundation ไม่เพียงพอสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้ทันสมัย ในปี ค.ศ.๑๙๘๕ จึงมีการนำรูปแบบการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศรูปแบบใหม่มาใช้ โดยจัดตั้ง High Level Coordination Board และ Defense Industry Executive Committee เพื่อเป็นองค์กรที่มีอำนาจตัดสินใจด้านนโยบาย จัดตั้ง Defense Industry Fund เพื่อเป็น

แหล่งเงินทุนสนับสนุน และจัดตั้ง Defense Industry Development and Support Organization เพื่อบริหารจัดการโครงการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งต่อมาได้ปรับโครงสร้างองค์กรแล้วเปลี่ยนชื่อเป็น Undersecretariat for Defense Industries และมีบทบาทนำในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของตุรกีให้มีความก้าวหน้า จวบจนปัจจุบัน

ก่อนปี ค.ศ.๒๐๐๔ ตุรกีต้องพึ่งพาการนำเข้าอาวุธยุทโธปกรณ์จากต่างประเทศ ประมาณร้อยละ ๘๐ โดยสามารถจัดซื้ออาวุธที่ผลิตในประเทศเพียงร้อยละ ๒๐ เท่านั้น ปี ค.ศ. ๒๐๐๗ นับเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญเมื่อ Undersecretariat for Defense Industries กำหนดแผนยุทธศาสตร์ (2007 – 2011 Strategic Plan) ตั้งเป้าหมายเพิ่มสัดส่วนการจัดซื้ออาวุธที่ผลิตได้ในประเทศเป็นร้อยละ ๕๐ ของงบประมาณการจัดซื้ออาวุธภายในปี ค.ศ.๒๐๑๐ ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ดังกล่าว เปิดโอกาสให้บริษัทขนาดกลางและขนาดเล็กหลายร้อยบริษัทในประเทศที่มีความเชี่ยวชาญด้านเทคนิคที่สามารถเสริมสร้างจุดแข็งให้แก่อุตสาหกรรมป้องกันประเทศได้ เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการผลิตอาวุธต่างๆ โดยกำหนดให้บริษัทผู้ผลิตอาวุธ รายใหญ่ต้องเลือกบริษัทเหล่านี้เมื่อจำเป็นต้อง outsource การผลิตชิ้นส่วน วัสดุ และแรงงานเพิ่มเติม ผลปรากฏว่า อุตสาหกรรมป้องกันประเทศของตุรกีเจริญรุดหน้าอย่างรวดเร็ว สามารถเพิ่มสัดส่วนการจัดซื้ออาวุธที่ผลิตได้ในประเทศเพิ่มขึ้นทุกปี จนบรรลุเป้าหมายร้อยละ ๕๐ ส่วนเป้าหมายต่อไป Undersecretariat for Defense Industries กำหนดเพิ่มสัดส่วนดังกล่าวเป็นร้อยละ ๗๕ ภายในปี ค.ศ.๒๐๑๕ ปัจจุบันอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของตุรกีมีมูลค่าประมาณ ๓ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ มีบริษัทผลิตอาวุธในประเทศกว่า ๒๐๐ บริษัท และ Subcontractors อีกจำนวนมาก มีการรวมตัวกันเป็น Defense Industry Manufacturers Association (SaSaD) ก่อตั้งเมื่อ ปี ค.ศ. ๑๙๙๐ ปัจจุบันมีสมาชิก และสมาชิกสมทบกว่า ๑๒๐ ราย ทั้งบริษัทที่เป็นของรัฐและบริษัทเอกชน การผลิตยุทโธปกรณ์ทางบก (Land Platforms) เช่น รถถัง รถลำเลียงพลหุ้มเกราะ tank transporter semi-trailers เป็นต้น เป็นสาขาที่เข้มแข็งที่สุดของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของตุรกี

ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา บริษัทผู้ผลิตอาวุธของตุรกีได้เพิ่มการลงทุนด้าน R&D เพื่อให้ได้เทคโนโลยีใหม่ๆ และนำไปสู่การส่งออกเพิ่มขึ้น ในปี ค.ศ.๒๐๐๘ บริษัทผู้ผลิตอาวุธของตุรกีลงทุนด้าน R&D เป็นเงิน ๒๒๘ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ๙ เพิ่มจาก ๖๔ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี ค.ศ.๒๐๐๔ และ ๑๒๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ๙ ในปี ค.ศ.๒๐๐๗ นอกจากนี้ยังได้งบประมาณอีกส่วนหนึ่งจากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงกลาโหม SSM เป็นต้น นอกจากกรุงอังการา

และเมืองไกลีเคียง (Kayseri และ Eskişehir) แล้ว เขตรอบนอกของนครอิสตันบูลเป็นเขตอุตสาหกรรมผลิตอาวุธที่สำคัญอีกเขตหนึ่งของตุรกี ในปี ค.ศ.๒๐๐๕ ได้มีการจัดตั้ง Technopark Istanbul ภายใต้โครงการ Advanced Technology Industrial Park and Airport Project ตามมติของ Defense Industry Executive Committee เพื่อเป็นแหล่งพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีระดับสูงสำหรับตอบสนองความต้องการของประเทศ โดย Undersecretariat for Defense Industries กำหนดสาขาของอุตสาหกรรม และเทคโนโลยีที่เป็นเป้าหมาย อาทิ Aviation & Aerospace, Electronics (Avionics, Marine Electronics, Micro-processors และ Telecommunications), IT, Advanced Materials, Precision engineering/Robotics

แม้ว่าตุรกีจะพึ่งพาการผลิตอาวุธในประเทศได้มากขึ้น แต่ตุรกียังคงจัดซื้ออาวุธที่มีเทคโนโลยีก้าวล้ำโดยเฉพาะจากสหรัฐฯ ส่วนหนึ่งเพราะบริษัทตุรกียังไม่สามารถผลิตได้ในประเทศ อีกส่วนหนึ่งเนื่องจากพบว่าการจัดซื้ออาวุธจากต่างประเทศมีค่าใช้จ่ายถูกกว่า ดังนั้นความร่วมมือกับต่างประเทศในโครงการผลิตอาวุธต่างๆ จึงถูกมองว่าเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยปิดช่องว่างทางเทคโนโลยี เช่น การเข้าร่วม consortium กับประเทศตะวันตก ๘ ประเทศ นำโดยบริษัท Lockheed Martin ของสหรัฐฯ ในโครงการผลิตเครื่องบินรบรุ่น F-35 Joint Strike Fighter เป็นต้น แม้ว่าสหรัฐฯ และยุโรปตะวันตกเป็นผู้ขายอาวุธรายใหญ่ให้แก่ตุรกี แต่ก็มีข้อจำกัดในการขายอาวุธ รวมทั้งการถ่ายทอดเทคโนโลยี โดยอ้างปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อชนกลุ่มน้อยชาวเคิร์ด และประเด็น Armanian Genocide ทำให้กองทัพตุรกีมองหาประเทศหุ้นส่วนใหม่ๆ โดยช่วงหนึ่งเคยมองไปที่อิสราเอลโดยหวังว่า ความร่วมมือทางทหารกับประเทศนี้จะช่วยปรับปรุงอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของตุรกี รวมทั้งจะมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีทางทหารของสหรัฐฯ ที่อิสราเอลได้รับ แต่สิ่งนี้ก็ไม่เคยเกิดขึ้น ที่สำคัญความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศได้เสื่อมทรามลงในช่วง ๒ ปีที่ผ่านมา แม้ว่าไม่ส่งผลกระทบต่อสัญญาซื้อขายอาวุธที่มีการลงนามไปแล้ว แต่ตุรกีคงจะหาทางผลิตอาวุธส่วนใหญ่ที่เคยสั่งซื้อจากอิสราเอลในประเทศแทน หรือจัดซื้อจากแหล่งอื่นแทนก็ได้เป็นทางเลือกหนึ่งของตุรกี โดยเกาหลีใต้ต้องการสร้างหุ้นส่วนทางทหารในระยะยาวกับตุรกีบนพื้นฐานของการแบ่งปันเทคโนโลยี แบบไม่มีเงื่อนไข (Full and Restricted) เมื่อกลางเดือนธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๓ มีรายงานข่าวว่า ตุรกีสนใจ และอาจพิจารณาเข้าร่วมโครงการผลิตเครื่องบินรบ KF-X ของเกาหลีใต้มูลค่า ๔.๒ พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยเกาหลีใต้ออกค่าใช้จ่ายร้อยละ ๖๐ ส่วนอินโดนีเซียซึ่งตัดสินใจเข้าร่วมโครงการฯ เมื่อกลางปีที่แล้วจะออกค่าใช้จ่ายร้อยละ ๒๐ และที่เหลือมาจากหุ้นส่วนที่เป็นบริษัท

-๒๓-

ในขณะที่ตุรกีเป็นผู้นำเข้าอาวุธรายใหญ่รายหนึ่งของโลก แต่ก็ก้าวขึ้นมาเป็นผู้ส่งออกอาวุธเช่นกัน โดยส่งออกจำนวน ๕๗๖ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี ค.ศ.๒๐๐๘ และเพิ่มเป็น ๖๕๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี ค.ศ.๒๐๐๙ และประมาณ ๙๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เมื่อปีแล้ว ทั้งนี้ Undersecretariat for Defense Industries ตั้งเป้ามูลค่าการส่งออกในปี ค.ศ.๒๐๑๑ เป็น ๑ พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ตุรกีส่งออกสินค้าอาวุธไปยังหลายประเทศในตะวันออกกลาง บอลข่าน และเอเชีย โดยมีปากีสถาน อิรัก และมาเลเซียเป็นลูกค้าสำคัญ เพื่อ Integrate อุตสาหกรรมป้องกันประเทศของตุรกีเข้ากับตลาดโลก รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และเพิ่มส่วนแบ่งในโครงการจัดซื้ออาวุธของประเทศต่างๆ รวมทั้งของ NATO Undersecretariat for Defense Industries จึงจัดทำแผนยุทธศาสตร์การส่งออกเมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๓ ประกอบด้วยมาตรการสำคัญได้แก่

๑. การจัดตั้ง Defense Industry Exporters Association
๒. การให้สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในการส่งออกของบริษัทผู้ผลิต
๓. การกำหนดผลิตภัณฑ์ และตลาดเป้าหมาย
๔. การส่งเสริมการขาย และการทำการตลาดอย่างมีประสิทธิภาพ
๕. การสร้างแบรนด์ให้แก่สินค้าอาวุธยุทธโปกรณ์ของตุรกี
๖. การเปิดสำนักงานส่งเสริมการขายในสหรัฐฯ (เปิดแล้วที่กรุงวอชิงตัน เมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๓) ยุโรป (เบลเยียม) เอเชียกลาง (อาเซอร์ไบจานหรือเติร์กเมนิสถาน) และตะวันออกกลาง
๗. การก่อสร้างสถานแสดงสินค้าอาวุธยุทธโปกรณ์ใกล้สนามบิน Sabiha Gökçen ของนครอิสตันบูลฝั่งเอเชีย และจะมีการเชิญคณะผู้แทนจากต่างประเทศมาชมและรับทราบเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อาวุธใหม่ๆ ของตุรกีอย่างสม่ำเสมอ

สรุป

อุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย ปัจจุบันจัดอยู่ในกลุ่มระดับ Third Tier มีความสามารถที่จะผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ได้เพียงบางส่วนเท่านั้น ถึงแม้จะมีการจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ มีฐานะเป็นองค์การมหาชนของกระทรวงกลาโหม แต่การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยก็ยังไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร ในขณะที่ประเทศเพื่อนบ้านทั้งมาเลเซีย และสิงคโปร์ ได้มีการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศไปอย่างรวดเร็ว โดยมีปัญหาที่สำคัญคือขาดคน งบประมาณที่ชัดเจน และขาดแผนการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาอย่างจริงจัง ทั้งในระดับประเทศและระดับกระทรวงกลาโหม ดังนั้นการให้ความสำคัญต่อการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีด้านการป้องกันประเทศ อันเปรียบเสมือนองค์ความรู้ที่จะใช้ในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ จะทำให้มีโอกาสในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้เป็นไปอย่างรวดเร็วได้

บทที่ ๓

โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก

โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก

๑. ความเป็นมาในการจัดตั้งโครงการระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก

ย้อนหลังไปเมื่อ ๓๐ ปีก่อนผลงานชิ้นโบว์แดงของรัฐบาล พล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ คือ โครงการพัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก หรือ อีสเทิร์น ซีบอร์ด ที่สามารถพลิกโฉมประเทศไทยจากยุค “เกษตรกรรม” มาเป็นยุค “อุตสาหกรรม” จนได้รับการกล่าวขานว่าเป็นยุค โชติช่วงชัชวาล ทว่านับจากนั้นเป็นต้นมา การหลั่งไหลเข้ามาของทุนใหญ่จากต่างประเทศที่จะช่วยยกระดับประเทศไทยแบบพลิกฝ่ามือก็ไม่ได้เกิดขึ้นมาอีก

เมื่อประเทศไทยเดินทางมาถึงจุดบังคับที่ประเทศไม่อาจจะหยุดนิ่งอยู่กับที่ได้อีกแล้ว เนื่องจากการพัฒนาประเทศได้หยุดอยู่กับที่บนพื้นฐานอุตสาหกรรมเดิม ขณะที่ประเทศอื่นก้าวเข้าสู่ยุคอุตสาหกรรมใหม่จากการคิดค้นนวัตกรรมไปกันแล้ว รัฐบาล พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา จึงมีนโยบายที่จะพลิกประเทศไทยใหม่ด้วยการดึงดูดการลงทุนอุตสาหกรรมแห่งอนาคตที่ประเทศไทยยังไม่มี หรือเป็นอุตสาหกรรมเดิมที่ประเทศไทยต่อ ยอดได้ โดยปัจจัยสำคัญของอุตสาหกรรมแห่งอนาคตต้องตั้งอยู่บนพื้นที่ที่นักลงทุนต่างชาติรู้จักดี และอยู่บนพื้นที่ที่มีอุตสาหกรรมต่อยอดได้ จึงมีนโยบายที่จะพัฒนาโครงการระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor/EEC) บนพื้นที่ ๓ จังหวัดภาคตะวันออก ได้แก่ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง ซึ่งเป็นพื้นที่เดิมของโครงการพัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก หรือ อีสเทิร์นซีบอร์ด นั่นเอง

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี , ๒๕๕๕) โดยเห็นชอบหลักการโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor Development) และมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) ร่วมกับกระทรวงคมนาคม กองทัพอากาศ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาจัดทำแผนการดำเนินโครงการและงบประมาณค่าใช้จ่ายในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๑ ให้แล้วเสร็จภายใน ๓ เดือน เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป โดยให้มีรายละเอียดครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

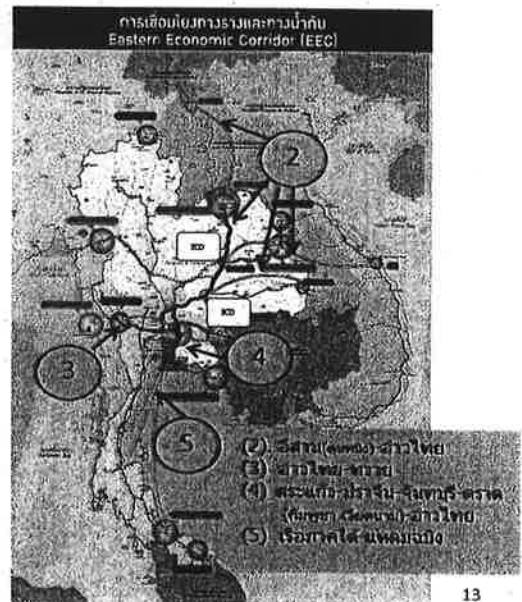
๑. การลงทุนด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ด้านการขนส่งที่เชื่อมโยงทั้งระบบ ด้านพลังงาน ด้านสาธารณูปโภคสาธารณูปการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งด้านการวิจัยและพัฒนา

๒. แผนดำเนินการด้านผังเมืองและการใช้ประโยชน์ที่ดิน แผนบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการขยะ และมลภาวะต่าง ๆ ทั้งนี้ให้คำนึงถึงผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อมและประชาชนในพื้นที่ด้วย

๓. กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนและดึงดูดนักลงทุนจากภาคเอกชน โดยเฉพาะการให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษี สิทธิการเช่าที่ดิน และการจัดหาแรงงาน รวมทั้งการจัดตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จการลงทุน (One Stop Service) เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนในการขออนุมัติ อนุญาตการประกอบกิจการและการให้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ

แผนภาพที่ ๓ - ๑ พื้นที่โครงการระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก

ความเชื่อมโยงของ EEC กับ ภูมิภาคต่างๆ

สำนักงานเพื่อการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

ที่มา : เอกสารการบรรยายสรุปของสำนักงานเพื่อการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ปี พ.ศ.2560

ต่อมาคณะรักษาความสงบแห่งชาติมีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเพื่อส่งเสริมการค้าการลงทุนและการอำนวยความสะดวกในการประกอบกิจการ อันเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและเพื่อกระจายการพัฒนาไปยังพื้นที่ต่าง ๆ โดยเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่อันเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ทั่วถึง ซึ่งนโยบายดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor) ที่ครอบคลุมพื้นที่ ๓ จังหวัดในภาคตะวันออก

ได้แก่ จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง และเขตจังหวัดอื่นที่ติดต่อกับหรือเกี่ยวข้องกับ ซึ่งมีศักยภาพในการพัฒนาด้วยความพร้อมด้านการคมนาคม การขนส่ง โครงสร้างพื้นฐาน ความต้องการของผู้ประกอบการ การจัดหาทรัพยากรต่าง ๆ และความเชื่อมโยงกับศูนย์กลางเศรษฐกิจอื่น ๆ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมโดยเร็ว อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิรูประบบเศรษฐกิจ การยกระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ ตลอดจนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศโดยรวม หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้ลงคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๐ เรื่อง การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก หมายความว่า พื้นที่ในบริเวณจังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง และให้หมายความรวมถึงเขตจังหวัดอื่นที่ติดต่อกับหรือเกี่ยวข้องกับที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดเพิ่มเติม โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

๒. การพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก หมายความว่า การกำหนดและการปรับปรุงการใช้ประโยชน์ในอสังหาริมทรัพย์ และการจัดการให้มีกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกกระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เพื่อให้เกิดการบูรณาการอันจะทำให้ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกและพื้นที่ต่อเนื่องมีการพัฒนาอย่างสมบูรณ์และยั่งยืนในทุกมิติ มีระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ รวมทั้งสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการอยู่อาศัย การค้า การลงทุน การท่องเที่ยว การสาธารณสุข การศึกษา และการอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอได้มาตรฐานสากล และมีความต่อเนื่องเชื่อมโยงกัน

๓. เขตส่งเสริม หมายความว่า บริเวณพื้นที่ในระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ตามที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด ที่ผู้ประกอบการอยู่อาศัย หรือพำนักในพื้นที่ดังกล่าวจะได้รับสิทธิประโยชน์ในการประกอบกิจการ อยู่อาศัย หรือพำนักเป็นพิเศษตามที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

๔. มีการจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ โดยมีอำนาจและหน้าที่ที่สำคัญ ดังนี้

๔.๑ กำหนดนโยบายและอนุมัติแผนการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

๔.๒ อนุมัติแนวทาง หลักเกณฑ์ และวิธีการดำเนินการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก รวมถึงตลอดทั้งการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเป็นไปอย่างเหมาะสมและต่อเนื่องกันอย่างสมบูรณ์

๔.๓ กำหนดภารกิจและหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกให้เป็นไปตามนโยบายและแผน ทั้งภายในและภายนอกระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

๔.๔ กำหนดเขตส่งเสริมและสิทธิประโยชน์ที่ผู้ประกอบการ ผู้อยู่อาศัย หรือผู้ทำนักในเขตส่งเสริมแต่ละแห่งจะได้รับตามความเหมาะสม รวมทั้งหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการได้รับสิทธิประโยชน์ดังกล่าว

๔.๕ อนุมัติหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินงานของสำนักงานเพื่อการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (สกรศ.) ตลอดจนกำหนดโครงสร้างการบริหารงาน และอัตราค่าตอบแทนของเลขาธิการและผู้ปฏิบัติงานใน สกรศ.

แผนภาพที่ ๓ - ๒ คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

ที่มา : เอกสารการบรรยายสรุปของสำนักงานเพื่อการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก, ปี 2560

๕. มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (กรศ.) โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นประธานกรรมการ โดยมีอำนาจและหน้าที่ที่สำคัญ ดังนี้

๕.๑ เสนอแผนการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกต่อคณะกรรมการนโยบายเพื่อพิจารณาอนุมัติ โดยให้ข้อมูลและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนผู้อยู่อาศัยในระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

๕.๒ ให้ความเห็นชอบแผนงานหรือโครงการของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งวงเงินรายจ่าย กำลังคน กำลังวัสดุ อุปกรณ์ และทรัพยากรอื่นใด และพิจารณาปรับปรุงหรือแก้ไขแผนงานหรือโครงการตามความจำเป็นและเหมาะสม

๕.๓ เสนอแนวทาง หลักเกณฑ์ และวิธีการดำเนินการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก รวมตลอดทั้งการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ต่อคณะกรรมการนโยบายเพื่อพิจารณาอนุมัติ

๕.๔ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการดำเนินงานและการใช้จ่ายเงินของ สกปรศ. และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามแผนงานและโครงการ เพื่อให้การพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๕ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่ของผู้รับผิดชอบแผนงานหรือโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และรายงานคณะกรรมการนโยบายเพื่อพิจารณาหรือเพื่อทราบเป็นระยะ

๕.๖ เสนอแนะการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินงานของ สกปรศ. ตลอดจนกำหนดโครงสร้างการบริหารงาน และอัตราค่าตอบแทนของเลขาธิการและผู้ปฏิบัติงานใน สกปรศ.

๕.๗ เสนอแนะคณะกรรมการนโยบายในการพิจารณากำหนดสิทธิประโยชน์ที่จะให้แก่ผู้ประกอบการ อยู่อาศัย หรือพำนักในเขตส่งเสริมเป็นพิเศษ รวมทั้งหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ในการรับสิทธิประโยชน์ดังกล่าว โดยจะกำหนดให้เขตส่งเสริมแต่ละแห่งได้รับสิทธิประโยชน์แตกต่างกันได้ตามความเหมาะสมก็ได้

๕.๘ เสนอแนะต่อคณะกรรมการนโยบายเพื่อให้ความเห็นชอบการดำเนินการใด ที่กำหนดในคำสั่งนี้ หรือเพื่อพิจารณาสั่งการเพื่อให้การพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

๖. ให้มีสำนักงานเพื่อการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เป็นหน่วยงานภายในกระทรวงอุตสาหกรรม เพื่อทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการสนับสนุนการดำเนินการของคณะกรรมการนโยบาย และ กรศ. โดยมีอำนาจและหน้าที่สำคัญ ดังนี้

๖.๑ บริหารแผนการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกในภาพรวม ตลอดจนประสานการปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินการต่าง ๆ เป็นไปตามนโยบายและแผนการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

๖.๒ ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการจัดเตรียมแผนงานและโครงการต่าง ๆ ตามนโยบายและแผนการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ตลอดจน

ติดตามดูแล และให้คำแนะนำแก่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ปฏิบัติโดยถูกต้องตามที่กำหนดในคำสั่งนี้ หรือตามมติของคณะกรรมการนโยบายหรือ กรศ.

๖.๓ ศึกษา วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และเสนอแนวทางการแก้ไขที่เหมาะสมต่อ กรศ. เพื่อพิจารณา

๖.๔ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งความก้าวหน้าในการดำเนินการตามแผนงานและโครงการ ให้เป็นไปตามนโยบายและแผนการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

๖.๕ ดำเนินการให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนผู้อยู่อาศัยในระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรับรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

๖.๖ สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคเอกชน และประชาชนในพื้นที่พัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ได้มีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกอย่างเหมาะสม ตลอดจนดำเนินการให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วม ในการดำเนินการตามแผนการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

๒. แผนการพัฒนาพื้นที่โครงการระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาพื้นที่ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ได้มีการประชุมเมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ โดยมีนายรัฐมนตรีเป็นประธานการประชุม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๕๙) ได้เห็นชอบในหลักการและโครงการภายใต้แผนงานพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๒.๑ วัตถุประสงค์ เพื่อสนับสนุนการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ส่งเสริมการขยายตัวทางเศรษฐกิจ เพิ่มการจ้างงาน ยกระดับคุณภาพชีวิตและรายได้ของประชาชน

๒.๒ เป้าหมายการพัฒนา

๒.๒.๑ พื้นที่เป้าหมาย จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และ ระยอง

๒.๒.๒ อุตสาหกรรมเป้าหมาย ชูปเปอร์คลัสเตอร์ และ ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมาย ประกอบด้วย

๒.๒.๒.๑ อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน

ต่อสิ่งแวดลอม

๒.๒.๒.๒ อุตสาหกรรมปิโตรเคมี เคมีภัณฑ์ที่เป็นมิตร

โทรคมนาคม

๒.๒.๒.๓ อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์และอุปกรณ์

๒.๒.๒.๔ อุตสาหกรรมกระดาษและแปรรูปอาหาร

๒.๒.๒.๕ อุตสาหกรรมหุ่นยนต์

๒.๒.๒.๖ อุตสาหกรรมการบิน

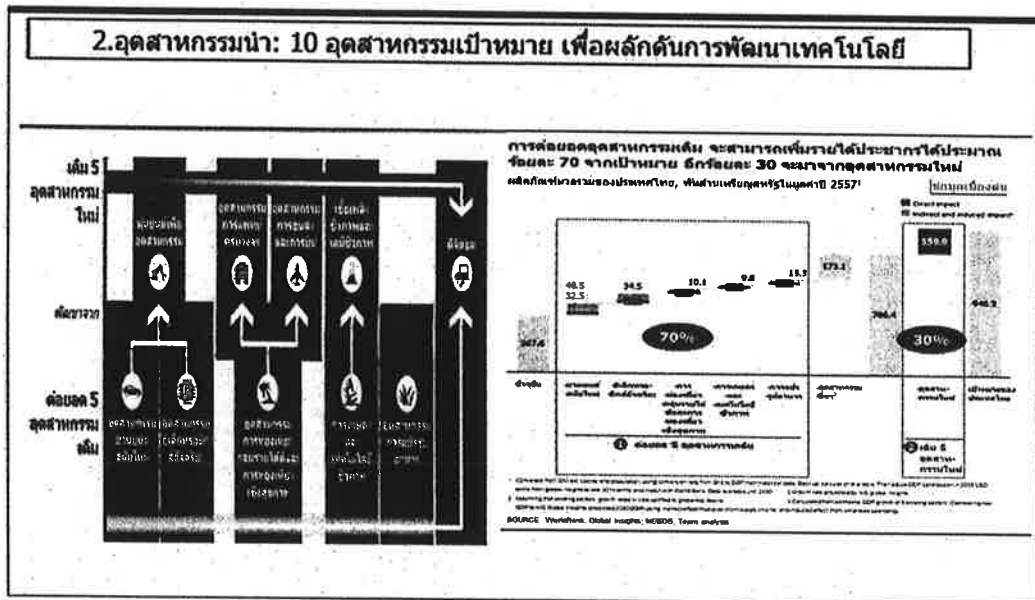
๒.๒.๒.๗ อุตสาหกรรมโลจิสติกส์

๒.๒.๒.๘ อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ

๒.๒.๒.๙ อุตสาหกรรมดิจิทัล

๒.๒.๒.๑๐ อุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร

แผนภาพที่ ๓ - ๓ อุตสาหกรรมเป้าหมาย

ที่มา : เอกสารการบรรยายสรุปของสำนักงานเพื่อการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก, ปี พ.ศ.2560

๒.๓ แนวทางการพัฒนา เพื่อยกระดับการพัฒนาพื้นที่ต่อยอดสู่การเป็นพื้นที่เศรษฐกิจชั้นนำของเอเชีย ประกอบด้วย ๕ แนวทางดังนี้

๒.๓.๑ พัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ พร้อมกับเร่งรัดการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่

ให้เกิดผลในทางปฏิบัติ โดยส่งเสริมให้อุตสาหกรรมใช้เทคโนโลยีระดับสูงร่วมกับการวิจัยและพัฒนา

๒.๓.๒ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจที่มีศักยภาพรองรับกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายและเชื่อมโยงสู่ตลาดโลก โดยขยายขีดความของโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งทุกรูปแบบให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัยและได้มาตรฐานสากล

๒.๓.๓ พัฒนาระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ โครงสร้างพื้นฐานและบริการทางสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ได้มาตรฐาน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน สร้างสมดุลของการพัฒนา และกระจายผลประโยชน์สู่ชุมชน

๒.๓.๔ พัฒนาสภาพแวดล้อมเมืองสำคัญของจังหวัดให้น่าอยู่เอื้อต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างมีสมดุล อาทิเช่น

๒.๓.๔.๑ ฉะเชิงเทรา : พัฒนาเป็นเมืองที่อยู่อาศัยขั้นต้นที่ทันสมัย รองรับ การขยายตัวของกรุงเทพมหานคร และโครงการระเบียบเศรษฐกิจภาคตะวันออก

๒.๓.๔.๒ พัทยา : พัฒนาเป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ สุขภาพและ นันทนาการ ศูนย์ประชุมและศูนย์แสดงสินค้านานาชาติชั้นนำของอาเซียน และศูนย์การให้บริการ ด้านการแพทย์ระดับนานาชาติ (Medical Tourism)

๒.๓.๔.๓ อุตะเภ : พัฒนาเป็นศูนย์ธุรกิจการบินและโลจิสติกส์

๒.๓.๔.๔ ระยอง : พัฒนาเป็นเมืองแห่งการศึกษาและวิทยาศาสตร์ เมืองนานาชาติที่มีธุรกิจทันสมัย

แผนภาพที่ ๓ - ๔ บทบาทเมืองสำคัญในพื้นที่ EEC

ที่มา : เอกสารการบรรยายสรุปของสำนักงานเพื่อการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก, ปี พ.ศ.2560

๒.๓.๕ การให้สิทธิประโยชน์และการอำนวยความสะดวกเพื่อดึงดูดอุตสาหกรรมเป้าหมาย ทั้งในด้านภาษี การจัดตั้งกองทุนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมเป้าหมาย การอำนวยความสะดวกในการอนุมัติ อนุญาต และการจัดตั้งเขตการค้าเสรี เป็นต้น

๒.๔ แผนการลงทุนภายใต้แผนงานพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

๒.๔.๑ แผนงาน/โครงการ โครงการที่บรรจุในแผนงานพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ประกอบด้วย ๔ แผนงานย่อย รวมจำนวน ๑๗๓ โครงการ กรอบลงทุนรวม ๗๑๒,๖๔๕.๒๓ ล้านบาท ได้แก่

๒.๔.๑.๑ แผนงานพัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพ

๒.๔.๑.๒ แผนงานพัฒนาคมนาคมและโลจิสติกส์

๒.๔.๑.๓ แผนงานพัฒนาเมือง ระบบสาธารณูปโภคสาธารณสุข สิ่งแวดล้อม เมืองท่องเที่ยว และสาธารณสุข

๒.๔.๑.๔ การบริหารจัดการ

๒.๔.๒ แหล่งเงิน

๒.๔.๒.๑ งบประมาณรัฐ จำนวน ๑๔๗,๔๓๔.๖๔ ล้านบาท

๒.๔.๒.๒ งบรัฐวิสาหกิจ กองทุนหมุนเวียนของกองทัพเรือ การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ (PPP) และอื่น ๆ วงเงิน ๕๖๕,๒๑๐.๕๙ ล้านบาท

๒.๔.๓ ระยะเวลาดำเนินการ แบ่งเป็น ๓ ระยะ ได้แก่

๒.๔.๓.๑ ระยะสั้น (พ.ศ.๒๕๕๙ - ๒๕๖๐) : เป็นการเร่งรัดโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมที่อยู่ระหว่างดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมาย เช่น การก่อสร้างถนนมอเตอร์เวย์ (พัทธา - มาบตาพุด) ก่อสร้างรถไฟทางคู่ ฉะเชิงเทรา - คลองสิบเก้า - แก่งคอย พัฒนาท่าเทียบเรือชายฝั่ง (ท่าเทียบเรือ A) และศูนย์ขนส่งตู้สินค้าทางรถไฟที่ทำเรือแหลมฉบังขยายช่องจราจรทางเข้าแหลมฉบังและปรับปรุงขยายถนนสายหลัก ปรับปรุงระบบส่งและสถานีไฟฟ้า เพิ่มความจุอ่างเก็บน้ำ ก่อสร้างระบบผันน้ำ ปรับปรุงขยายประปา ระบบระบายน้ำ การจัดการขยะ เพิ่มศักยภาพการให้บริการสาธารณสุข รวมทั้งเร่งรัดศึกษาความเหมาะสมและ/หรือจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการลงทุนที่สำคัญ เช่น สนามบินอู่ตะเภา ท่าเรือแหลมฉบัง ระยะที่ ๓ ท่าเรือมาบตาพุด ระยะที่ ๓ และท่าเรือพาณิชย์สัตหีบ - กองทัพเรือ

๒.๔.๓.๒ ระยะกลาง(พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๓) ครอบคลุมการพัฒนาท่าเรือแหลมฉบัง ระยะที่ ๓ ท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด ระยะที่ ๓ รถไฟความเร็วสูง(กรุงเทพ -

ระยอง) รถไฟรางเบาพัทยา ท่าเรือเฟอร์รี่เชื่อมชายฝั่งทะเลอ่าวไทย โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในสนามบินอู่ตะเภา ศูนย์ซ่อมอากาศยาน (MRO) ก่อสร้างขยายถนนเชื่อมโยง/ทางเลียยเมือง ระบบท่อน้ำ/ผิมน้ำ ระบบบำบัดน้ำเสีย และวางผังเมืองรวมชุมชน โดยมีรูปแบบการลงทุนทั้งภาครัฐและให้เอกชนร่วมลงทุน

๒.๔.๓.๓ ระยะยาว (พ.ศ.๒๕๖๔ เป็นต้นไป) ครอบคลุมการพัฒนาสนามบินอู่ตะเภา ท่าเรือแหลมฉบัง ระยะที่ ๓ และท่าเรือมาบตาพุด ระยะที่ ๓ ระบบราง และระบบน้ำ เป็นเครือข่ายเชื่อมโยงทั้งระบบไปยังภูมิภาคต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๓. กองทัพเรือกับโครงการระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

แผนภาพที่ ๓ - ๕ เมืองการบินภาคตะวันออก

ที่มา : เอกสารการบรรยายสรุปของการทำอากาศยานอู่ตะเภา,ปี พ.ศ.2560

กองทัพเรือได้แต่งตั้งคณะทำงานพิจารณาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับนโยบายรัฐบาล โดยมีประธานคณะที่ปรึกษากองทัพเรือ เป็นหัวหน้าคณะทำงาน (กรมกำลังพลทหารเรือ , ๒๕๕๕) เพื่อรองรับงานในโครงการระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกองทัพเรือ ซึ่งรัฐบาลได้มอบหมายให้กองทัพเรือเป็นเจ้าภาพในการพัฒนาสนามบินอู่ตะเภา และท่าเรือพาณิชย์สัตหีบ - กองทัพเรือ และพื้นที่ใกล้เคียง ปัจจุบันกองทัพเรือได้จัดเตรียมพื้นที่และแผนงานสำหรับรองรับการประกาศเขตส่งเสริมระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก โดยวางเป้าหมายไว้ ๖,๕๐๐ ไร่ ในระยะเริ่มต้น โดยมีโครงการที่กองทัพเรือรับผิดชอบ จำนวน ๓๒ โครงการ วงเงินรวม ๑๖๐,๘๐๐.๔๘ ล้านบาท ประกอบด้วย การปรับปรุงขีดความสามารถของสนามบิน (Brown Field) จำนวน ๖ โครงการ วงเงินรวม ๕๘๘.๐๐ ล้านบาท และการพัฒนาสนามบินอู่ตะเภาเป็นศูนย์กลางการบิน จำนวน ๑๓ โครงการ วงเงินรวม ๑๖๘,๓๓๖.๐๐ ล้านบาท

ในจำนวนนี้มีโครงการก่อสร้างศูนย์วิจัยอุตสาหกรรมทางทหาร (Defence - related Industry Research Zone) วงเงิน ๓๖๐.๐๐ ล้านบาท และการพัฒนาท่าเรือพาณิชย์สตีบ จำนวน ๑๒ โครงการ วงเงินรวม ๑,๘๔๖.๔๘ ล้านบาท โดยได้เสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ปีงบประมาณ ๖๐ จำนวน ๑๓ แผนงาน วงเงิน ๗๑๓.๐๐ ล้านบาท ในจำนวนนี้มีงานจ้างศึกษา ออกแบบโครงการก่อสร้างศูนย์วิจัยอุตสาหกรรมทางทหาร (Defence – related Industry Research Zone) วงเงิน ๑๐.๐๐ ล้านบาท

แผนภาพที่ ๓ – ๖ โครงการที่กองทัพเรือดูแลรับผิดชอบในพื้นที่ EEC

การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก
(EASTERN ECONOMIC CORRIDOR)

แผนงาน โครงการ วงเงินและแหล่งเงินทุน

เอกสาร: 2 แผนงานโครงการตามแผนแม่บท (๑๓) กองทัพเรือตามแผนพัฒนาการวิจัยของกองทัพเรือ

แผนงาน/โครงการ	จำนวน โครงการ	วงเงินรวม	เงินงบประมาณ			เงินทุน หน่วยงาน/ บงกช/ทุน รัฐบาล/ทั้ง	รวม
			ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562 เป็นต้นไป		
สนามบินอู่ตะเภา	20	166,926.00	2,058.00	2,926.00	24,916.00	30.00	116,936.00
ท่าเรือพาณิชย์สตีบ	12	1,846.48	0.00	356.48	1,044.56	467.46	0.00
รวม	32	172,800.48	2,058.00	3,282.48	25,960.56	477.46	116,936.00

หมายเหตุ: 1. งบฯ : งบฯรวมเข้าเริ่มงานในปีงบประมาณ 2561 ทุนหมุนเวียน : ทุนหมุนเวียนทางเรือของกองทัพเรือ กองทัพเรือ
2. โครงการรองสนามบินอู่ตะเภาจำนวน 20 โครงการ เป็นของกองทัพเรือ 19 โครงการ วงเงิน 166,926.00 ล้านบาท ปี : โครงการเรือของกองทัพเรือใช้เป็นการพัฒนาภาคการศึกษาของศูนย์พัฒนาอู่ตะเภา/MRC เฉพาะที่ใช้สนามบินอู่ตะเภา 32 ล้านบาท

ที่มา : เอกสารการบรรยายสรุปของการทำอากาศยานอู่ตะเภา,ปี พ.ศ.2560

ร่างพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ.....

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ..... ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบและตราเป็นกฎหมายต่อไป โดยมีมาตราที่สำคัญ ได้แก่

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ” หมายความว่า พื้นที่ภายในภาคตะวันออก ตามที่กำหนดให้ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาแบบบูรณาการตามพระราชบัญญัตินี้

“เขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ ” หมายความว่า พื้นที่ภายในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนดให้ผู้ประกอบการหรือผู้อยู่อาศัยในพื้นที่นั้นได้สิทธิประโยชน์และการอำนวยความสะดวกในการประกอบกิจการหรือการอยู่อาศัย ตามที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนด

มาตรา ๕ ให้พื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง และพื้นที่อื่นใดที่อยู่ในภาคตะวันออกตามที่กำหนดเพิ่มเติม โดยพระราชกฤษฎีกาเป็นเขตพัฒนาพิเศษ เพื่อวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นพื้นที่เพื่อพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ทันสมัยและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
- (๒) ให้บริการภาครัฐแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จเพื่อลดอุปสรรคและต้นทุนในการประกอบกิจการ
- (๓) จัดทำโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคที่มีประสิทธิภาพ ต่อเนื่อง และเชื่อมโยงกันอย่างสมบูรณ์
- (๔) กำหนดการใช้ประโยชน์ในที่ดินอย่างเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ โดยสอดคล้องกับหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- (๕) พัฒนาเมืองให้มีความทันสมัยระดับนานาชาติที่เหมาะสมกับที่อยู่อาศัยและการประกอบกิจการอย่างมีคุณภาพ

มาตรา ๖ การดำเนินโครงการหรือกิจการใดภายในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม สุขภาพของประชาชนหรือชุมชน ตามที่มีกฎหมายกำหนด ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบดังกล่าวของโครงการหรือกิจการนั้นเป็นการเฉพาะ โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี ในการนี้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจเรียกเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษเพิ่มเติมจากสำนักงานได้ตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติกำหนด

มาตรา ๖/๑ ในการดำเนินการเพื่อพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก หากคณะกรรมการนโยบายเห็นว่ากฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งใด ก่อให้เกิดความไม่สะดวก ล่าช้า ก่อให้เกิดความซ้ำซ้อนหรือเป็นการเพิ่มภาระการดำเนินการอย่างไม่จำเป็น ให้คณะกรรมการนโยบายเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการตามที่เหมาะสม

มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า คณะกรรมการนโยบายพิเศษภาคตะวันออก ประกอบด้วย

- (๑) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ
- (๒) รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ
- (๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวง

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
แรงงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงอุตสาหกรรม เป็นกรรมการ

(๔) ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และผู้อำนวยการสำนักงาน
เป็นกรรมการ

(๕) ประธานกรรมการสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ประธานสภา
อุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และประธานสมาคมธนาคารไทย เป็นกรรมการ

(๖) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้หรือความเชี่ยวชาญอันจะ
เป็นประโยชน์ในการกำหนดนโยบายและการดำเนินการเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก
ไม่เกิน ๕ คน เป็นกรรมการ

มาตรา ๘ คณะกรรมการนโยบาย มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและแผนการพัฒนาพื้นที่ภาคตะวันออก

(๒) อนุมัติแผนการใช้ประโยชน์ในที่ดิน และแผนพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน
และสาธารณูปโภคในพื้นที่ภาคตะวันออก

(๓) อนุมัติแผนงาน โครงการ และงบประมาณในการพัฒนาพื้นที่ภาคตะวันออก

(๔) ประกาศกำหนดเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษและกิจการที่ได้รับการส่งเสริม
รวมทั้งสิทธิประโยชน์ที่จะให้แก่ผู้อยู่อาศัยหรือผู้ประกอบการในเขตส่งเสริม

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการร่วมลงทุนกับเอกชนหรือเอกชนเป็น
ผู้ลงทุน

(๖) ออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศคณะกรรมการนโยบายเพื่อกำหนด
หลักเกณฑ์หรือวิธีการในเรื่องตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๗) พิจารณาอนุมัติ อนุญาต หรือให้สัมปทานตามมาตรา ๓๓

(๘) แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งอย่างน้อยต้อง
ประกอบด้วยกรรมการนโยบายตามมาตรา ๗ (๔) และ (๖)

(๙) แต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจ หรือคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการตามที่
คณะกรรมการนโยบายมอบหมาย

(๑๐) กำกับการดูแลการดำเนินงานของสำนักงาน และออกข้อบังคับและระเบียบ
ให้สำนักงานปฏิบัติเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ

(๑๑) ติดตามและประเมินผลการดำเนินการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก รวมทั้งรวบรวมปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานและข้อเสนอเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว แล้วรายงานคณะรัฐมนตรีทราบทุกกรอบระยะเวลาตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

(๑๒) ปฏิบัติการอื่นใดที่เกี่ยวข้องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

การดำเนินการตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖) เมื่อคณะกรรมการนโยบายมีมติ อนุมัติหรือเห็นชอบเรื่องใดแล้ว ให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ หากไม่มีข้อทักท้วงหรือไม่มี ความเห็นเป็นอย่างอื่น ให้ถือว่าคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหรือเห็นชอบตามมติคณะกรรมการนโยบาย มาตรา ๘ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกตามมาตรา ๕ ให้คณะกรรมการนโยบายมีหน้าที่ดำเนินการ ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการทั้งในประเทศและต่างประเทศเข้ามา ประกอบอุตสาหกรรมเป้าหมายในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ มีการวิจัยและพัฒนา รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการ แข่งขันของอุตสาหกรรมเป้าหมายและกิจการต่อเนื่อง

(๒) กำหนดนโยบาย แผนงาน และโครงการพัฒนาในเขตพัฒนาพิเศษภาค ตะวันออก ให้มีความน่าอยู่และทันสมัย โดยสอดคล้องกับหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน พัฒนาระบบ การให้บริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ ระบบสาธารณูปโภค ระบบคมนาคมและขนส่ง ระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ระบบพลังงานที่มีความมั่นคง ระบบการบริหารจัดการน้ำ ระบบการควบคุมและขจัดมลภาวะ ระบบการผลิตสินค้าและการให้บริการโดยใช้เทคโนโลยีขั้นสูง และการอื่นใดที่จำเป็น ต่อการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ให้มีประสิทธิภาพ ปลอดภัย และมั่นคง

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการร่วมลงทุนกับเอกชน หรือให้เอกชนเป็น ผู้ลงทุน เพื่อให้การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก บรรลุวัตถุประสงค์ และเป็นไปตาม นโยบาย แผน หรือมาตรการที่กำหนด

(๔) จัดสรรงบประมาณ จัดหาแหล่งเงินที่เหมาะสมและจำเป็น รวมตลอดถึงการ ให้การสนับสนุนด้านอื่น เพื่อให้การดำเนินการของหน่วยงานของรัฐบรรลุวัตถุประสงค์ของการ พัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

(๕) สร้างบรรยากาศที่ดีสำหรับการอยู่อาศัยและการประกอบกิจการ โดยลดขั้นตอน การดำเนินธุรกิจให้มีความสะดวก รวดเร็ว ผู้อยู่อาศัยและผู้ประกอบการมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความปลอดภัย ในชีวิต

และทรัพย์สิน มีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ ที่ทันสมัยและได้มาตรฐานสากล เช่น สถานพยาบาล สถานศึกษา สวนสาธารณะ เป็นต้น

(๖) ส่งเสริมและสนับสนุนธนาคารพาณิชย์ไทยและต่างประเทศเปิดให้บริการทางการเงินแก่ผู้อยู่อาศัยและผู้ประกอบการในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

มาตรา ๑๐ เพื่อให้การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในกรณีที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการร่วมลงทุนกับเอกชนหรือให้เอกชนเป็นผู้ลงทุน โดยได้คำนึงถึงหลักการที่กำหนดไว้โดยกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ และได้มีการดำเนินการตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขดังกล่าว และได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการนโยบายแล้ว ให้ถือว่าการร่วมลงทุนกับเอกชนหรือการให้เอกชนเป็นผู้ลงทุนนั้นได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการนโยบายการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ ตามกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐแล้ว

มาตรา ๑๒ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีฐานะที่เป็นนิติบุคคลที่เป็นหน่วยงานของรัฐ แต่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น

มาตรา ๑๓ สำนักงานมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบในงานธุรการและงานวิชาการของคณะกรรมการนโยบาย

(๒) เสนอแนะคณะกรรมการนโยบายเกี่ยวกับการดำเนินงานตามมาตร ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐

(๓) ศึกษาผลกระทบเบื้องต้นจากการกำหนดและการดำเนินการตามนโยบาย แผน และมาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่ภาคตะวันออก รวมตลอดทั้งแนวทางหรือมาตรการป้องกัน แก้ไขหรือเยียวยาผลกระทบดังกล่าวเสนอต่อคณะกรรมการนโยบาย

(๔) ศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการกำหนดเขตส่งเสริม

(๕) ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เป็นไปตามนโยบาย แผน และมาตรการที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

(๖) กำกับ ติดตาม และรายงานความคืบหน้าการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกต่อคณะกรรมการนโยบายอย่างน้อยทุก ๓ เดือน

(๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่น หรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการนโยบายมอบหมาย

มาตรา ๒๗ ให้สำนักงานจัดทำนโยบายและแผนภาพรวมเพื่อการพัฒนา แผนการดำเนินงาน แผนการใช้ประโยชน์ในที่ดินในภาพรวม แผนพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

และแผนการให้บริการของรัฐที่สะดวกและรวดเร็วแก่ผู้อยู่อาศัยและผู้ประกอบกิจการในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับประโยชน์สูงสุดและให้การใช้พื้นที่มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งกำหนดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งรับผิดชอบดำเนินการ เสนอต่อคณะกรรมการนโยบายเพื่อให้ความเห็นชอบ

นโยบายและแผนงานตามวรรคหนึ่ง ต้องคำนึงถึงความเชื่อมโยงกับแผนการใช้ประโยชน์ในที่ดิน แผนพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคของพื้นที่ต่อเนื่องกับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกด้วย

มาตรา ๒๘ เมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัตินโยบายและแผนตามมาตรา ๒๗ แล้ว ให้สำนักงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน และแผนผังการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนดังกล่าว โดยต้องดำเนินการ ให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปีนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัตินโยบายและแผนนั้น

แผนผังการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องประกอบด้วยระบบดังต่อไปนี้ และต้องคำนึงถึงความต่อเนื่องและเชื่อมโยงกับระบบโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคของพื้นที่ต่อเนื่องกับพื้นที่ภาคตะวันออกด้วย

(๑) ระบบสาธารณูปโภค

(๒) ระบบคมนาคมและขนส่ง

(๓) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

(๔) ระบบนิเวศน์และสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมแก่การอยู่อาศัยและการประกอบอุตสาหกรรมเป้าหมาย

(๕) ระบบควบคุมและขจัดมลภาวะ

(๖) ระบบป้องกันอุบัติเหตุ

มาตรา ๓๔ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศไปสู่การใช้เทคโนโลยีขั้นสูง สร้างนวัตกรรม และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศในด้านต่าง ๆ ให้คณะกรรมการกำหนดอุตสาหกรรมเป้าหมาย ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยอุตสาหกรรมด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(๑) อิเล็กทรอนิกส์

(๒) อุปกรณ์โทรคมนาคม

(๓) หุ่นยนต์

(๔) การบิน

(๕) โลจิสติกส์

(๖) คีจิตอล

(๗) การแพทย์ครบวงจร

(๘) การเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ

อุตสาหกรรมตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงกิจกรรมอันเป็นการค้นคว้าวิจัย การผลิต การให้บริการ และการสร้างแหล่งบันเทิงด้วย

มาตรา ๓๕ การดำเนินการหรือการกระทำใดภายในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ ที่เกี่ยวกับกฎหมายดังต่อไปนี้ และกฎหมายกำหนดให้ผู้ดำเนินการหรือผู้กระทำต้องได้รับอนุมัติ อนุญาต ใบอนุญาต หรือความเห็นชอบจากหน่วยงานของรัฐหรือคณะกรรมการตามกฎหมายนั้น หรือต้องจดทะเบียนหรือแจ้งต่อหน่วยงานของรัฐหรือคณะกรรมการตามกฎหมายนั้นก่อน ให้ถือว่า เลขานุการเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต หรือให้ความเห็นชอบ หรือเป็นผู้มีอำนาจ ในการรับจดทะเบียนหรือรับแจ้งตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

(๑) กฎหมายว่าด้วยการขุดดินหรือถมดิน

(๒) กฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย เฉพาะที่เกี่ยวกับการปลูกสร้าง อาคารหรือสิ่งล่วงล้ำลำน้ำเข้าไปเหนือน้ำ และการขุดลอกหรือเปลี่ยนแปลงร่องน้ำทางเดินเรือ แม่น้ำ ลำคลอง ทะเลสาบ หรือทะเลภายในน่านน้ำไทย

(๓) กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

(๔) กฎหมายว่าด้วยการจดทะเบียนเครื่องจักร

(๕) กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

(๖) กฎหมายว่าด้วยทะเบียนพาณิชย์

(๗) กฎหมายว่าด้วยโรงงาน

(๘) กฎหมายว่าด้วยการอื่นใดตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

เมื่อผู้จะดำเนินการหรือผู้จะกระทำ ได้รับอนุมัติ อนุญาต ใบอนุญาต หรือได้รับความเห็นชอบจากเลขานุการ หรือได้จดทะเบียน หรือแจ้งต่อเลขานุการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ถือว่า ผู้จะดำเนินการหรือผู้จะกระทำนั้น ได้รับอนุมัติ อนุญาต ใบอนุญาต หรือความเห็นชอบจาก หน่วยงานของรัฐหรือคณะกรรมการตามกฎหมายนั้นแล้ว หรือได้จดทะเบียนหรือแจ้งต่อหน่วยงาน ของรัฐหรือคณะกรรมการตามกฎหมายนั้นแล้ว

ในการอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต ให้ความเห็นชอบ รับจดทะเบียน หรือรับ แจ้งตามวรรคสอง เลขานุการต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ตาม กฎหมายนั้น และแจ้งให้หน่วยงานของรัฐหรือคณะกรรมการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อเก็บไว้ เป็นหลักฐาน

มาตรา ๔๖ ให้ผู้ได้รับอนุญาตให้อยู่อาศัยหรือประกอบกิจการในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจ พิเศษได้รับสิทธิประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างตามที่คณะกรรมการกำหนด ดังต่อไปนี้

- (๑) สิทธิในการถือกรรมสิทธิ์ที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์อื่นของคนต่างด้าว
- (๒) สิทธิในการนำคนต่างด้าวเข้ามาและอยู่อาศัยในราชอาณาจักร
- (๓) สิทธิในการที่จะได้รับการยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีอากร
- (๔) สิทธิในการทำธุรกรรมทางการเงิน
- (๕) สิทธิประโยชน์อื่น

ในการกำหนดสิทธิประโยชน์ตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการนโยบายจะกำหนดให้แตกต่างกันก็ได้ โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเขตส่งเสริมเขตเศรษฐกิจพิเศษแต่ละแห่ง

มาตรา ๔๗ ผู้ได้รับอนุญาตให้อยู่อาศัยหรือประกอบกิจการในเขตส่งเสริมเขตเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งเป็นคนต่างด้าวและได้รับสิทธิตามมาตรา ๔๖ (๑) ให้มีสิทธิถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินหรืออาคารชุดภายในเขตส่งเสริมเขตเศรษฐกิจพิเศษได้ โดยไม่ต้องได้รับอนุญาตตามประมวลกฎหมายที่ดิน

จำนวนที่ดินและจำนวนห้องชุดในอาคารชุดที่คนต่างด้าวจะพึงมีกรรมสิทธิ์ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนด

มาตรา ๔๘ การเช่าหรือให้เช่าที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ในเขตส่งเสริมเขตเศรษฐกิจพิเศษ มิให้นำมาตรา ๔๕๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการเช่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อพาณิชยกรรมและอุตสาหกรรม พ.ศ.๒๕๔๒ มาบังคับใช้

การเช่า หรือให้เช่าตามวรรคหนึ่ง ห้ามมิให้เช่าเป็นกำหนดเวลาเกิน ๕๐ ปี ถ้าได้ทำสัญญากันไว้เป็นกำหนดเวลานานกว่านั้น ก็ให้ลดลงมาเป็น ๕๐ ปี การต่อสัญญาเช่าอาจทำได้ และต่อสัญญาเกิน ๔๘ ปีนับแต่วันครบ ๕๐ ปีมิได้

ในกรณีคณะกรรมการนโยบายมีมติให้นำที่ราชพัสดุมาใช้เพื่อประโยชน์ในการจัดตั้งเขตส่งเสริมเขตเศรษฐกิจพิเศษ รวมทั้งการนำไปให้เช่า หรือให้เช่าช่วง ให้อำนาจทั้งปวงของกรมธนารักษ์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุนั้น เป็นอำนาจของสำนักงาน แต่ถ้าที่ราชพัสดุนั้นอยู่ในความครอบครองหรือใช้ประโยชน์ของหน่วยงานของรัฐอื่นใด ต้องได้รับความยินยอมจากหน่วยงานของรัฐนั้นก่อน

ในการดำเนินการใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุตามวรรคหนึ่ง มิให้นำหลักเกณฑ์วิธีการ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุมาบังคับใช้ การดำเนินการเช่า ให้เช่า หรือให้เช่าช่วงตามมาตรา ๕ นี้ ไม่ถือว่าเป็นการร่วมทุนตามกฎหมายว่าด้วยการร่วมทุน

มาตรา ๕๐ ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ให้ผู้ประกอบการซึ่งได้รับสิทธิตามมาตรา ๔๖ (๒) มีสิทธินำคนต่างด้าวดังต่อไปนี้เข้ามาและอยู่ในราชอาณาจักรได้ตามจำนวนและระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตจากเลขานุการแม้ว่าจะเกินกำหนดจำนวนหรือระยะเวลาให้อยู่

ได้ในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

- (๑) ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านใด ๆ ที่คณะกรรมการกำหนด
- (๒) ผู้บริหารหรือผู้อำนวยการ
- (๓) คู่สมรสและบุคคลซึ่งอยู่ในอุปการะของบุคคลใน (๑) หรือ (๒)

สิทธิการเข้ามาและอยู่อาศัย รวมตลอดทั้งการนำคู่สมรสและบุคคลซึ่งอยู่ในอุปการะเข้ามาและอยู่อาศัยตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้บังคับแก่ผู้เข้ามาลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกด้วยโดยอนุโลมทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่คณะกรรมการกำหนด

เมื่อสำนักงานอนุญาตให้คนต่างด้าวผู้ใดเข้ามาและอยู่ในราชอาณาจักรตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้เลขาธิการแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองทราบเพื่อดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

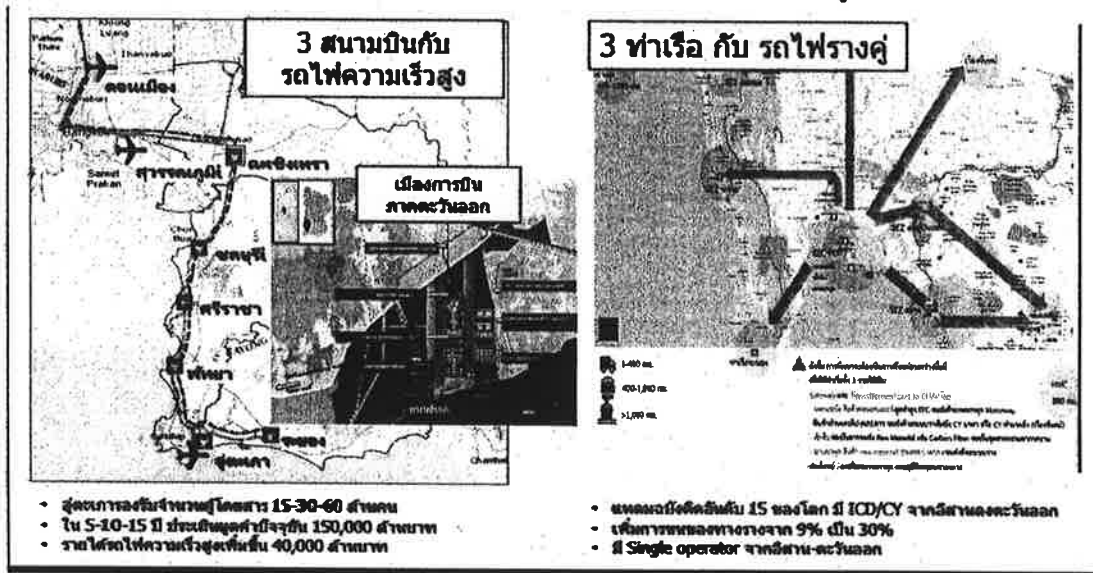
มาตรา ๕๒ ผู้ประกอบกิจการภายในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ มีสิทธิได้รับยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีอากรตามมาตรา ๔๖ (๓) ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการขอรับการส่งเสริมการลงทุน ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ การใดที่กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการนโยบาย

ในกรณีที่กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการภายในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ มีสิทธิได้รับการยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีอากร หรือได้รับคืนภาษีอากรตามที่ผู้ประกอบกิจการที่ประกอบกิจการภายในเขตปลอดอากรพึงได้รับตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร ให้ถือว่าผู้ประกอบกิจการภายในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษนั้นเป็นผู้ประกอบกิจการในเขตปลอดอากร โดยไม่ต้องขออนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร และให้นำบทบัญญัติในหมวด ๑๐ ทวิ เขตปลอดอากร และบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัติดังกล่าวตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรมาบังคับใช้แก่การนำเข้า การเก็บรักษา การส่งออก การควบคุมการย้ายของในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ และอำนาจเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่โดยอนุโลม

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก

โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor Development/EEC) มีเป้าหมายเพื่อที่จะดึงดูดนักลงทุนหน้าใหม่ให้เข้ามาลงทุนใน ๑๐ อุตสาหกรรมแห่งอนาคต โดยรัฐบาลมีแผนการลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพภายในระยะเวลา ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เป็นมูลค่ากว่า ๑.๕ ล้านล้านบาท โดยจะเป็นการลงทุนทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชน โดยมุ่งพัฒนาเชื่อมโยงการขนส่งในแต่ละโหมดเพื่อให้เกิดการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ (Multimodal Transport) เป็นไปอย่างไม่สะดุด รวมทั้งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่เดิมให้เกิดประโยชน์ในเชิงพาณิชย์มากขึ้น โดยมีโครงการที่สำคัญประกอบด้วย

แผนภาพที่ ๓ - ๓ การเชื่อมโยงการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ

ที่มา : เอกสารการบรรยายสรุปของสำนักงานเพื่อการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก, ปี พ.ศ.2560

๑. คมนาคมและโลจิสติกส์

๑.๑ สถานะปัจจุบันและความพร้อมเมื่อสิ้นปี พ.ศ.๒๕๖๐

๑.๑.๑ ถนน ปรับปรุง/ขยายช่องจราจรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและเชื่อมโยงภายในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกอย่างเป็นระบบ เช่น ทางหลวงหมายเลข ๓ ๓๖ ๓๓๑ ๓๔๔ ๓๑๓๘ ๓๔๖๖ ๓๐๑๓ และบริเวณทางเข้าท่าเรือแหลมฉบัง

๑.๑.๒ รถไฟ ทางคู่ เส้นทางหัวหมาก - ฉะเชิงเทรา - ศรีราชา - แหลมฉบัง และ ICD ที่ลาดกระบัง เชื่อมโยงท่าเรือแหลมฉบัง

๑.๑.๓ ท่าเรือ ศูนย์ขนส่งตู้สินค้าทางรถไฟแหลมฉบัง (SRTO) ท่าเทียบเรือชายฝั่ง (ท่าเทียบเรือ A) ที่ท่าเรือแหลมฉบัง และการเปิดให้บริการเดินเรือเฟอร์รี่เส้นทางพัทยา - หัวหิน

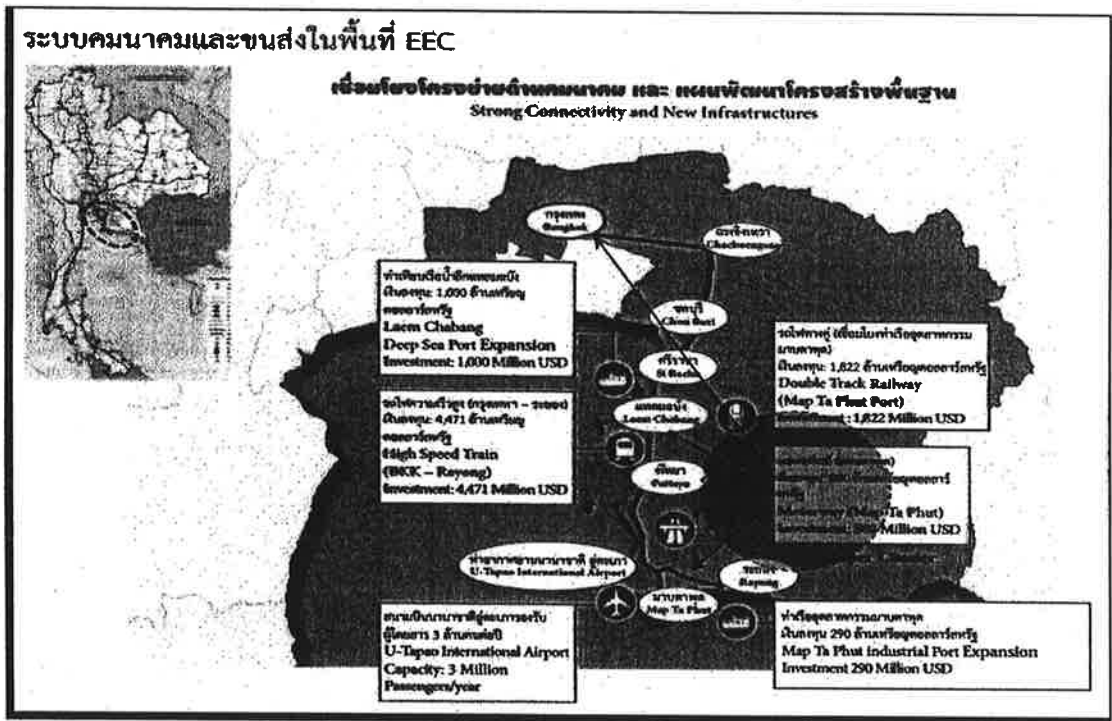
๑.๒ การดำเนินงานระยะต่อไป

๑.๒.๑ ถนน คีตา ออกแบบ และก่อสร้าง ขยายทางหลวงและทางหลวงชนบทตามแผนงาน และก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองส่วนขยายพัทยา - มาบตาพุด

๑.๒.๒ รถไฟ รถไฟความเร็วสูงกรุงเทพ - ระยอง รถไฟทางคู่ เส้นทางหัวหมาก - ฉะเชิงเทรา - ศรีราชา - แหลมฉบัง คีตา รถไฟทางคู่ศรีราชา - เขาชีจรรย์ - มาบตาพุด - ระยอง - จันทบุรี - ตราด

๑.๒.๓ ท่าเรือ ท่าเรือแหลมฉบังระยะที่ ๓ ท่าเรือเฟอร์รี่เชื่อมโยงฝั่งอ่าวไทยรองรับผู้โดยสารและรถยนต์

แผนภาพที่ ๓ - ๘ ระบบคมนาคมและขนส่งในพื้นที่ EEC

ที่มา : เอกสารการบรรยายสรุปของสำนักงานเพื่อการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก, ปี พ.ศ.2560

๒. ท่าอากาศยานอู่ตะเภา

๒.๑ สถานะปัจจุบันและความพร้อมเมื่อสิ้นปี พ.ศ.๒๕๖๐ มีทางวิ่งรองรับเที่ยวบินขึ้น - ลงได้ ๖๒,๐๐๐ ลำต่อปี ลานจอดและหลุมจอดหมุนเวียนรองรับอากาศยานได้ ๒๖,๒๐๐ ลำต่อปี

ก่อสร้างอาคารผู้โดยสารหลังที่ ๒ และลานจอดแล้วเสร็จ รองรับผู้โดยสารได้ ๓ ล้านคนต่อปี และ ศูนย์ซ่อมอากาศยานบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) พื้นที่ ๑๕๐ ไร่

๒.๒ การดำเนินงานระยะต่อไป การศึกษา สำรวจ ออกแบบ และการก่อสร้าง ตามแผนงาน คาดว่าในปี พ.ศ.๒๕๖๓ จะเริ่มธุรกิจคลังสินค้า และปี พ.ศ.๒๕๖๔ ธุรกิจศูนย์ซ่อมอากาศยาน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภายในและการเชื่อมโยงโครงข่ายภายนอกท่าอากาศยาน และศูนย์ฝึกอบรมบุคลากรด้านการบิน

๓. ท่าเรือพาณิชย์สัตหีบ

๓.๑ สถานะปัจจุบันและความพร้อมเมื่อสิ้นปี พ.ศ.๒๕๖๐ การให้บริการเชิงพาณิชย์สำหรับจอดเรือสินค้าเพื่อขนถ่ายสินค้าทั่วไปและขนถ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงกินน้ำลึกตั้งแต่ ๔.๕๐ - ๑๐.๓๐ เมตร

๓.๒ การดำเนินงานระยะต่อไป การศึกษา สำรวจ ออกแบบ และการก่อสร้างตามแผนงาน ปรับปรุงท่าเทียบเรือน้ำมันเป็นท่าเรือเอนกประสงค์ ท่าเทียบเรือเฟอร์รี่และอาคารผู้โดยสาร และปรับปรุงร่องน้ำและเขื่อนกันคลื่น

แผนภาพที่ ๓ - ๕ เป้าหมายการพัฒนาท่าเรือพาณิชย์สัตหีบ พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

ที่มา : เอกสารการบรรยายสรุปของท่าเรือพาณิชย์สัตหีบ - กองทัพเรือ,ปี พ.ศ.2560

สิ่งอำนวยความสะดวกและสิทธิพิเศษของนักลงทุน

๑. สิทธิพิเศษของนักลงทุนทางด้านภาษี

คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ได้ออกมาตรการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ตามประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ ๔/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๐ มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑.๑ กำหนดให้พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ได้แก่จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง เป็นเขตส่งเสริมการลงทุน

๑.๒ ให้ได้รับสิทธิและประโยชน์เพิ่มเติมจากการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล สำหรับกิจการที่ตั้งในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก โดยจะให้ได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการลงทุนในอัตราร้อยละ ๕๐ ของอัตราปกติ เป็นระยะเวลา ๕ ปี นับแต่วันที่กำหนดระยะเวลาการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสิ้นสุดลง

๑.๓ ต้องยื่นคำขอรับการส่งเสริมภายในวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๐

๑.๔ กำหนดอุตสาหกรรมเป้าหมาย ซึ่งเป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจพิเศษ เพื่ออนาคตที่ได้รับสิทธิและประโยชน์ตามประกาศฉบับนี้ ได้แก่ ยานยนต์สมัยใหม่ (Next-Generation Automotive) อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ (Smart Electronics) การท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดี และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Affluent, Medical and Wellness Tourism) การแปรรูปอาหาร (Food for the Future) เครื่องจักรอัตโนมัติและหุ่นยนต์ (Automation and Robot) การบิน (Aviation) เคมิชีวภาพและปิโตรเคมีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Biochemicals and Eco-friendly Petrochemical) ดิจิทัล (Digital) และการแพทย์ครบวงจร (Medical Hub)

๒. สิทธิพิเศษของนักลงทุนทางด้านอื่น ๆ

สิทธิพิเศษตามร่างพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ..... ซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา มีดังนี้

๒.๑ สร้างบรรยากาศที่ดีสำหรับการอยู่อาศัยและการประกอบกิจการ โดยลดขั้นตอนการดำเนินธุรกิจให้มีความสะดวก รวดเร็ว ผู้อยู่อาศัยและผู้ประกอบการมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ ที่ทันสมัยและได้มาตรฐานสากล เช่น สถานพยาบาล สถานศึกษา สวนสาธารณะ เป็นต้น

๒.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนธนาคารพาณิชย์ไทยและต่างประเทศเปิดให้บริการทางการเงินแก่ผู้อยู่อาศัยและผู้ประกอบการในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

๒.๓ ให้ผู้ได้รับอนุญาตให้อยู่อาศัยหรือประกอบกิจการในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษได้รับสิทธิประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างตามที่คณะกรรมการกำหนด ดังต่อไปนี้

๒.๓.๑ สิทธิในการถือกรรมสิทธิ์ที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์อื่นของคนต่างด้าว

๒.๓.๒ สิทธิในการนำคนต่างด้าวเข้ามาและอยู่อาศัยในราชอาณาจักร

๒.๓.๓ สิทธิในการที่จะได้รับการยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีอากร

๒.๓.๔ สิทธิในการทำธุรกรรมทางการเงิน

๒.๓.๕ สิทธิประโยชน์อื่น

ในการกำหนดสิทธิประโยชน์ตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการนโยบายจะกำหนดให้แตกต่างกันก็ได้ โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเขตส่งเสริมเขตเศรษฐกิจพิเศษแต่ละแห่ง

๒.๔ ผู้ได้รับอนุญาตให้อยู่อาศัยหรือประกอบกิจการในเขตส่งเสริมเขตเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งเป็นคนต่างด้าว ให้มีสิทธิถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินหรืออาคารชุดภายในเขตส่งเสริมเขตเศรษฐกิจพิเศษได้ โดยไม่ต้องได้รับอนุญาตตามประมวลกฎหมายที่ดิน จำนวนที่ดินและจำนวนห้องชุดในอาคารชุดที่คนต่างด้าวจะพึงมีกรรมสิทธิ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนด

๒.๕ การเช่าหรือให้เช่าที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ในเขตส่งเสริมเขตเศรษฐกิจพิเศษ มิให้นำมาตรา ๔๕๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการเช่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อพาณิชยกรรมและอุตสาหกรรม พ.ศ.๒๕๔๒ มาบังคับใช้ การเช่าหรือให้เช่าตามวรรคหนึ่ง ห้ามมิให้เช่าเป็นกำหนดเวลาเกิน ๕๐ ปี ถ้าได้ทำสัญญาเกินไว้ เป็นกำหนดเวลานานกว่านั้น ก็ให้ลดลงมาเป็น ๕๐ ปี การต่อสัญญาเช่าอาจทำได้แต่จะต่อสัญญาเกิน ๔๕ ปีนับแต่วันครบ ๕๐ ปีมิได้

๒.๖ ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ให้ผู้ประกอบการซึ่งได้รับสิทธิ มีสิทธินำคนต่างด้าวดังต่อไปนี้เข้ามาและอยู่ในราชอาณาจักรได้ตามจำนวนและระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตจากเลขาธิการ แม้ว่าจะเกินกำหนดจำนวน หรือระยะเวลาให้อยู่ได้ในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

๒.๖.๑ ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านใด ๆ ที่คณะกรรมการกำหนด

๒.๖.๒ ผู้บริหารหรือผู้ชำนาญการ

๒.๖.๓ คู่สมรสและบุคคลซึ่งอยู่ในอุปการะของบุคคลใน ๒.๖.๑ หรือ

๒.๖.๒

สิทธิการเข้ามาและอยู่อาศัย รวมตลอดทั้งการนำคู่สมรสและบุคคล ซึ่งอยู่ในอุปการะ เข้ามาและอยู่อาศัย ให้ใช้บังคับแก่ผู้เข้ามาลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกด้วย โดย อนุ โลม ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่คณะกรรมการกำหนด

กฎหมาย กฎ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑.พระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ.๒๕๕๖ สรุปในส่วนที่สำคัญได้ดังนี้

๑.๑ กิจการของรัฐ หมายความว่า กิจการที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

๑.๑.๑ กิจการที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยใดหน่วยหนึ่งหรือหลายหน่วยรวมกันมีอำนาจหน้าที่ที่ต้องทำตามกฎหมาย

๑.๑.๒ กิจการที่ต้องใช้ทรัพยากรธรรมชาติหรือทรัพย์สินของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยใดหน่วยหนึ่งหรือหลายหน่วยรวมกัน

๑.๒ ร่วมลงทุน หมายความว่า ร่วมลงทุนกับเอกชนไม่ว่าด้วยวิธีใด หรือมอบให้เอกชนลงทุนแต่ฝ่ายเดียว โดยวิธีการอนุญาต หรือให้สัมปทาน หรือให้สิทธิไม่ว่าในลักษณะใด

๑.๓ โครงการ หมายความว่า การลงทุนในกิจการของรัฐ

๑.๔ การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐต้องคำนึงถึงหลักการดังต่อไปนี้

๑.๔.๑ ประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการดำเนินกิจการและการใช้ทรัพยากรของรัฐ

๑.๔.๒ การยึดถือวินัยการเงินการคลัง

๑.๔.๓ ประโยชน์ต่อสังคมและเศรษฐกิจจากการดำเนินโครงการ

๑.๔.๔ ความโปร่งใสในกระบวนการตัดสินใจที่เกี่ยวข้อง

๑.๔.๕ การจัดสรรความเสี่ยงที่เหมาะสมของโครงการระหว่างรัฐกับเอกชน

๑.๔.๖ สิทธิและประโยชน์ของผู้รับบริการและผู้ให้บริการ

๑.๔.๗ การส่งเสริมการแข่งขันอย่างเป็นธรรมระหว่างเอกชนที่ประสงค์จะร่วมลงทุน

๑.๕ โครงการที่มีมูลค่าตั้งแต่ ๑,๐๐๐ ล้านบาทขึ้นไป หรือมูลค่าที่กำหนดเพิ่มขึ้น โดยกฎกระทรวง ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่กำหนดไว้

๑.๖ ในการเสนอโครงการ หน่วยงานเจ้าของโครงการต้องเสนอผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ โดยอย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังนี้

๑.๖.๑ เหตุผล ความจำเป็น และประโยชน์ของโครงการ รวมทั้งความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์

๑.๖.๒ ต้นทุนการดำเนินการ โดยในกรณีที่เป็นโครงการที่จะใช้จ่ายจากงบประมาณแผ่นดินร่วมด้วย ให้แสดงงบประมาณแผ่นดินที่จำเป็นตลอดระยะเวลาของโครงการด้วย

๑.๖.๓ การเปรียบเทียบต้นทุนและความคุ้มค่าในการดำเนินการ ระหว่างการใช้งบประมาณของหน่วยงานของรัฐกับเอกชนที่ร่วมลงทุน

๑.๖.๔ ทางเลือกในการให้เอกชนร่วมลงทุนในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งความสนใจและความพร้อมของเอกชนในแต่ละรูปแบบ

๑.๖.๕ ผลกระทบของโครงการ

๑.๖.๖ ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องและแนวทางบริหารความเสี่ยงของโครงการ

๑.๖.๗ กรณีที่หน่วยงานเจ้าของโครงการจะใช้งบประมาณของหน่วยงานในการดำเนินการ ให้แสดงฐานะทางการเงินของหน่วยงาน แหล่งที่มาของงบประมาณ ภาระงบประมาณโดยรวมที่ต้องใช้ในโครงการอื่น ๆ และความสามารถในการหางบประมาณเพื่อการดำเนินโครงการ โดยไม่กระทบต่อสถานะทางการเงินโดยรวมของหน่วยงาน

๑.๗ หน่วยงานเจ้าของโครงการจะต้องว่าจ้างที่ปรึกษาเพื่อจัดทำรายงานผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ และที่ปรึกษาต้องจัดทำรายงานเป็นเอกเทศตามรายละเอียดที่คณะกรรมการกำหนด และสาระสำคัญอื่น ๆ ที่ที่ปรึกษาเห็นสมควร และให้หน่วยงานเจ้าของโครงการส่งรายงานของที่ปรึกษาเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาด้วย

๑.๘ ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการเสนอผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ได้รับการเสนอเรื่องจากหน่วยงานเจ้าของโครงการ

๑.๙ หากโครงการใดจะต้องมีการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดินหรืองบประมาณของหน่วยงานเจ้าของโครงการ หรือจะต้องมีการก่อหนี้โดยการกู้หรือการค้ำประกัน โดยกระทรวงการคลังเพื่อใช้จ่ายในการดำเนินโครงการ เมื่อคณะกรรมการได้ให้ความเห็นชอบหลักการของโครงการแล้ว ให้เสนอโครงการนั้นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติโครงการและวงเงินงบประมาณรายจ่ายหรือวงเงินที่จะใช้ในการก่อหนี้ของโครงการนั้น ทั้งนี้ให้ถือว่าการอนุมัติของคณะรัฐมนตรีเป็นการอนุมัติตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ กฎหมายว่าด้วยการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ ในส่วนที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี

๒. คำสั่งหัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๘/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก สรุปลในส่วนที่สำคัญได้ดังนี้

๒.๑ การดำเนิน โครงการหรือกิจการใดภายในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก บรรดาที่ต้องดำเนินการให้มีการศึกษาและประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนหรือชุมชน ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการ เพื่อพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการหรือกิจการนั้นเป็นการเฉพาะ กับให้ผู้มีอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเพิ่มเติมจากสำนักงานเพื่อการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกหรือผู้ขออนุญาตแล้วแต่กรณี เพื่อนำไปจ่ายเป็นค่าตอบแทนพิเศษแก่คณะกรรมการผู้ชำนาญการตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติกำหนด

ในการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปีนับแต่วันที่ได้รับรายงาน ที่ถูกต้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติกำหนด โดยประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีที่ไม่มีผู้ชำนาญการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือ กิจกรรมใด หรือมีแต่น้อยกว่า ๓ ราย ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีหน้าที่อนุญาต ให้มีผู้ชำนาญการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้นโดยเร็ว โดยมีให้นำความในมาตรา ๕๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ มาใช้ บังคับ และในโครงการหรือกิจกรรมที่มีวงเงินดำเนินการเกินกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาท คณะกรรมการ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติจะอนุญาตให้ผู้ไม่มีสัญชาติไทยที่มีประสบการณ์และผลงานด้านการศึกษา ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่มีลักษณะทำนองเดียวกับ โครงการหรือกิจกรรมนั้นในต่างประเทศ เป็นผู้ชำนาญการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมได้

๒.๒ เพื่อให้การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และกระบวนการในการ ร่วมลงทุนกับเอกชนหรือให้เอกชนเป็นผู้ลงทุน โดยครอบคลุมการเสนอโครงการ การดำเนิน โครงการ การกำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินการ การแก้ไขหรือยกเลิกสัญญา การทำสัญญา ใหม่ การกำหนดหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ การสนับสนุนเอกชน การใช้ประโยชน์ใน ที่ราชพัสดุรวมทั้งที่ดินที่อยู่ในความครอบครองดูแลของหน่วยงานของรัฐในเขตส่งเสริม และ การอื่นใดอันจำเป็นที่เกี่ยวกับการร่วมลงทุนกับเอกชนหรือให้เอกชนเป็นผู้ลงทุน ทั้งนี้โดยคำนึงถึง หลักการความเป็นหุ้นส่วนระหว่างรัฐกับเอกชน หลักการเปิดเผย โปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีมาตรการป้องกันการทุจริตทุกขั้นตอน ประกาศดังกล่าวให้กำหนดด้วยว่าจะให้ใช้กับโครงการใด

หรือโครงการประเภทหรือลักษณะใด และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้ ทั้งนี้การร่วมลงทุนกับเอกชนหรือให้เอกชนเป็นผู้ลงทุนตามประกาศนี้ ให้ถือว่าการร่วมลงทุนกับเอกชนหรือการให้เอกชนเป็นผู้ลงทุนนั้นได้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐแล้ว

สรุป

โครงการระเบียบเศรษฐกิจภาคตะวันออกเป็นนโยบายของรัฐบาล พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่ต้องการพลิกประเทศไทยใหม่ด้วยการดึงดูดการลงทุนอุตสาหกรรมแห่งอนาคตที่ประเทศไทย ยังไม่มี หรือเป็นอุตสาหกรรมเดิมที่ต่อยอดได้ โดยได้พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ทั้งทางด้านคมนาคมขนส่ง สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ รวมทั้งให้สิทธิพิเศษต่าง ๆ แก่นักลงทุนที่จะเข้ามาพักอาศัยหรือประกอบกิจการในพื้นที่ ซึ่งก็เป็นโอกาสที่ดีของกองทัพเรือที่มีพื้นที่อยู่ในโครงการระเบียบเศรษฐกิจภาคตะวันออก และรัฐบาลได้มอบหมายให้กองทัพเรือเป็นเจ้าภาพในการพัฒนาสนามบินอู่ตะเภาและท่าเรือพาณิชย์สัตหีบ จึงได้มีการริเริ่มโครงการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในพื้นที่กองทัพเรือ จำนวน ๒๐๐ ไร่ ซึ่งหากดำเนินการได้สำเร็จ ก็จะส่งเสริมความมั่นคง การพึ่งพาตนเอง และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจได้

บทที่ ๔

การจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

แนวทางการพัฒนาพื้นที่

จากการที่คณะรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้เห็นชอบในหลักการโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor Development/EEC) ให้เป็นเขตเศรษฐกิจชั้นนำของอาเซียน เพื่อส่งเสริม ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมายให้เป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต (New Engine of Growth) โดยมีพื้นที่ดำเนินการใน ๓ จังหวัดภาคตะวันออก ได้แก่ จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดฉะเชิงเทรา มีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจชั้นนำของเอเชีย เพื่อดึงดูดนักลงทุนจากทั่วโลก โดยนายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้ นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรี ร่วมกับกระทรวงการคลัง กองทัพอากาศ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาจัดทำรายละเอียดโครงการ ฯ ให้แล้วเสร็จภายใน ๓ เดือน โดยรองนายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้กองทัพอากาศ

แผนภาพที่ ๔ - ๑ แผนการพัฒนาสนามบินอู่ตะเภา

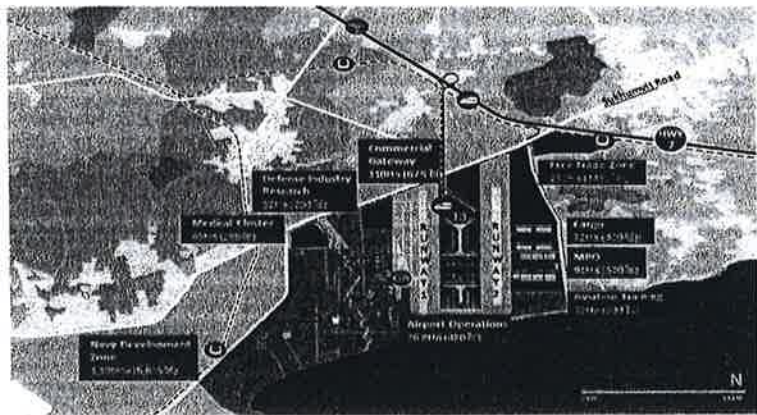
2. (ต่อ) ผังการใช้ประโยชน์

อนาคตเมืองการบินภาคตะวันออก

• ครอบคลุมพื้นที่ 6,500 ไร่ บริเวณสนามบินอู่ตะเภา

มีกิจกรรมหลัก 6 กลุ่ม คือ

- 1) 2 ทางวิ่งขนาดมาตรฐาน 3500 x 60 เมตร
 - 2) กลุ่มอาคารผู้โดยสารและการค้า
 - o อาคารผู้โดยสาร 15-35-60 ล้านคน/ปี ในระยะ 5-10-15 ปีตามลำดับ
 - o โรงแรม ห้างสรรพสินค้า อาคารสำนักงาน
 - o เซ็นเตอร์ออลไทม์รวมทั้งห้างสรรพสินค้า
 - 3) กลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมอากาศยาน ประกอบด้วยเขตการดำเนินงานเพื่อประกอบการบินอุตสาหกรรม
 - 4) กลุ่มธุรกิจขนส่งสินค้าทางอากาศ และโลจิสติกส์
 - 5) กลุ่มธุรกิจซ่อมอากาศยาน
 - 6) ศูนย์ฝึกอบรมบุคลากรทางอากาศและธุรกิจการบิน
- เพิ่มเติม เขตส่งเสริมพิเศษ ในพื้นที่ใกล้เคียงอีก 3 ล้าน ไร่
- 1) ศูนย์การขนส่งอู่ตะเภา (สคตอู่ตะเภา)
 - 2) กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยีอวกาศและอวกาศ
 - 3) กลุ่มธุรกิจเช่าเรือพาณิชย์ระดับประเทศ ประกอบด้วย
 - o ท่าเรือเฟอร์รี่ข้ามอ่าวปากน้ำประแสร์ และประจวบคีรีขันธ์
 - o ท่าเรือสำหรับพาณิชย์

» สำนักงานกิจการการบินและอวกาศแห่งชาติ (CAAT) EEC

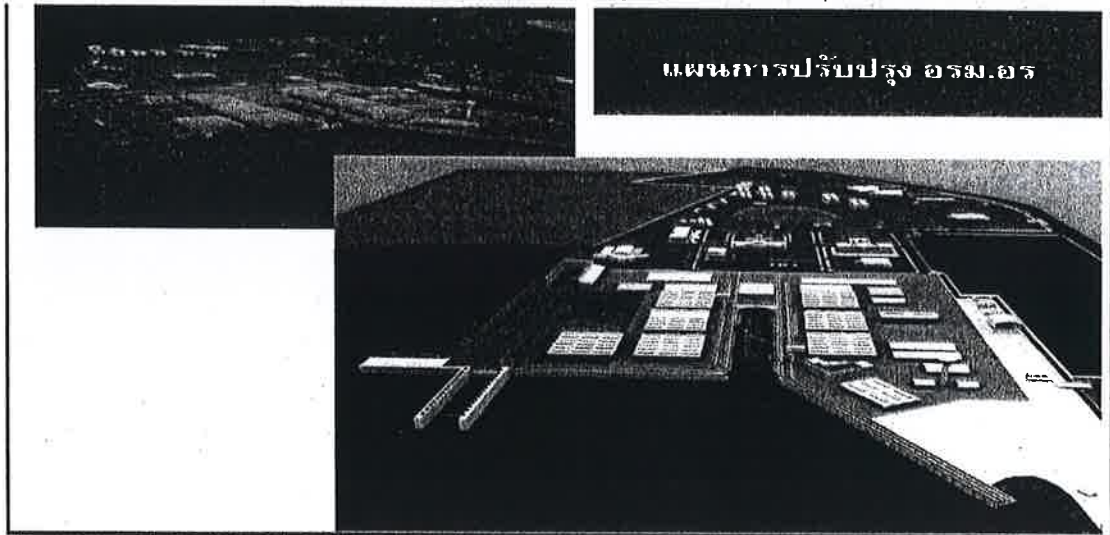
27

ที่มา : เอกสารการบรรยายสรุปของการทำอากาศยานอู่ตะเภา, ปี พ.ศ.2560

เป็นเจ้าภาพหลักร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนการพัฒนาสนามบิน อู่ตะเภา ทำเรือพาณิชย์ สัตหีบ - กองทัพอากาศ และระบบสาธารณูปโภคโดยรอบพื้นที่ดังกล่าว ทั้งนี้ กองทัพอากาศมีแผนที่จะพัฒนา

จะพัฒนาสนามบินอุตะเกา ให้เป็นท่าอากาศยานเชิงพาณิชย์แห่งที่ ๓ โดยมีกรอบแนวทางการดำเนินการที่สำคัญคือ กิจการสาธารณูปโภคและบริการเพื่อการขนส่ง ศูนย์รวมกิจการโลจิสติกส์ที่ทันสมัย การบริการซ่อมบำรุงอากาศยาน (MRO) สถาบันศึกษาและฝึกอบรมด้านการบิน รวมทั้งได้จัดเตรียมพื้นที่บางส่วนเนื้อที่ประมาณ ๒๐๐ ไร่ สำหรับใช้ในการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ นอกจากนี้ที่ดังกล่าวแล้วยังมีพื้นที่ที่เหมาะสมในการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศอีก ๑ พื้นที่คือ พื้นที่อู่ราชานาวีมหิดลอคุลยเดช ซึ่งอยู่ติดกับท่าเรือพาณิชย์สัตหีบและห่างจากสนามบินอุตะเกาเพียง ๕ กม.

แผนภาพที่ ๔ - ๒ พื้นที่ภายในอู่ราชานาวีมหิดลอคุลยเดช

ที่มา : เอกสารการบรรยายสรุปของอู่ราชานาวีมหิดลอคุลยเดช,ปี พ.ศ.๒๕๖๐

ในขณะเดียวกันกองทัพเรือได้เสนอคณะกรรมการนโยบายพัฒนาพื้นที่พิเศษภาคตะวันออก ประกาศให้พื้นที่บริเวณสนามบินอุตะเกาเนื้อที่ประมาณ ๖,๕๐๐ ไร่ เป็นเขตส่งเสริมเมืองการบินภาคตะวันออก ซึ่งจะได้รับสิทธิพิเศษต่าง ๆ ดังนี้

๑. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๘/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

๑.๑ การดำเนินโครงการหรือกิจการใดภายในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกที่ต้องดำเนินการให้มีการศึกษา และประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนหรือชุมชนวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการหรือกิจการนั้นเป็นการเฉพาะกับให้ผู้มีอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์

แผนภาพที่ ๔ - ๓ เขตส่งเสริมเมืองการบินภาคตะวันออก

ที่มา : เอกสารการบรรยายสรุปของการทำอากาศยานอู่ตะเภา, ปี พ.ศ.2560

การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเพิ่มเติมจากสำนักงานเพื่อการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก หรือผู้ขออนุญาตแล้วแต่กรณี เพื่อนำไปจ่ายเป็นค่าตอบแทนพิเศษแก่คณะกรรมการผู้ชำนาญการตามที คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติกำหนด สรุปคือ การจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมจะรวดเร็วขึ้น (Fast Track) เป็นการเร่งรัดโดยการเพิ่มประสิทธิภาพ แต่ไม่ลดขั้นตอนกระบวนการพิจารณา ทำให้ จากเดิมที่ต้องใช้เวลา ๒ ปีหรือมากกว่านั้น จะลดลงเหลือภายใน ๑ ปี

๑.๒ เพื่อให้การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และกระบวนการ ในการร่วมลงทุนกับเอกชนหรือให้เอกชนเป็นผู้ลงทุน โดยครอบคลุมการเสนอโครงการ การดำเนินโครงการ การกำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินการ การแก้ไขหรือยกเลิกสัญญา การทำสัญญาใหม่ การกำหนดหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ การสนับสนุนเอกชน การใช้ประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุ รวมทั้งที่ดินที่อยู่ในความครอบครองดูแลของหน่วยงานของรัฐ ในเขตส่งเสริม และการอื่นใด อันจำเป็น บรรดาที่เกี่ยวกับการร่วมลงทุนกับเอกชนหรือให้เอกชนเป็นผู้ลงทุน ทั้งนี้โดยคำนึงถึง หลักการความเป็นหุ้นส่วนระหว่างรัฐกับเอกชน หลักการเปิดเผย โปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีมาตรการป้องกันการทุจริตทุกขั้นตอน ประกาศดังกล่าวให้กำหนดด้วยว่าจะให้ใช้กับโครงการใด

หรือโครงการประเภทหรือลักษณะใด และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้ ทั้งนี้ การร่วมลงทุนกับเอกชนหรือให้เอกชนเป็นผู้ลงทุนตามประกาศนี้ ให้ถือว่าการร่วมลงทุนกับเอกชน หรือการให้เอกชนเป็นผู้ลงทุนนั้น ได้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐแล้ว **สรุปคือ** กระบวนการพิจารณาการร่วมทุนกับเอกชน หรือให้เอกชนเป็นผู้ลงทุน จากกระบวนการเดิม ตาม พ.ร.บ.การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ.๒๕๕๖ จะใช้เวลาประมาณ ๒๕ - ๔๐ เดือน จะลดลงเหลือ ๘ - ๑๐ เดือน

แผนภาพที่ ๔ - ๔ ขั้นตอนการพิจารณา EEC Track

ที่มา : เอกสารการบรรยายสรุปของสำนักงานเพื่อการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก, ปี พ.ศ.2560

๒. ตามร่างเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ..... ซึ่งคาดว่าจะประกาศใช้ได้ในเดือน มิถุนายน ๒๕๖๐

๒.๑ ได้รับอนุญาตให้อยู่อาศัยหรือประกอบกิจการในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ ได้รับสิทธิประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างตามที่คณะกรรมการกำหนด ดังต่อไปนี้

๒.๑.๑ สิทธิในการถือกรรมสิทธิ์ที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์อื่นของคนต่างด้าว

๒.๑.๒ สิทธิในการนำคนต่างด้าวเข้ามาและอยู่อาศัยในราชอาณาจักร

๒.๑.๓ สิทธิในการที่จะได้รับการยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีอากร

๒.๑.๔ สิทธิในการทำธุรกรรมทางการเงิน

๒.๑.๕ สิทธิประโยชน์อื่น

๒.๒ อนุญาตให้อยู่อาศัยหรือประกอบกิจการในเขตส่งเสริมเขตเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งเป็นคนต่างด้าวและได้รับสิทธิ ให้มีสิทธิถือกรรมสิทธิในที่ดินหรืออาคารชุดภายในเขตส่งเสริมเขตเศรษฐกิจพิเศษได้ โดยไม่ต้องได้รับอนุญาตตามประมวลกฎหมายที่ดิน โดยจำนวนที่ดินและจำนวนห้องชุดในอาคารชุดที่คนต่างด้าวจะพึงมีกรรมสิทธิ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนด

๒.๓ การเช่าหรือให้เช่าที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ในเขตส่งเสริมเขตเศรษฐกิจพิเศษ มิให้นำมาตรา ๔๕๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการเช่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อพาณิชยกรรมและอุตสาหกรรม พ.ศ.๒๕๔๒ มาบังคับใช้ การเช่า หรือให้เช่า ห้ามมิให้เช่าเป็นกำหนดเวลาเกิน ๕๐ ปี ถ้าได้ทำสัญญาเกินไว้เป็นกำหนดเวลานานกว่านั้น ก็ให้ลดลงมาเป็น ๕๐ ปี การต่อสัญญาเช่าอาจทำได้แต่จะต่อสัญญาเกิน ๔๕ ปีนับแต่วันครบ ๕๐ ปีมิได้

สาเหตุที่ทั้ง ๒ พื้นที่เหมาะสมในการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เนื่องจาก

๑. อยู่ในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก เมื่อได้รับการประกาศให้เป็นเขตส่งเสริม จะได้รับสิทธิพิเศษต่าง ๆ ทั้งในด้านภาษี การเช่าที่ดินอยู่อาศัยและประกอบกิจการ การนำคนต่างด้าวเข้ามาอยู่อาศัย

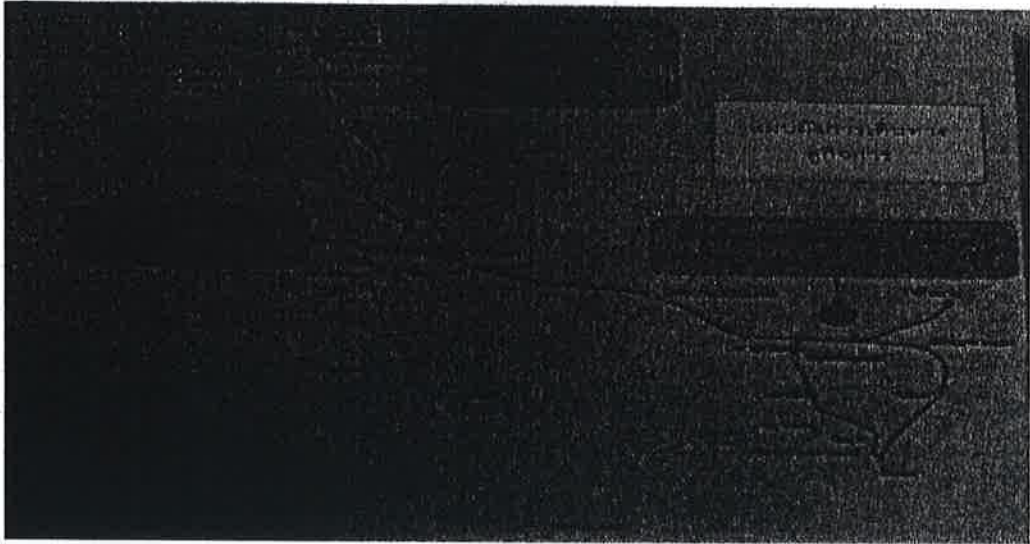
๒. มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับการปฏิบัติทั้งการคมนาคมขนส่ง สาธารณูปโภค และสาธารณูปการ

๓. อยู่ใกล้กับเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมและนวัตกรรมดิจิทัล ซึ่งมีขีดความสามารถในการผลิตนักวิจัยมารับการทำงานของศูนย์ ฯ ได้

แนวทางในการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๑. จากการศึกษาการปฏิบัติงานของสถาบันวิจัยและอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศเกาหลีใต้ ผู้วิจัยได้เห็นความชัดเจนของการสนับสนุนจากภาครัฐ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านการลงทุนงบประมาณในการบริหารจัดการ ตลอดจนการกำหนดนโยบายที่ให้อุตสาหกรรมป้องกันประเทศใช้ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากโรงงานที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในประเทศ ซึ่งมี ๓ หน่วยงานที่ปฏิบัติงานสัมพันธ์กัน สรุปได้ดังนี้

แผนภาพที่ ๔ - ๕ ผังตำบลที่ของทั้ง ๓ องค์กร

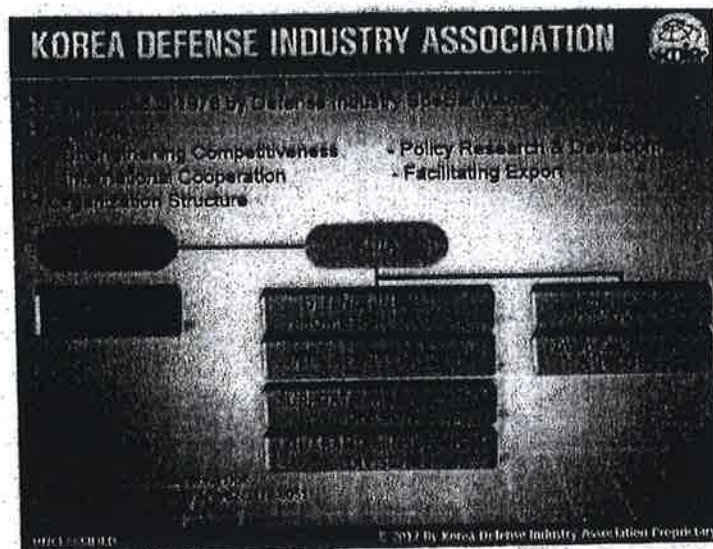
ที่มา : เอกสารการบรรยายสรุปของคณะกรรมการพิจารณาโครงสร้างพื้นฐานรองรับนโยบายรัฐบาล,
ปี พ.ศ.2560

๑.๑ โรงงานผลิตกระสุนปืน Poongsan Coporation เป็นโรงงานผู้ผลิตและส่งออกกระสุนปืนเกือบทุกชนิดทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่สำหรับใช้ในกองทัพ โดยมีกองทัพเกาหลีใต้เป็นลูกค้าหลักในการสั่งซื้อตามนโยบายของรัฐบาล สำหรับสถานที่ตั้งอยู่ที่เมือง Angang ซึ่งเป็นเมืองที่อยู่ใกล้กับระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกของเกาหลีใต้ คือเมืองโปฮัง (Pohang) และเมืองปูซาน (Busan) ที่มีโรงงานผลิตวัตถุดิบ อาทิ เหล็ก ทองแดง อะลูมิเนียม เพื่อส่งให้กับโรงงาน Poongsan ทำให้ลดต้นทุนในการขนส่งวัตถุดิบ ในด้านมาตรฐานของรัฐบาลเกาหลีใต้ กองทัพถือเป็นลูกค้าหลักในการสั่งซื้อกระสุนปืนเพื่อใช้ในกองทัพ โดยการกำหนดคุณลักษณะที่ต้องการ (KO Military Specification or Military Requirement) เพื่อให้โรงงานผลิตตามคำสั่งซื้อ มีกฎหมายที่เอื้อต่อการผลิตอาวุธ ทำให้อุตสาหกรรมการผลิตอาวุธเพื่อการพึ่งพาตนเองมีการเติบโตและพัฒนา มาจนถึงปัจจุบัน

๑.๒ Korea Research Institute of Ship and Ocean (สถาบันวิจัย KRISO) ตั้งอยู่ที่เมือง Daejeon ซึ่งเป็นเมืองใหญ่อันดับ ๕ และอยู่ในภาคกลางของประเทศ รวมถึงเป็นเมืองชุมทางรถไฟและทางด่วน ทำให้สะดวกในการเดินทางเข้าถึง ซึ่งนโยบายของรัฐบาลเกาหลีใต้มีแผนจะทำให้เมืองนี้เป็นศูนย์กลางทางด้านวิทยาศาสตร์ของประเทศ เมืองแห่งอนาคต และศูนย์กลางวิทยาศาสตร์ชั้นสูง ถือเป็น การรวมศูนย์วิจัยที่มีความเหมาะสมของรัฐบาลในการรองรับงานวิจัยทั้งประเทศ และทำให้สามารถดึงงบประมาณจากส่วนกลางมาลงทุนจำนวนมากได้

เนื่องจากงานวิจัยและพัฒนาจำเป็นต้องมีการลงทุน โครงสร้างขนาดใหญ่ เครื่องไม้เครื่องมือในการทดสอบ เพื่อรองรับงานวิจัยของทั้งประเทศ จะเห็นได้จากศูนย์ทดสอบ Towing Tank ที่มีระยะทางยาวถึง ๓๐๐ เมตร สำหรับทดสอบหาแรงต้านทานการเคลื่อนที่ของแบบจำลองของเรือเพื่อช่วยในการออกแบบรูปทรงเรือที่เหมาะสม และเครื่อง Large and Medium Cavitation Tunnel อันเป็นหัวใจสำคัญต่อการพัฒนาต้นแบบเรือความเร็วสูง (ร.ล.ท่าจีน เรือพริเกตสมรรถนะสูงของไทยก็ใช้ Towing Tank ที่สถาบัน KRISO) พัฒนาใบจักรเรือ และเทคโนโลยีสตีลอ่อนหน (Steel) ที่ต้องใช้งบประมาณก่อสร้างจำนวนมหาศาล ซึ่งในช่วงแรกของการก่อตั้งนั้นรัฐบาลเกาหลีใต้ต้องช่วยพวงฐานะของสถาบัน โดยการสนับสนุนงบประมาณเป็นเวลา ๕ ปี และผลักดันให้สถาบันนี้สามารถดูแลตัวเองให้ได้ อย่างไรก็ตามที่สถาบันแห่งนี้มีความคุ้มค่าในหลายมิติ ไม่ว่าจะเป็นใน มิติด้านองค์ความรู้ (รัฐบาลรับโจทย์วิจัยจากกระทรวงกิจการมหาสมุทรและการประมง) มิติด้านองค์บุคคล ที่สามารถใช้เครื่องมือในสถาบันแห่งนี้ฝึกอบรมนักศึกษา/นักวิจัย เพื่อสร้างผลงานวิจัยให้แก่สถาบันและประเทศ และ มิติด้านสังคมและเศรษฐกิจ ที่ช่วยให้สามารถส่งเสริมธุรกิจออกแบบ/ต่อเรือทั้งในประเทศและส่งออกต่างประเทศได้อย่างเต็มรูปแบบ นับเป็นสถาบันที่ช่วยผลักดันให้ประเทศเกาหลีใต้เป็นหนึ่งในด้านการออกแบบและต่อเรือในภูมิภาค

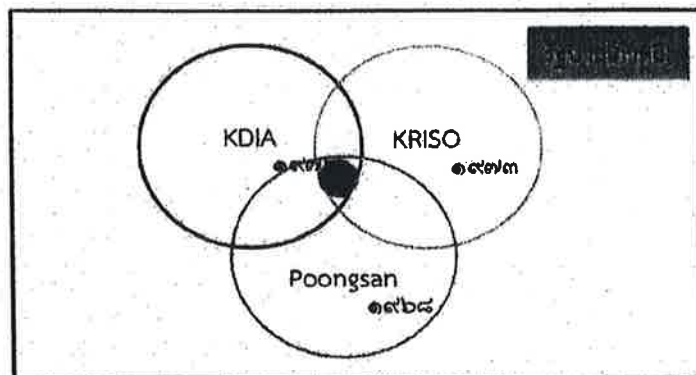
แผนภาพที่ ๔ - ๖ การจัดองค์กรของ KDIA

ที่มา : เอกสารการบรรยายสรุปของคณะกรรมการพิจารณาโครงสร้างพื้นฐานรองรับนโยบายรัฐบาล, ปี พ.ศ.2560

๑.๓ Korea Defense Industry Association (สมาคม KDIA) ถือเป็นองค์กรที่เปรียบเสมือนการเติมเต็มในส่วนของการประสานงานระหว่างรัฐบาล กองทัพ และผู้ผลิต รวมถึงเป็นตัวกลางในการขายและส่งออกยุทธโปกรณ์ออกสู่ตลาดในต่างประเทศ ดังนั้นผู้ที่เข้ามาทำงานในสมาคม KDIA จะประกอบด้วยนายทหารเกษียณอายุราชการและอยู่ในราชการที่มากด้วยประสบการณ์ ดำเนินการสนองความต้องการด้านการจัดหายุทธโปกรณ์ที่ผลิตได้ในประเทศส่งให้กองทัพ รวมถึงเป็นศูนย์กลางในการรวบรวมอุตสาหกรรมในประเทศที่มีขีดความสามารถในการผลิตเครื่องมือ ผลิตภัณฑ์ และยุทธโปกรณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันประเทศ สำหรับใช้เป็นฐานข้อมูลในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ รายได้ของสมาคม KDIA จะมาจากการจัดเก็บค่าสมาชิกและค่าประสานงานจากบริษัทผู้ผลิต ทำให้องค์กรนี้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงมากกว่า ๔๐ ปี ด้วยกฎเหล็ก (Main Role) ๔ ข้อ คือ มีความเข้มแข็งทางการแข่งขัน (Strengthening Competitiveness) มีนโยบายด้านวิจัยและพัฒนา (Policy Research & Development) มีการประสานความร่วมมือกับนานาชาติ (International Cooperation) รวมถึงมีการอำนวยความสะดวกด้านการส่งออก (Facilitation Export)

แผนภาพที่ ๔ - ๗ ภาพแสดงความสัมพันธ์ของสมาคม KDIA สถาบันวิจัย KRISO และ Poongsan Corporation

ที่มา : เอกสารการบรรยายสรุปของคณะกรรมการพิจารณาโครงสร้างพื้นฐานรองรับนโยบายรัฐบาล
ปี พ.ศ.2560

จากแผนภาพที่ ๔ - ๗ จะเห็นได้ว่าทั้ง ๓ องค์กร มีความเกี่ยวข้องอย่างมีนัยสำคัญ เข้าใจได้ว่าในยุคสงครามคาบสมุทรเกาหลี สหรัฐ ฯ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับเกาหลีได้อย่างชัดเจน ได้ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตอาวุธให้ อาจจะเป็นเพียงเพื่อต้องการให้เกาหลีได้เป็นฐานการผลิต

หากเกิดภาวะสงครามในคาบสมุทร และต้องการให้เกาหลีใต้เป็นสงครามตัวแทนในการสกัดกั้นรัสเซียและจีน แต่จะด้วยเหตุผลที่จะตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม การถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการผลิตอาวุธให้กับเกาหลีใต้ ถือเป็นจุดกำเนิดให้เกิดอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ แต่เมื่อเทคโนโลยีมีความก้าวหน้ามากขึ้น ความต้องการในการวิจัยและพัฒนาเพื่อยกระดับเทคโนโลยี ไม่ว่าจะเป็นด้านการต่อเรือ ด้านการพัฒนาอาวุธ เทคโนโลยีได้นำ หรือหุ่นยนต์ ทำให้สถาบันวิจัย KRISO ถือกำเนิดขึ้นในปี ๑๙๗๓ นับเป็นการก่อกำเนิดสถาบันวิจัยด้านการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างเป็นทางการเพื่อการพัฒนาตนเอง ซึ่งรัฐบาลเป็นผู้จัดสรรงบประมาณจำนวนมากในการลงทุนดังกล่าว ทำให้ต้องคำนึงถึงความยั่งยืนขององค์กร ทั้งผู้ผลิต (Poongsan Coporation) และผู้วิจัย (สถาบันวิจัย KRISO) รัฐบาลจึงผลักดันให้เกิดสมาคมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ (KDIA) ขึ้นในปี ๑๙๗๖ เพื่อเติมเต็มในส่วนที่ขาดให้กับทั้งผู้ผลิตที่ต้องมีผู้ซื้อ และผู้วิจัยที่ต้องมีโจทย์ในการวิจัย จึงเกิดภาพความชัดเจนในความสัมพันธ์ของทั้ง ๓ องค์กร ซึ่งในจุดกึ่งกลางรูปเป็นส่วนเกี่ยวพันที่เชื่อมโยงของทั้ง ๓ องค์กร คือ ส่วนของระเบียบ/ข้อบังคับ ที่ถูกกำหนดเป็นนโยบายให้กองทัพต้องใช้ยุทธโธปกรณ์ที่ผลิตได้ในประเทศ ภายใต้การกำหนดทิศทางของรัฐบาลเกาหลีใต้โดยสมาคมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ (KDIA) เป็นผู้ประสานและเชื่อมโยงระหว่างผู้ซื้อ (กองทัพ) และผู้ขาย Poongsan Coporation ทำให้เกาหลีใต้มีความมั่นคงด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และเป็นรากฐานที่เป็นเสาหลักในการสร้างความแข็งแกร่งให้เศรษฐกิจของเกาหลีใต้ในปัจจุบัน ซึ่งบทบาททั้ง ๓ องค์กร จะจำแนกออกได้เป็น ๓ ระดับ คือ

๑. ระดับสถาบันวิจัย

๒. ระดับบริษัทธุรกิจเอกชน

๓. ระดับสมาคมธุรกิจ

โดยบทบาทขององค์กรทั้ง ๓ ลำดับ จะมีความเกี่ยวเนื่องและเกื้อหนุนกัน โดยเริ่มจากการที่สถาบันวิจัยจะทำงานวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาหาแนวทางการนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในทางอุตสาหกรรมและการค้า โดยคำนึงถึงผลกระทบสิ่งแวดล้อมเป็นที่ตั้ง และเป็นการร่วมมือบูรณาการอย่างยั่งยืนกับฝ่ายวิจัยและพัฒนาของบริษัทธุรกิจเอกชน ถึงแม้ว่าบริษัทขนาดใหญ่ทุกบริษัทจะมีแผนกวิจัยและพัฒนาเพื่อรองรับโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์แล้วก็ตาม การร่วมมือบูรณาการกับสถาบันวิจัยแห่งชาติจะมีส่วนช่วยผลักดันการพัฒนาให้เป็นไปได้ไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิผลมากขึ้น โดยได้รับการสนับสนุนจากรัฐ และสุดท้ายเมื่อมองถึงบทบาทของสมาคมธุรกิจ จะเป็นองค์กรที่มีส่วนช่วยผลักดันการเผยแพร่และจำหน่ายผลงานต่าง ๆ ที่ทำร่วมกันระหว่างบริษัท ๆ และสถาบัน ๆ รวมถึงเป็นตัวกลางความร่วมมือระหว่างบริษัท ๆ หรือระหว่างองค์กรต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยลดภาระงานทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรของสมาชิกลง

เพื่อที่จะได้ทุ่มเทไปกับงานวิจัย พัฒนา และผลิตผลิตภัณฑ์ได้อย่างบรรลุวัตถุประสงค์

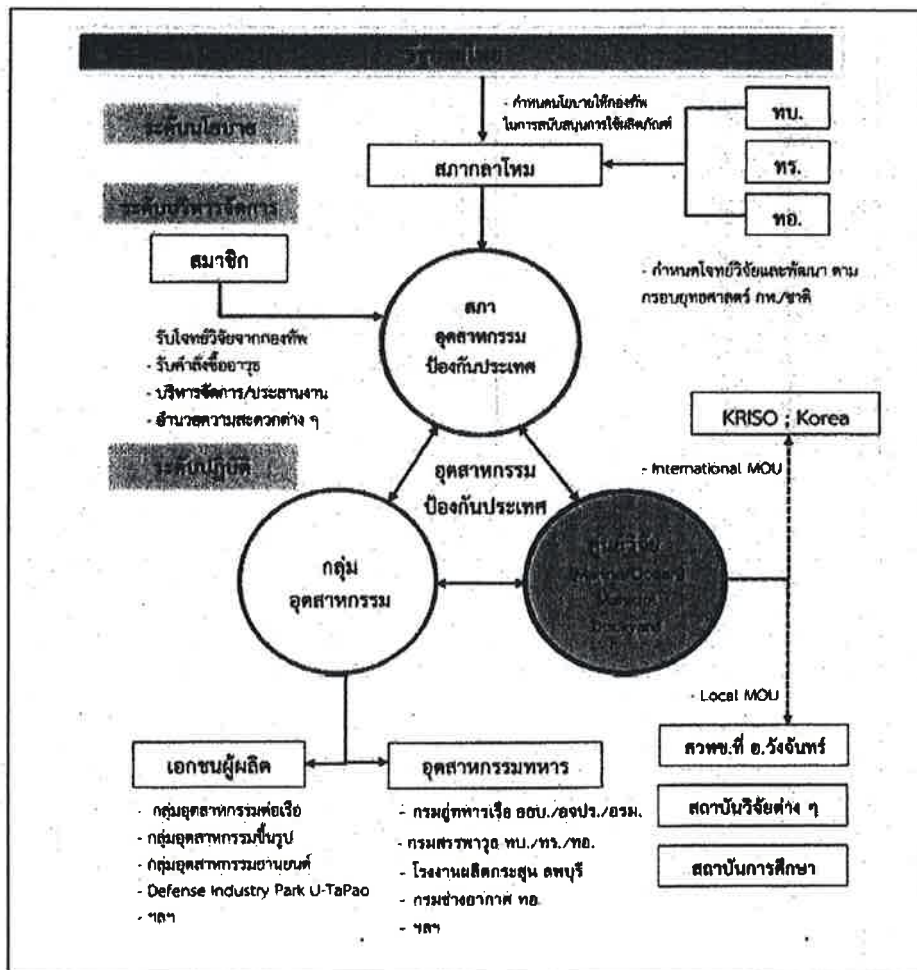
ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า รูปแบบการทำงานของสถาบันวิจัยและอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศไทยได้ เป็นรูปแบบที่เหมาะสม เนื่องจากทั้ง ๓ องค์กร มีการทำงานสัมพันธ์และเกื้อกูลซึ่งกันและกัน โครงสร้างองค์กรไม่ซับซ้อน สามารถที่จะนำมาประยุกต์และทดลองใช้งานในการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยได้

รูปแบบการบริหารจัดการ

การจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย มีรูปแบบตามแผนภาพที่ ๔ - ๘ โดยมีโครงสร้างองค์กร ประกอบด้วย

๑. สภากลาโหม มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายให้กองทัพไทยและเหล่าทัพในการสนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์

แผนภาพที่ ๔ - ๘ พังการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๒. สภาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ มีผู้อำนวยการศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และพลังงานทหาร เป็นประธานสภา สมาชิกประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกียยณอายุราชการแล้ว และยังประจำการอยู่ ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกองทัพไทย ผู้แทนเหล่าทัพ และผู้แทนบริษัท เอกชน มีหน้าที่ รับโจทย์วิจัยจากกองทัพไทยและเหล่าทัพต่าง ๆ รับคำสั่งซื้ออาวุธจากส่วนราชการ บริหารจัดการและประสานงาน รวมทั้งอำนวยความสะดวกในเรื่องต่างๆ

๓. กลุ่มอุตสาหกรรม ประกอบด้วยบริษัทเอกชน และหน่วยผลิตสิ่งอุปกรณ์สายต่าง ๆ ของส่วนราชการในกระทรวงกลาโหม มีหน้าที่ในการผลิตอาวุธและยุทโธปกรณ์สายต่าง ๆ ให้กับ หน่วยผู้ซื้อ

๔. ศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ สังกัดกองทัพเรือ มีหน้าที่ในการ สร้างผลงานวิจัยให้แก่สถาบันต่าง ๆ กระทรวงกลาโหม กองทัพไทย และเหล่าทัพ ฝึกอบรม ข้าราชการ/นักศึกษา/นักวิจัย เพื่อให้เป็นนักวิจัยมืออาชีพ

อย่างไรก็ตามการจะใช้ศูนย์วิจัยฯ นี้เดินหน้าต่อไปได้ ผู้บังคับบัญชาระดับสูงในกระทรวงกลาโหม และรัฐบาลจะต้องให้เงิน โยบายที่ชัดเจน และให้การสนับสนุนทั้งกำลังพล สิ่งอุปกรณ์ต่าง ๆ และงบประมาณให้ดำเนินการ

สรุป

การจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาค ตะวันออก มีความเหมาะสมในการดำเนินการ เนื่องจากในพื้นที่มีโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม รองรับในการดำเนินการทั้งทางบก ทางน้ำ ทางอากาศและทางราง การได้รับสิทธิพิเศษต่าง ๆ ของนักลงทุน ทั้งในด้านภาษี การอยู่อาศัย การประกอบกิจการ และการส่งเสริมและสนับสนุนเงินทุนจากธนาคาร พาณิชย์ทั้งในและต่างประเทศ จากการประกาศเป็นเขตส่งเสริม โดยรูปแบบในการดำเนินงานจะเป็น การประยุกต์นำรูปแบบของสถาบันวิจัยและอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศเกาหลีได้ มาปรับใช้ในการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ทำให้มีการทำงานที่สัมพันธ์ และเกื้อกูลซึ่งกันและกัน โดยมีโครงสร้างองค์กรไม่ซับซ้อน อย่างไรก็ตามการจะให้ศูนย์วิจัยฯ นี้ เดินหน้าต่อไปได้ ผู้บังคับบัญชาระดับสูงในกระทรวงกลาโหมและรัฐบาลจะต้องให้เงิน โยบายที่ชัดเจน และให้การสนับสนุนทั้งกำลังพล สิ่งอุปกรณ์ต่าง ๆ และงบประมาณในการดำเนินการ รวมทั้งกองทัพไทย และเหล่าทัพต้องให้การสนับสนุนและให้ความร่วมมืออย่างจริงจัง

บทที่ ๕

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

อุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยในปัจจุบันยังอยู่ในระยะเริ่มต้น อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมป้องกันประเทศเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่เป็น โอกาสและมีศักยภาพที่จะสร้างและพัฒนา ให้ตอบสนองตรงตามความต้องการด้านยุทธ โขปกรณ์ของกองทัพ และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อภาค เศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งหลายประเทศในโลก รวมถึงประเทศอาเซียน เช่น มาเลเซีย อินโดนีเซีย และ สิงคโปร์ ก็ได้พัฒนาอุตสาหกรรมด้านนี้อย่างจริงจัง เพราะนอกจากจะนำรายได้เข้าสู่ประเทศ และสร้าง งานให้แก่ประชาชนเช่นเดียวกับอุตสาหกรรมประเภทอื่นแล้ว ยังเป็นการสร้างความมั่นคงใน ด้าน การทหารของชาติอีกด้วย การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่าง ยั่งยืนนั้น นอกจากจะต้องอาศัยการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีป้องกันประเทศแล้ว ยังต้องส่งเสริมภาค การผลิตด้วย จึงมีความจำเป็น ต้องใช้ศักยภาพของภาคเอกชน เข้ามาร่วมดำเนินการเชิงธุรกิจ โดย การบูรณาการศักยภาพของทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

กระทรวงกลาโหมได้ให้ความสำคัญในการผลิตยุทธ โขปกรณ์เพื่อใช้งานเอง อย่างไรก็ดี ปัจจัยที่ สำคัญที่สุดอีกประการหนึ่งของการสร้างอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ คือการให้ความสำคัญต่อการ วิจัยและพัฒนาด้านเทคโนโลยีป้องกันประเทศ อันเปรียบเสมือนองค์ความรู้ที่จะใช้เป็นจุดกำเนิดของ อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ซึ่งขณะนี้ เป็นโอกาสอันดีที่รัฐบาลของ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่ต้องการพลิกประเทศไทยใหม่ด้วยการดึงการลงทุนอุตสาหกรรมแห่งอนาคตที่ประเทศไทยยังไม่มี หรือเป็นอุตสาหกรรมเดิมที่ต่อยอดได้ โดยริเริ่มโครงการระเบียบเศรษฐกิจภาคตะวันออกเป็น นโยบายที่สำคัญและเร่งด่วนของรัฐบาล โดยมีแผนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ทั้งทางด้านคมนาคมขนส่ง สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ รวมทั้งให้สิทธิพิเศษต่าง ๆ แก่นักลงทุนที่จะเข้า มาพักอาศัยหรือประกอบกิจการในพื้นที่ ซึ่งกองทัพเรือมีพื้นที่อยู่ในโครงการระเบียบเศรษฐกิจภาค ตะวันออก และรัฐบาลได้มอบหมายให้กองทัพเรือเป็นเจ้าภาพในการพัฒนาสนามบินอู่ตะเภาและ ท่าเรือพาณิชย์สัตหีบ จึงได้ทำแผนการพัฒนาพื้นที่โดยรอบสนามบินอู่ตะเภา และมีการริเริ่ม โครงการ จัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในพื้นที่กองทัพเรือ จำนวน ๒๐๐ ไร่ ซึ่งเป็น

พื้นที่ที่มีศักยภาพและมีระบบการคมนาคมขนส่งทั้งทางบก ทางเรือ ทางอากาศ และทางราง การใช้แนวทางของสถาบันวิจัยและอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศเกาหลีใต้ มาดำเนินการเนื่องจากแนวทางดังกล่าว ทำให้มีการทำงานที่สัมพันธ์และเกื้อกูลซึ่งกันและกัน โครงสร้างองค์กรไม่ซับซ้อน แต่ต้องได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐอย่างจริงจัง ไม่ว่าจะเป็นทางด้านการลงทุนงบประมาณในการบริหารจัดการ ตลอดจนการกำหนดนโยบายที่ให้อุตสาหกรรมป้องกันประเทศใช้ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากโรงงานที่ผลิตภายในประเทศ ซึ่งหากดำเนินการได้สำเร็จก็จะส่งเสริมความมั่นคงการพึ่งพาตนเอง และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจได้

ข้อเสนอแนะ

๑. โครงการระเบียบเศรษฐกิจภาคตะวันออก ปัจจุบันอยู่ในช่วงเพิ่งเริ่มโครงการ และใช้วงเงินงบประมาณค่อนข้างสูง จำเป็นต้องติดตามอย่างใกล้ชิด และประเมินสถานการณ์ตลอดเวลาว่าโครงการดังกล่าวจะสามารถเดินหน้าได้ตามแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่ ซึ่งหากไม่สามารถเดินหน้าตามแผนงานได้ ก็จะส่งผลกระทบต่อการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมทางทหาร เนื่องจากในช่วงเริ่มต้นจำเป็นต้องใช้งบประมาณของรัฐบาลในการดำเนินโครงการ

๒. การจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมทางทหาร จำเป็นต้องได้รับความร่วมมืออย่างจริงจังทั้งภาครัฐและเอกชน ผู้บังคับบัญชาระดับสูงในกระทรวงกลาโหมและรัฐบาลจะต้องให้นโยบายที่ชัดเจน และให้การสนับสนุนทั้งกำลังพล งบประมาณต่าง ๆ และงบประมาณในการดำเนินการ รวมทั้งกองทัพไทยและเหล่าทัพต้องให้การสนับสนุนและให้ความร่วมมืออย่างจริงจัง

บรรณานุกรม

กำลังพลทหารเรือ, กรม. “บันทึกข้อความ ที่ กท ๐๕๐๓/๖๓๔๖ เรื่องขออนุมัติยกเลิกคำสั่ง ทร.(เฉพาะ) ที่ ๖๘๘/๒๕๕๘ ลง ๘ ต.ค.๕๘ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการ และแต่งตั้งคณะกรรมการชุดใหม่”.

๓ พ.ย.๕๘.

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. “หนังสือ ที่ นร ๑๑๑๒/๗๕๔๖ เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาพื้นที่ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ” ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

คณะกรรมการความสงบแห่งชาติ. “คำสั่ง ที่ ๒/๒๕๖๐ เรื่องการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก ”. ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๐.

คณะกรรมการความสงบแห่งชาติ. “คำสั่ง ที่ ๒๘/๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนา
ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก ” ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐.

“พระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ.๒๕๕๖”. ราชกิจจานุเบกษา
เล่มที่ ๑๓๐, ๓ เมษายน ๒๕๕๖

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี, สำนัก. “หนังสือ ที่ นร ๐๕๐๕/๒๓๗๕๕ เรื่อง โครงการพัฒนาระเบียง
เศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor Developmlient)”.
๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘.

สุนทรตรา จันทบุรี. “อุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยและอาเซียน”, ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๘
หน้า ๑๕

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ นามสกุล	พลเรือตรี อนุสรณ์ ศรีศิริวิบูลย์
วัน เดือน ปีเกิด	๒๐ เมษายน ๒๕๐๔
การศึกษา	ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ รุ่นที่ ๕๔ วิทยาลัยการทัพเรือ รุ่นที่ ๓๙
ประวัติการทำงานโดยย่อ	ผู้อำนวยการกองงบประมาณ สำนักงานปลัดบัญชาทหารเรือ นายทหารฝ่ายเสนาธิการประจำเสนาธิการทหารเรือ นายทหารฝ่ายเสนาธิการประจำรองปลัดกระทรวงกลาโหม รองเจ้ากรมส่งกำลังบำรุงทหารเรือ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ สำนักงานปลัดบัญชาทหารเรือ
ตำแหน่งปัจจุบัน	รองปลัดบัญชาทหารเรือ สำนักงานปลัดบัญชาทหารเรือ

สรุปย่อ

ลักษณะวิชา การทหาร

เรื่อง การจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในพื้นที่กองทัพเรือ
ในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก
ผู้วิจัย พลเรือตรี อนุสรณ์ ศรีศิริวิบูลย์ หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ 59
ตำแหน่ง รองปลัดบัญชาทหารเรือ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อุตสาหกรรมป้องกันประเทศคือปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมความมั่นคงและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้กับประเทศนั้น ๆ โดยอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ มีการแบ่งออกได้เป็น 3 ระดับ คือ ระดับ First Tier คือ กลุ่มประเทศที่จัดอยู่ในกลุ่มประเทศชั้นนำที่มีอุตสาหกรรมป้องกันประเทศสมบูรณ์แบบและครบวงจร สามารถพัฒนาองค์ความรู้ต่อยอดได้ถึงระดับสูงสุด เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา รัสเซีย สาธารณรัฐประชาชนจีน และกลุ่มประเทศยุโรปตะวันตก ระดับ Second Tier คือ กลุ่มประเทศที่มีอุตสาหกรรมป้องกันประเทศครบวงจร แต่ยังไม่สามารถพัฒนาองค์ความรู้ต่อยอดได้ถึงระดับสูงสุด ด้วยข้อจำกัดบางประการ เช่น ข้อจำกัดด้านเศรษฐกิจ หรือ การเมือง เช่น ประเทศเกาหลีใต้ อินเดีย บราซิล อิสราเอล สิงคโปร์ เป็นต้น ระดับ Third Tier คือ กลุ่มประเทศที่มีความสามารถผลิตยุทธโปกรณ์ได้เพียงบางส่วน เช่น ประเทศไทย และประเทศในกลุ่มอาเซียน ยกเว้นสิงคโปร์ ปัจจุบันมาเลเซียได้ประกาศที่จะพัฒนาอุตสาหกรรมทางทหาร อุตสาหกรรมต่อเรือ และอุตสาหกรรมอากาศยาน ให้ก้าวหน้าขึ้นสู่ระดับโลก ด้วยการดึงดูดบริษัทชั้นนำของโลก อาทิเช่น บริษัท EADS บริษัท Spirit Aero บริษัท GE บริษัท Honeywell และบริษัท Thales เป็นต้น ให้เข้ามาลงทุนในนิคมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่กำลังจัดสร้าง พัฒนาอุตสาหกรรมต่อเรือให้แข่งขันได้ในระดับโลก รวมถึงการจัดตั้งหน่วยงานขายอาวุธของรัฐบาลที่จะช่วยนำบริษัทของมาเลเซียออกไปสู่ตลาดโลกสำหรับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มระดับ Third Tier นั้น ปัจจุบันมีความสามารถที่จะผลิตอาวุธยุทธโปกรณ์ได้เพียงบางส่วน ถึงแม้จะมีการจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ มีฐานะเป็นองค์การมหาชนของกระทรวงกลาโหม แต่การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยก็ยังไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร โดยปัจจัยที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ คือ การให้ความสำคัญต่อการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีด้านการป้องกันประเทศ อันเปรียบเสมือนองค์ความรู้ที่จะใช้ในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ.2559 เห็นชอบในหลักการ โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก(Eastern Economic Corridor Development/EEC) ให้เป็นเขตเศรษฐกิจชั้นนำของอาเซียน เพื่อส่งเสริม 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายให้เป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต (New Engine of Growth) โดยมีพื้นที่ดำเนินการใน 3 จังหวัดภาคตะวันออก ได้แก่จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดฉะเชิงเทรา มีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจชั้นนำของเอเชีย พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงอย่างมีประสิทธิภาพ อำนวยความสะดวกและสิทธิประโยชน์แก่นักลงทุน และสนับสนุนอุตสาหกรรมเทคโนโลยีขั้นสูง โดยจะมีการออกพระราชบัญญัติพื้นที่เขตเศรษฐกิจภาคตะวันออก พ.ศ..... ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม พ.ศ.2559 และอยู่ระหว่างกระบวนการเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบและตราเป็นกฎหมายต่อไป ในการนี้ นายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้ นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรี ร่วมกับกระทรวงการคลัง กองทัพอากาศ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาจัดทำรายละเอียดโครงการ ฯ ให้แล้วเสร็จภายใน 3 เดือน โดยรองนายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้กองทัพอากาศเป็นเจ้าภาพหลักร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนการพัฒนามบินอู่ตะเภา ท่าเรือพาณิชย์สัตหีบ - กองทัพอากาศ และระบบสาธารณูปโภคโดยรอบพื้นที่ดังกล่าว ทั้งนี้กองทัพอากาศมีแผนที่จะพัฒนามบินอู่ตะเภาให้เป็นท่าอากาศยานเชิงพาณิชย์แห่งที่ 3 โดยมีกรอบแนวทางการดำเนินการที่สำคัญคือ กิจการสาธารณูปโภคและบริการเพื่อการขนส่ง ศูนย์รวมกิจการ โลจิสติกส์ที่ทันสมัย การบริการซ่อมบำรุงอากาศยาน (MRO) สถาบันศึกษาและฝึกอบรมด้านการบิน รวมทั้งได้จัดเตรียมพื้นที่บางส่วนเนื้อที่ประมาณ 200 ไร่ สำหรับใช้ในการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าพื้นที่ของกองทัพอากาศในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก มีที่ตั้งและโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกและสิทธิประโยชน์แก่นักลงทุน เหมาะสมที่จะใช้ในการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ซึ่งหากดำเนินการได้สำเร็จ ก็จะเป็นการสร้าง ความมั่นคงด้านการทหารของประเทศ สนองตอบต่อนโยบายของรัฐบาล และระบบเศรษฐกิจของประเทศ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ของปัญหาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยในปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งศูนย์วิจัยการพัฒนาอุตสาหกรรม

ป้องกันประเทศ ในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก

Note : วัตถุประสงค์สรุปย่อกับในบทที่ 1 หน้า 3 ไม่สอดคล้องกัน กรุณาพิจารณาอีกครั้งและเลือกใช้
อย่างใดอย่างหนึ่งแทน

3. เสนอแนะแนวทางในการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ในพื้นที่ของกองทัพเรือ ในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก

ขอบเขตของการวิจัย

การจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ จะเน้นเฉพาะการจัดตั้งศูนย์ฯ ในพื้นที่ของกองทัพเรือ ในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ และรูปแบบในการบริหารจัดการศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เท่านั้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาวิเคราะห์ปัญหาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยในปัจจุบัน ศึกษาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกและสิทธิประโยชน์แก่นักลงทุนในพื้นที่โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก รวมทั้งศึกษารูปแบบการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศต่าง ๆ ศึกษากฎหมาย และระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ และแนวทางในการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ในพื้นที่ของกองทัพเรือ ในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก

ผลการวิจัย

1. พื้นที่ที่เหมาะสมในการจัดตั้ง

จากการที่คณะรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้เห็นชอบในหลักการ โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor Development/EEC) ให้เป็นเขตเศรษฐกิจชั้นนำของอาเซียน เพื่อส่งเสริม 10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย ให้เป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต (New Engine of Growth) โดยมีพื้นที่ดำเนินการใน 3 จังหวัดภาคตะวันออก ได้แก่จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดฉะเชิงเทรา มีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจชั้นนำของเอเชีย เพื่อดึงดูดนักลงทุนจากทั่วโลก โดยนายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรี ร่วมกับกระทรวงการคลัง กองทัพเรือ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาจัดทำรายละเอียดโครงการฯ ให้แล้วเสร็จภายใน 3 เดือน โดยรองนายกรัฐมนตรี

ได้มอบหมายให้กองทัพเรือเป็นเจ้าภาพหลักร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนการพัฒนา สนามบินอู่ตะเภา ท่าเรือพาณิชย์สัตหีบ - กองทัพเรือ และระบบสาธารณูปโภค โดยรอบพื้นที่ดังกล่าว ทั้งนี้กองทัพเรือมีแผนที่จะพัฒนาสนามบินอู่ตะเภา ให้เป็นท่าอากาศยานเชิงพาณิชย์แห่งที่ 3 โดยมีกรอบแนวทางการดำเนินการที่สำคัญคือ กิจการสาธารณูปโภคและบริการเพื่อการขนส่ง ศูนย์รวมกิจการ โลจิสติกส์ที่ทันสมัย การบริการซ่อมบำรุงอากาศยาน(MRO) สถาบันศึกษาและฝึกอบรมด้านการบิน รวมทั้ง ได้จัดเตรียมพื้นที่บางส่วนเนื้อที่ประมาณ 200 ไร่ สำหรับใช้ในการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนา อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ นอกจากนี้พื้นที่ดังกล่าวแล้วยังมีพื้นที่ที่เหมาะสมในการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศอีก 1 พื้นที่คือ พื้นที่อู่ราชนาวีมหิดลอดุลยเดชซึ่งอยู่ติดกับท่าเรือพาณิชย์สัตหีบและห่างจากสนามบินอู่ตะเภาเพียง 5 กม.

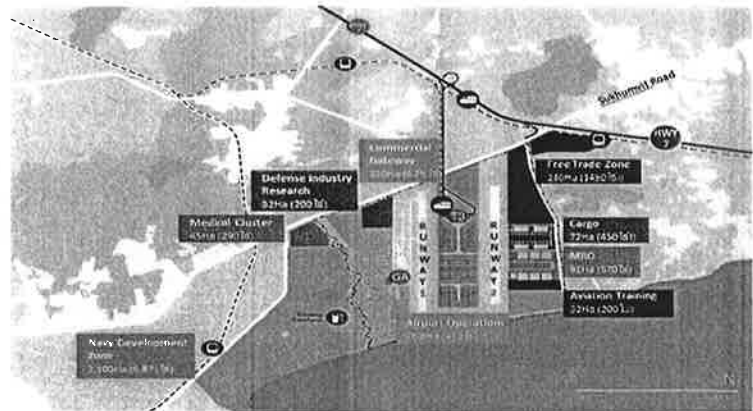
2. (ต่อ) ผังการใช้ประโยชน์

ขนาดเขตเมืองการบินภาคตะวันออก

* ครอบคลุมพื้นที่ 6,500 ไร่ บริเวณสนามบินอู่ตะเภา

มีกิจกรรมหลัก 6 กลุ่ม คือ

- 1) 2 ทางวิ่งขนาดมาตรฐาน 3500 * 60 เมตร
- 2) กลุ่มอาคารผู้โดยสารและการค้า
 - o อาคารผู้โดยสาร 15-35-60 ด้านคน/ปี ในระยะ 5-10-15 ปี ตามลำดับ
 - o โรงแรม ห้างสรรพสินค้า อาคารสำนักงาน
 - o เซ็นเตอร์อerotโพลานาไรอยู่ชั้นใต้ดิน และทางส่วน
- 3) กลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมอากาศยาน ประกอบด้วยอาคารด้านறிเตรียมประกอบการด้านและอุตสาหกรรม
- 4) กลุ่มธุรกิจขนส่งสินค้าทางอากาศ และโลจิสติกส์
- 5) กลุ่มธุรกิจซ่อมเครื่องบิน
- 6) ศูนย์ฝึกอบรมบุคลากรอากาศยานและธุรกิจการบินเพิ่มเติม: เซ็นเตอร์เสริมศึกษา โน้ตที่โลจิสติกส์อีก 3 ด้าน คือ
 - 1) ศูนย์การแพทย์เฉพาะด้าน (แม่เหล็ก)
 - 2) กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยีป้องกันประเทศ
 - 3) กลุ่มธุรกิจท่าเรือพาณิชย์สัตหีบ ประกอบด้วย
 - o ท่าเรือเพื่อใช้ขนถ่ายไปกรุงเทพฯ และปรมาณู
 - o ท่าเรือสำหรับขนาดใหญ

▶▶▶ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

ในขณะเดียวกันกองทัพเรือได้เสนอคณะกรรมการนโยบายพัฒนาพื้นที่พิเศษภาคตะวันออก ประกาศให้พื้นที่บริเวณสนามบินอู่ตะเภาเนื้อที่ประมาณ 6,500 ไร่ เป็นเขตส่งเสริมเมืองการบินภาคตะวันออก ซึ่งจะได้รับสิทธิพิเศษต่าง ๆ ดังนี้

1. การเร่งรัดกระบวนการในการพิจารณาการร่วมลงทุนกับเอกชนหรือให้เอกชนเป็นผู้ลงทุน จากกระบวนการเดิมตาม พ.ร.บ.การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ.2556 จะใช้เวลาประมาณ 25 - 40 เดือน จะลดลงเหลือ 8 - 10 เดือน

2. การได้รับอนุญาตให้อยู่อาศัยหรือประกอบกิจการในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษได้รับสิทธิประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างตามที่คณะกรรมการกำหนด ดังต่อไปนี้

- 2.1 สิทธิในการถือกรรมสิทธิ์ที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์อื่นของคนต่างด้าว
- 2.2 สิทธิในการนำคนต่างด้าวเข้ามาและอยู่อาศัยในราชอาณาจักร
- 2.3 สิทธิในการที่จะได้รับการยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีอากร

2.4 สิทธิในการทำธุรกรรมทางการเงิน

2.5 สิทธิประโยชน์อื่น

โดยสาเหตุที่ทั้ง 2 พื้นที่เหมาะสมในการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เนื่องจาก

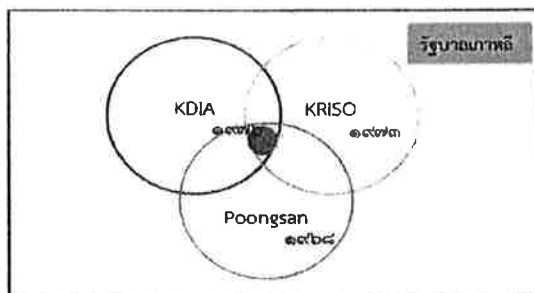
1. อยู่ในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก เมื่อได้รับการประกาศให้เป็นเขตส่งเสริม จะได้รับสิทธิพิเศษต่างๆ ทั้งในด้านภาษี การเช่าที่ดินอยู่อาศัยและประกอบกิจการ การนำคนต่างด้าวเข้ามาอยู่อาศัย

2. มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับการปฏิบัติทั้งการคมนาคมขนส่ง สาธารณูปโภค และสาธารณูปการ

3. อยู่ใกล้กับเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมและนวัตกรรมดิจิทัล ซึ่งมีขีดความสามารถในการผลิตนักวิจัยมารองรับการทำงานของศูนย์ ฯ ได้

2. แนวทางการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

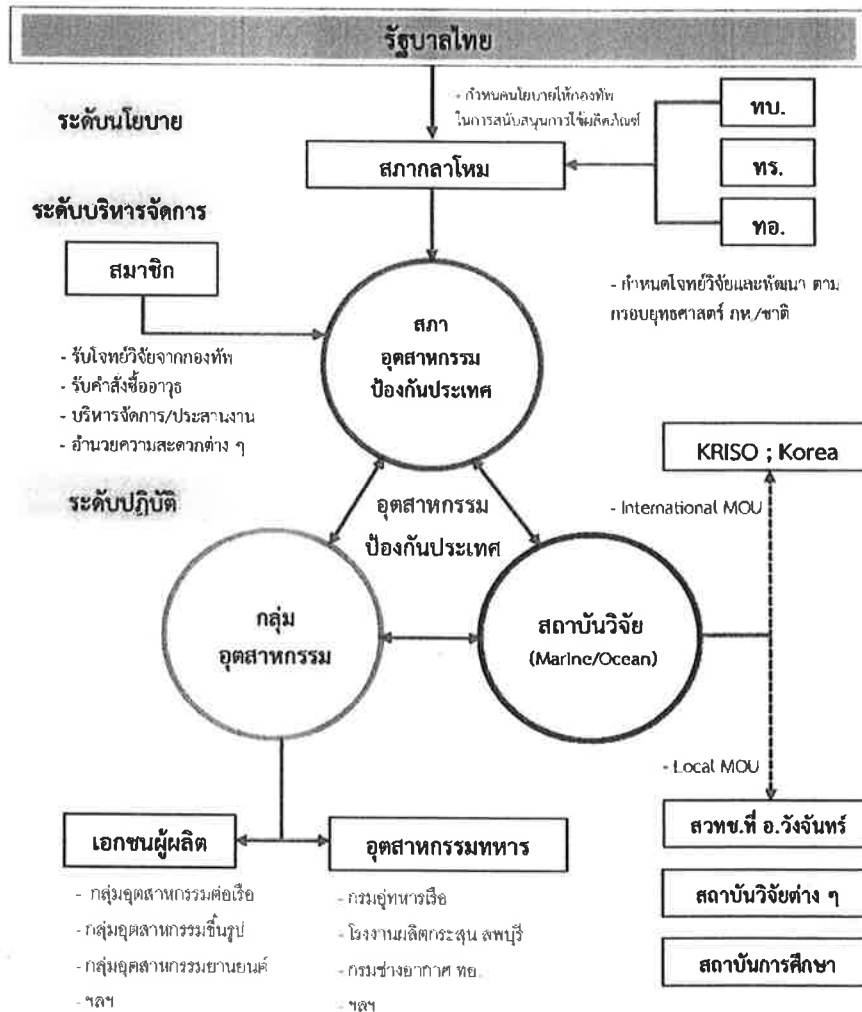
จากการศึกษาการปฏิบัติงานของสถาบันวิจัยและอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศเกาหลีใต้ ประกอบด้วย โรงงานผลิตกระสุนปืน Poongsan Coporation เป็นโรงงานผู้ผลิตและส่งออกกระสุนปืนเกือบทุกชนิดทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่สำหรับใช้ในกองทัพ สถาบันวิจัย KRISO (Korea Research Institute of Ship and Ocean) และ สมาคม KDIA (Korea Defense Industry Association) ได้เห็นความชัดเจนของการสนับสนุนจากภาครัฐอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นทั้งทางด้านการลงทุน งบประมาณในการบริหารจัดการ ตลอดจนการกำหนดนโยบายที่ให้อุตสาหกรรมป้องกันประเทศใช้ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากโรงงานที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในประเทศ

โดยบทบาทของทั้ง 3 องค์กร จะมีความเกี่ยวเนื่องและเกี่ยวพันกัน โดยเริ่มจากการที่สถาบันวิจัยจะทำงานวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาหาแนวทางการนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในทางอุตสาหกรรมและการค้า โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเป็นที่ตั้ง และเป็นการร่วมมือบูรณาการอย่างยิ่งย่นกับฝ่ายวิจัยและพัฒนาของบริษัทธุรกิจเอกชน ถึงแม้ว่าบริษัทขนาดใหญ่ทุกบริษัทจะมีแผนวิจัยและพัฒนาเพื่อรองรับโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์แล้วก็ตาม การร่วมมือบูรณาการกับสถาบันวิจัยแห่งชาติจะมีส่วนช่วยผลักดันการพัฒนาให้เป็นอย่างราบรื่นและมีประสิทธิผลมากขึ้น

โดยได้รับการสนับสนุนจากรัฐ และสุดท้ายเมื่อมองถึงบทบาทของสมาคมธุรกิจ จะเป็นองค์กรที่มีส่วนช่วยผลักดันการเผยแพร่และจำหน่ายผลงานต่าง ๆ ที่ทำร่วมกันระหว่างบริษัท ๆ และสถานี ฯ รวมถึงเป็นตัวกลางความร่วมมือระหว่างบริษัท ๆ หรือระหว่างองค์กรต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยลดภาระงานทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรของสมาชิกลง เพื่อที่จะได้ทุ่มเทไปกับการวิจัย พัฒนา และผลิตผลิตภัณฑ์ได้อย่างบรรลุวัตถุประสงค์

3. รูปแบบการบริหารจัดการ

การจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย มีโครงสร้างองค์กรประกอบด้วย

1. สภาปลาไหม มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายให้กองทัพไทยและเหล่าทัพในการสนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์
2. สภาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ มีผู้อำนวยการศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และพลังงานทหาร เป็นประธานสภา สมาชิกประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกษียณอายุราชการแล้ว

และยังประจำการอยู่ ผู้แทน กท. ทท. เหล่าทัพ และผู้แทนบริษัทเอกชนมีหน้าที่ รับ ใจทวิวิจัยจาก กองทัพไทยและเหล่าทัพต่าง ๆ รับคำสั่งซื้ออาวุธจากส่วนราชการ บริหารจัดการและประสานงาน รวมทั้งอำนวยความสะดวกในเรื่องต่างๆ

3. กลุ่มอุตสาหกรรม ประกอบด้วยบริษัทเอกชน และหน่วยผลิต สป.สายต่าง ๆ ของ กท.มี หน้าที่ในการผลิต สป.สายต่าง ๆ ให้กับหน่วยผู้ซื้อ

4. ศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ สังกัดกองทัพเรือ มีหน้าที่ในการสร้าง ผลงานวิจัยให้แก่สถาบันต่าง ๆ เหล่าทัพ และประเทศ ฝึกอบรมข้าราชการ/นักศึกษา/นักวิจัย

ข้อเสนอแนะ

1. โครงการระเบียบเศรษฐกิจภาคตะวันออก ปัจจุบันอยู่ในช่วงเพิ่งเริ่มโครงการ และใช้วงเงิน งบประมาณค่อนข้างสูง จำเป็นต้องติดตามอย่างใกล้ชิด และประเมินสถานการณ์ตลอดเวลาว่าโครงการ ดังกล่าวจะสามารถเดินหน้าได้ตามแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่ ซึ่งหากไม่สามารถเดินหน้า ตามแผนงานได้ ก็จะส่งผลกระทบต่อการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมทางทหารของไทย เนื่องจากในช่วงเริ่มต้นจำเป็นต้องใช้งบประมาณของรัฐบาลในการดำเนินโครงการ

2. การจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมทางทหาร จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือ อย่างจริงจังทั้งภาครัฐและเอกชน ผู้บังคับบัญชาต้องให้ นโยบายที่ชัดเจน สนับสนุนงบประมาณ ให้ดำเนินการ รวมทั้งเหล่าทัพต้องให้การสนับสนุนและให้ความร่วมมืออย่างจริงจัง